

TATRY PODREGION MIEDZYNARODOWY INICJATYWA

Izb Handlowych
działających pod TATRAMI

TATRY MEDZINÁRODNÝ SUBREGIÓN INICIATÍVA

Obchodných komôr
pôsobiacich pod TATRAMI

Vážené kolegyně, kolegovia !

Po viacmesačných odkladoch kvôli KOVID obmedzeniam, dňa 17.9.2020 v Liptovskom Mikuláši počas konania XXVI. Kongresu Združenia Euroregión Tatry podpísalo päť poľských hospodárskych komôr (Poľsko-Slovenská, Krakovská, Sadecká, Novotarská a Tatranská) a tri slovenské obchodné komory (Slovensko-Poľská, Prešovská a Žilinská) Iniciatívu o podporu medzinárodného subregiónu TATRY v procesoch Európskych štrukturálnych a investičných fondov v rozpočtovom období 2021-2027. Následne bol tento dokument zaslaný na našej slovenskej strane predsedovi vlády SR a dotknutým ministerstvám (obdobne na poľskej strane). Cieľom iniciatívy ôsmich obchodných komôr z pohraničia Poľska a Slovenska je vytvoriť samostatný medzinárodný subregión TATRY so spoločnou subregionálnou Radou partnerstva a jednotnou subregionálnou stratégiou ich ochrany a rozvoja v kontexte životného prostredia, dopravnej infraštruktúry a cestovného ruchu.

Posledných 30 rokov sa ochrana a rozvoj našich spoločných slovensko-poľských TATIER realizuje nejednotne, nekoordinovane a nekoncepčne, čo im škodí. Ak tento prístup nezmeníme, TATRY neochránime a ani nezabezpečíme ich trvalo udržateľný rozvoj. Toto je možné len s pričinami vlád, dotknutých ministerstiev a príslušných samosprávnych krajov na poľskej i slovenskej strane. Platná európska legislatíva (Kódex správania a ďalšie predpisy) nabáda členské krajiny EÚ k vytváraniu medzinárodných subregiónov a integrovaných subregionálnych investícií v procesoch čerpania FONDOV EÚ. S radosťou konštatujem, že poľská strana si túto skutočnosť už osvojila - a to nielen deklaratívne, ale i konkrétnymi pracovnými krokmi na vládnej i regionálnej úrovni. Na základe uvedených skutočností navrhujeme rozpracovávať medzinárodný, geograficky ucelený subregión TATRY, ako pilotné územie so spoločnou ochranou a integrovaným udržateľným rozvojom v súlade s Rámcovým dohovorom o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát (Karpatský dohovor, <https://www.minzp.sk/ochrana-prirody/medzinarodne-dohovory/karpatsky-dohovor/>).

Vážené kolegyně, kolegovia,

SPOK Vám ponúka počas rozbehu našej ambiciózneho Iniciatívy svoju platformu pre prehľadnejšiu koordináciu komunikácie ako na regionálnej tak i vládnej úrovni.

Som presvedčený, že tak ako Dunajská stratégia, Adriaticko-lónska stratégia, Alpská stratégia a pod. priniesli svojim aktívnym členom nemalý benefit, tak sme schopní spoločne úspešne postupovať ku Karpatskej stratégii i my. Koniec-koncov stále sa môžeme inšpirovať u našich poľských kolegov, ktorí majú skúsenostný potenciál aj z ich úspešného projektu Baltská stratégia.

Verím, že spolu to dokážeme !

Stanislav Kučírek
predseda SPOK

Każda wyjątkowa myśl powinna stać się słowem,
każde znaczące słowo powinno zostać napisane i
każde mądre napisane słowo powinno stać się faktem.

Izba Przemysłowo-Handlowa
w Krakowie

Sądecka Izba Gospodarcza

Polsko-Słowacka Izba
Przemysłowo-Handlowa w Krakowie

Prešovská Regionálna Komora Slovenskej
Obchodnej a Priemyselnej Komory

WNIOSEK - INICJATYWA

*Izb Handlowych
działających na pograniczu
Polski i Słowacji*

*do Prezesa Rady Ministrów RP
Ministra funduszy i
polityki regionalnej
Wojewody Małopolskiego
Marszałka Małopolski
Dyrektora Przedstawicielstwa
KE w Polsce*

*o wsparcie dla międzynarodowego
podregionu TATRY
w procesach FUNDUSZY UE
w okresie 2021 - 2027*

Každá unikátna myšlienka, by sa mala stať slovom,
každé zmysluplné slovo, by sa malo stať písmom
a každé múdre písmo, by sa malo stať skutkom.

Nowotarska Izba Gospodarcza

Tatrzańska Izba Gospodarcza

Slovensko-Poľská Obchodná Komora v Žiline

Žilinská Regionálna Komora Slovenskej
Obchodnej a Priemyselnej Komory

NÁVRH - INICIATÍVA

*Obchodných komôr
pôsobiacich v pohraničí
Poľskej a Slovenskej republiky*

*Predsedomi vlády SR
Podpredsedníčke a ministerke
vlády SR
Predsedníčke
Žilinského samosprávneho kraja
Predsedovi
Prešovského samosprávneho kraja
Vedúcemu Zastúpenia EK v SR*

*o podporu medzinárodného
subregiónu TATRY
v procesoch FONDOV EÚ
v období 2021 - 2027*

Szanowny Pan Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów RP,

Szanowna Pani
Małgorzata Jarosińska-Jedynak
Minister Funduszy i Polityki Regionalnej,

Szanowny Pan Łukasz Kmita
Wojewoda Małopolski,

Szanowny Pan Witold Kozłowski
Marszałek Małopolski,

Szanowny Pan Marek Prawda
Dyrektor Przedstawicielstwa KE
w Polsce

Vážený pán Igor Matovič
Predseda vlády SR,

Vážená pani Veronika Remišová
Podpredsedníčka vlády a
Ministerka investícií, regionálneho rozvoja a
informatizácie SR,

Vážená pani Erika Jurinová
Predsedička ŽSK,

Vážený pán Milan Majerský
Predseda PSK,

Vážený pán Ladislav Miko
Vedúci Zastúpenia EK v SR,

niniejszym zwracamy się do Państwa z wnioskiem/inicjatywą o wsparcie utworzenia międzynarodowego podregionu TATRY (wyjątkowego obszaru transgranicznego) w ramach Europejskich funduszy strukturalnych (dalej jako FUNDUSZY UE) w okresie budżetowym na lata 2021-2027 jako znaczącego, niezależnego i zintegrowanego podregionu geograficznego.

Unia Europejska jest wyjątkową unią gospodarczą i polityczną 27 państw, której członkami są nasze państwa już od 16 lat. UE tworzy rozległy rynek ze swobodą przemieszczania się osób, kapitału i towarów. Do jej głównych celów należy między innymi wspieranie pokoju, wzrostu gospodarczego i dobrobytu obywateli. UE umożliwi obywatelom większy wpływ w dziedzinach, które mają ważny wpływ na ich życie – tak jest w przypadku polityki dotyczącej FUNDUSZY UE.

Rok 2020 jest kluczowym rokiem dla nastawienia i następnie efektywnego wykorzystania pozyskanych środków FUNDUSZY UE w okresie programowania na lata 2021-2027+2 lata na zamknięcie i rozliczenie, tak w Polsce, jak i na Słowacji. W najbliższym czasie zostaną podpisane narodowe Umowy Partnerstwa, zostaną utworzone Regionalne Rady Partnerstwa i zostaną określone Zintegrowane Regionalne Strategie Rozwoju. W 2020 roku de facto i de iure zostaną nastawione reguły i procesy dotyczące FUNDUSZY UE na najbliższych 10 lat!

Szanowni Przedstawiciele administracji państwowej na szczeblu narodowym i regionalnym, składamy na Wasze ręce wspólny wniosek i inicjatywę stworzenia zintegrowanego, znaczącego i posiadającego specyficzny status i charakter międzynarodowego podregionu geograficznego TATRY (wyjątkowego obszaru transgranicznego) – podregionu należącego do trzech regionów (Województwa Małopolskiego, Kraju Preszowskiego i Kraju Żylińskiego) oraz dwóch państw członkowskich i jednej UE. Podregion ze wspólną Radą

obraciame sa týmto na vás s návrhom/iniciatívou o podporu vytvorenia medzinárodného subregiónu TATRY (jedinečného cezhraničného územia) v rámci Európskych štrukturálnych a investičných fondov (ďalej len FONDOV EÚ) v rozpočtovom období 2021 – 2027 ako významného, samostatného a uceleného geografického subregiónu.

Európska Únia je jedinečnou hospodárskou a politickou úniou 27 štátov, ktorej členmi sú naše krajiny už 16 rokov. EÚ tvorí rozsiahly trh s voľným pohybom osôb, peňazí a tovarov. Medzi jej hlavné ciele mimo iné patrí: presadzovanie mieru, hospodárskeho rastu a blaha občanov. EÚ umožňuje občanom mať väčšie slovo v oblastiach, ktoré majú dôležitý vplyv na ich život a tak je tomu aj v oblasti politiky FONDOV EÚ.

Rok 2020 je kľúčový pre nastavenie a následné efektívne a funkčné čerpanie FONDOV EÚ v programovom období 2021-2027 + 2 roky dočerpávanie, ako v Poľskej, tak Slovenskej republike. V najbližšom období sa podpíšu národné partnerské dohody, vytvoria regionálne rady partnerstva a zdefinujú integrované regionálne stratégie rozvoja. V roku 2020 sa de facto i de iure nastavujú pravidlá a procesy pre FONDOV EÚ na najbližších takmer 10 rokov!

Vážení najvyšší predstavitelia verejnej správy na národnej i regionálnej úrovni, predkladáme vám spoločne návrh/iniciatívu na vytvorenie uceleného, významného a so špecifickým postavením a charakterom medzinárodného geografického subregiónu TATRY (jedinečného cezhraničného územia) – subregiónu patriaceho trom regiónom (Maľopolské vojvodstvo, Prešovský a Žilinský kraj), dvom členským štátom a jednej EU. Subregiónu so spoločnou radou partnerstva i integrovanou subregionálnou stratégiou ochrany a

Partnerską i Zintegrowaną podregionalną strategią ochrony i rozwoju. Obowiązujące ustawodawstwo europejskie (Kodeks postępowania i dalsze przepisy prawne) umożliwiają i wręcz zachęcają państwa członkowskie do tworzenia międzynarodowych podregionów oraz zintegrowanych subregionalnych inwestycji w ramach procesów wykorzystywania środków z FUNDUSZY UE.

TATRY w obu naszych państwach i narodach zajmują ważne miejsce i mają specyficzny status. Są wyznacznikiem naszej dumy narodowej i przynależności. Słowacy mają nawet swój hymn narodowy o TATRACH, mają je też na fladze i w godle narodowym. TATRY to najbardziej wysunięty na północ łańcuch wysokogórski w Europie, najmniejszy wysokogórski łańcuch na świecie i są Koroną naszych wspólnych Karpát.

Wobec do powyższego wychodzimy z inicjatywą, aby międzynarodowy podregion TATRY stał się jednocześnie obszarem pilotażowym ze zintegrowanym zrównoważonym rozwojem zgodnie z Ramową Konwencją o Ochronie i Zrównoważonym Rozwoju Karpát (Konwencja Karpacka).

Mamy jedne TATRY, te same warunki przyrodnicze, ale nie mamy jednego kompleksowego planu ich ochrony i rozwoju, ani jednolitej i zintegrowanej długoterminowej strategii ich ochrony i rozwoju z punktu widzenia środowiska, infrastruktury, a także turystyki. Bez jednolitych i kompleksowych zasad, reguł i zintegrowanych inwestycji nie będziemy w stanie ochronić TATR ani zapewnić ich zrównoważonego rozwoju.

Jeśli nie stworzymy jednego zintegrowanego międzynarodowego podregionu geograficznego dla procesów pozyskiwania FUNDUSZY UE, TATRY zostaną zmarginalizowane w kącie 3 regionów administracyjnych, bez jednolitej koncepcji i strategii ich ochrony i rozwoju.

Nasi dziadowie zapoczątkowali rozwój TATR po obu stronach granicy jeszcze przed I wojną światową oraz w okresie międzywojennym ubiegłego wieku. W zasadzie do dziś żyjemy z tego, co wymyślili i zrealizowali. Udało nam się tylko zrobić niektóre naprawy, zakonserwować i unowocześnić je. Z szacunku do naszych przodków i ze względu na odpowiedzialność w stosunku do przyszłych pokoleń powinniśmy utworzyć jednolity międzynarodowy podregion TATRY, zapewnić ich ochronę i rozwój. Ponosimy odpowiedzialność za to, jak będą nas oceniać następne pokolenia! Wspólna, skoordynowana ochrona i rozwój Polsko-Słowackich TATR jeszcze bardziej je uwidoczni i ułatwi życie codzienne ludziom, mieszkającym pod Tatrami oraz ich przyszłym generacjom i przyniesie nowe możliwości współpracy. Jest to projekt, który oddzielnie nie zrealizują ani sami przedsiębiorcy, ani samorządy ani Polska i Słowacja – ten projekt można zrealizować tylko we współpracy, razem ze wsparciem Unii Europejskiej. Jest to wyzwanie i wyjątkowa szansa dla naszego pokolenia do rozpoczęcia nowego etapu

rozwoja. Platná európska legislatíva (Kódex správania a ďalšie predpisy) to umožňujú a nabádajú členské krajiny k vytváraniu medzinárodných subregiónov a integrovaných subregionálnych investícií v procesoch čerpania FONDOV EÚ.

TATRY majú v oboch našich štátoch i národoch významné a špecifické postavenie. Sú znakom našej národnej hrdosti a tiež spolupatričnosti. Slováci majú dokonca hymnu o TATRÁCH a majú ich tiež v štátnom znaku i na vlajke. TATRY sú zároveň najsevernejšie veľhory Európy, najmenšie veľhory sveta a tiež Korunou našich spoločných Karpát.

Preto prichádzame s touto iniciatívou, aby sa medzinárodný subregión TATRY stal zároveň pilotným územím s integrovaným udržateľným rozvojom v súlade s Rámcovým dohovorom o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát (Karpatský dohovor).

Máme jedne TATRY a tie jednu faunu a jednu flóru, ale nemáme jeden ucelený plán ich ochrany a rozvoja a ani jednotnú a komplexnú dlhodobú stratégiu ich ochrany a rozvoja z pohľadu životného prostredia, infraštruktúry a tiež cestovného ruchu. Bez jednotných a komplexných princípov, pravidiel a integrovaných investícií si TATRY neuchránime a ani nezabezpečíme ich trvalo udržateľný rozvoj.

Ak nevytvoríme pre procesy čerpania FONDOV EÚ jednotný ucelený medzinárodný geografický subregión, TATRY zostanú v kúte 3-och administratívnych regiónov bez jednotnej koncepcie a stratégie ich ochrany a rozvoja.

Rozvoj TATIER na ich oboch stranách naštartovali naši prarodičia pred 1. svetovou vojnou a starí rodičia medzi svetovými vojnami minulého storočia. Do dnes v podstate žijeme z toho čo vymysleli a zrealizovali. Zmohli sme sa na opravy, údržbu a modernizácie. Jednotný medzinárodný subregión TATRY, jeho ochranu a rozvoj sme povinní zrealizovať z úcty k našim predkom a zo zodpovednosti voči našim budúcim generáciám. Máme vo svojich rukách, ako budú nasledujúce generácie hodnotiť našu generáciu!

Spoločná koordinovaná ochrana a rozvoj Poľsko-Slovenských TATIER ich ešte viac zviditeľní a zbliží obe strany TATIER a obyvateľom žijúcim pod TATRAMI a ich budúcim generáciám uľahčí život a prinesie ďalšie možnosti vzájomnej spolupráce.

Je to zámer, ktorý sami nezrealizujú podnikatelia, samospráva a ani Slovensko, resp. Poľsko – je to zámer realizovateľný výlučne spoločne a za podpory Európskej únie. Je to výzva a jedinečná príležitosť pre našu generáciu začať novú etapu spoločného rozvoja našich

wspólnego rozwoju naszych TATR i pozostawienia po sobie ważnego przekazu przyszłym pokoleniom.

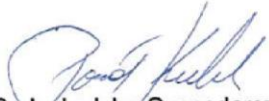
Szanowni przedstawiciele administracji państwowej oraz samorządowej na szczeblu krajowym i regionalnym, przedsiębiorcy z Województwa Małopolskiego, Preszowskiego i Żylińskiego Kraju jako partnerzy społeczno-gospodarczy o dominującej pozycji w branży zwracają się do Was z wnioskiem i inicjatywą o przyspieszenie wspólnych rozwiązań transgranicznych kwestii i wyzwań. Pozytywne rozwiązanie tego ważnego problemu w znacznym stopniu przyczyni się do szybszego wzrostu gospodarczego naszych regionów przygranicznych.

Jako czołowi i oficjalni reprezentanci małopolskiego, żylińskiego i preszowskiego samorządu przedsiębiorców oraz Ogólnokrajowych Izb Gospodarczych z Polski i Słowacji podpisujemy niniejsze pismo i załączamy serdeczne pozdrowienia, wyrazy szacunku i wiary w jak najszybsze pozytywne rozwiązanie tej kwestii.

Liptowski Mikulasz, 17. września 2020

Izba Przemysłowo-Handlowa w Krakowie
Leszek ROZDZEŃSKI Wiceprezydent

Sądecka Izba Gospodarcza
Paweł KUKLA Prezes

Polsko-Słowacka Izba
Przemysłowo-Handlowa w Krakowie
Piotr CEBULSKI Prezes

Prešovská Regionálna Komora Slovenskej
Obchodnej a Priemyselnej Komory
Jozef HROBÁK Podpredseda predstavenstva

Do wiadomości:

1. Słowacko-Polska Komisja Międzyrządowa
2. Minister Spraw Zagranicznych RP
3. Minister Środowiska RP
4. Minister Infrastruktury RP
5. Minister Rozwoju RP
6. Związek Euroregion „Tatry“
7. EUWT TATRY z o.o.

TATIER a zanechať zmysluplný odkaz budúcim generáciám.

Vážení najvyšší predstavitelia verejnej správy na národnej i regionálnej úrovni, podnikateľské subjekty Malopoľského vojvodstva, Prešovského a Žilinského kraja, ako významní a dôležití socio-ekonomickí partneri s dominantným postavením v rámci podnikateľského sektora, sa obracajú na vás s návrhom/iniciatívou k urýchlenému a spoločnému riešeniu predmetnej cezhraničnej témy a výzvy. Kladné vyriešenie tejto závažnej otázky zároveň prispeje značnou mierou k rýchlejšiemu hos-podárskemu rozvoju našich prihraničných regiónov.

Ako dominantní a oficiálni zástupcovia Malopoľskej, Prešovskej a Žilinskej podnikateľskej samosprávy, ako i celoštátnych hospodárskych komôr Poľska a Slovenska, podpisujeme túto listinu a pripájame spoločné pozdravy, prejavy úcty a viery v skoré kladné riešenia.

Liptovský Mikuláš, 17. september 2020

Nowotarska Izba Gospodarcza
Marek TEPER Prezes

Tatrzańska Izba Gospodarcza
Czesław ŚLIMAK Wiceprezes

Slovensko-Poľská Obchodná Komora v Žiline
Stanislav KUČÍREK Predseda

Žilinská Regionálna Komora Slovenskej Obchodnej
a Priemyselnej Komory
Milan VAŠANIČ Predseda predstavenstva

Na vedomie:

1. Slovensko-Poľská medzivládna komisia
2. Minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR
3. Minister životného prostredia SR
4. Minister dopravy SR
5. Minister hospodárstva SR
6. Združenie Euroregión Tatry

Każda wyjątkowa myśl powinna stać się słowem,
każde znaczące słowo powinno zostać napisane i
każde mądre napisane słowo powinno stać się faktem.

Izba Przemysłowo-Handlowa
w Krakowie

Izba Przemysłowo-Handlowa w Krakowie

Sąddecka Izba Gospodarcza

**Polsko-Słowacka Izba
Przemysłowo-Handlowa w Krakowie**

Prešovská regionálna komora

**Prešovská Regionálna Komora Slovenskej
Obchodnej a Priemyselnej Komory**

WNIOSEK - INICJATYWA

*Izb Handlowych
działających na pograniczu
Polski i Słowacji*

*o wsparcie dla międzynarodowego
podregionu TATRY
w procesach FUNDUSZY UE
w okresie 2021 – 2027*

**Pan Jarosław GOWIN
Wiceprezes Rady Ministrów,
Minister rozwoju, pracy i technologii**

**Szanowna Słowacko-Polska
Komisja Międzyrządowa**

Od momentu wspólnego podpisania Inicjatywy
w dniu 17.09.2020r. i przesłania jej do właściwych
krajowych i regionalnych organów administracji

Každá unikátna myšlienka, by sa mala stať slovom,
každé zmysluplné slovo, by sa malo stať písmom
a každé múdre písmo, by sa malo stať skutkom.

Nowotarska Izba Gospodarcza

Tatrzańska Izba Gospodarcza

Slovensko-Poľská Obchodná Komora v Žiline

Žilinská regionálna komora

**Žilinská Regionálna Komora Slovenskej
Obchodnej a Priemyselnej Komory**

NÁVRH - INICIATÍVA

*Obchodných komôr
pôsobiacich v pohraničí
Poľska a Slovenska*

*o podporu medzinárodného
subregionu TATRY
v procesoch FONDOV EÚ
v období 2021 – 2027*

**Vážený Pán Richard SULÍK
Podpredseda Vlády a
Minister hospodárstva SR**

**Vážená Slovensko-Poľská
medzivládna komisia**

Od spoločného podpisu predmetnej Inicjatyvy dňa
17.09.2020 a jej zaslania kompetentným národným i
regionálnym orgánom verejnej správy v Poľsku i na

publicznej w Polsce i na Słowacji Sygnatariusze odbyli osobiste spotkania z liderami samorządowych województw małopolskiego, preszowskiego i żylińskiego oraz przedstawicielami powiatu tatrzańskiego i nowotarskiego, Tatransko-Podtatranského ZMOS-u, EZÚS TATRY S.R.O. oraz władzami miast i wsi w regionie.

We wnioskach z wszystkich spotkań stwierdzono, że inicjatywa Sygnatariuszy jest dobrą podstawą dla prawdziwego mądrego, odpowiedzialnego rozwiązania, aby TATROM (znaczącemu i specyficznemu międzynarodowemu subregionowi geograficznemu należącemu do trzech regionów, dwóch państw członkowskich i jednej UE) w ramach FUNDUSZY UE w okresie budżetowym 2021-2027 zapewnić ochronę i zrównoważony rozwój z punktu widzenia środowiska, infrastruktury, a także turystyki. Jednocześnie jednak na wszystkich spotkaniach stwierdzono, że bez aktywnego, wiodącego Lidera koordynującego udział odpowiednich instytucji krajowych, inicjatywa ta nie będzie możliwa do zrealizowania. To samo stwierdzili 21 stycznia 2021 r. uczestnicy internetowej konferencji przedstawiciele resortów odpowiedzialnych za fundusze unijne, departamentów współpracy transgranicznej międzyregionalnej, samorządu regionalnego z Sygnatariuszami po obu stronach TATR. Tatry w naszym rozumieniu to obszar wzdłuż całej granicy województwa małopolskiego ze Słowacją.

Wspólnie mamy jedno TATRY, jedną faunę i florę, więc potrzebujemy ujednoliconej i wspólnej strategii ich ochrony, i zrównoważonego rozwoju, a nie różnego podejścia i rozwiązań jak do tej pory. „TATRY - subregion międzynarodowy” to przekrojowa i międzyresortowa inicjatywa polsko-słowacka, która wymaga inteligentnych, bardziej ekologicznych i połączonych ze sobą działań w obszarze, w połączeniu z aspektem społecznym i odpowiedzialnym podejściem do ich przyrody i ludzi mieszkających na tym terenie. Inicjatywa, która definiuje TATRY jako obszar pilotażowy / podregion / projekt Konwencji Karpackiej i Karpaty to obszar wzdłuż całej granicy polsko-słowackiej.

TATRY pilnie potrzebują ujednoliconej i wspólnej:

- strategii ich ochrony,
- nowoczesnego zintegrowanego systemu transportowego,
- koncepcji wspólnej turystyki i ochrony unikalnego dziedzictwa kulturowego.

Słowaku, signatári uskutočnili osobné stretnutia s vedeniami Malopolského vojvodstva, Prešovského aj Žilinského samosprávneho kraja a taktiež sme rokovali so zástupcami Tatranského i Nowotarského Powiatu, Tatransko-Podtatranského ZMOS-u, EZÚS-u TATRY S R.O. i viacerými mestami a obcami regiónu.

Závery všetkých stretnutí konštatovali, že Iniciatíva signatárov je dobrým základom jediného reálneho, múdreho, zodpovedného a efektívneho spôsobu ako TATRAM (významný a špecifický medzinárodný geografický subregión patriaci trom regiónom, dvom členským štátom a jednej EU) v rámci FONDOV EÚ v rozpočtovom období 2021 – 2027 zabezpečiť ochranu i udržateľný rozvoj z pohľadu životného prostredia, infraštruktúry a tiež cestovného ruchu.

Zároveň však všetky stretnutia konštatovali, že bez aktívnej, líderskej a koordinátorskej účasti príslušných národných inštitúcií je táto Iniciatíva nerealizovateľná. To samé konštatovala 21.01.2021 aj on line konferencia zástupcov eurofondových ministerstiev, sekcií cezhraničnej interregovej spolupráce, regionálnej samosprávy so signatármi na oboch stranách TATIER.

„TATRY – medzinárodný subregión” vnímame ako cezhraničné územie pozdĺž hranice Malopolského vojvodstva so Slovenskom.

Spoločne máme jedno TATRY a tie majú jednu faunu a jednu flóru, preto potrebujeme jednotnú a spoločnú stratégiu ich ochrany a trvalo udržateľného rozvoja a nie iný prístup, ako doposiaľ.

„TATRY – medzinárodný subregión“ je prierezová, a medzirezortná polsko-slovenská iniciatíva, ktorá je o inteligentnejších, ekologickejších a prepojenejších TATRÁCH so sociálnym aspektom a zodpovedným prístupom k ich prírode a ľuďom žijúcim v ich podhorí.

Iniciatíva, ktorá vníma TATRY ako pilotné územie/ subregión/projekt Karpatského dohovoru siedmych signatárskych krajín a Karpaty sú región celej polsko-slovenskej hranice.

TATRY nevyhnutne potrebujú jednotnú a spoločnú:

- stratégiu ich ochrany,
- moderný integrovaný dopravný systém,
- koncepciu spoločného cestovného ruchu a ochrany unikátneho kultúrneho dedičstva.

Szanowni Panowie Wicepremierzy Polski i Słowacji, zwracamy się do Państwa z propozycją/prośbą o aktywne, poprowadzenie, liderowanie i koordynację działań w realizacji i wdrażaniu idei tej inicjatywy oraz możliwość bezpośredniej komunikacji z Waszymi przedstawicielami. Będziemy wdzięczni za przychylenie się do naszej prośby.

Szanowni Członkowie Słowacko-Polskiej Komisji Międzyrządowej, niniejszym również do Państwa zwracamy się z propozycją/prośbą omówienia naszej inicjatywy z udziałem jej Sygnatariuszy na kolejnym posiedzeniu Komisji oraz prośbą o bezpośrednią komunikację z właściwym przedstawicielem Komisji. Z góry uprzejmie dziękujemy.

Jako główni i oficjalni przedstawiciele samorządów gospodarczych Małopolski, Preszowa i Żyliny, a także izb handlowych Polski i Słowacji, w imieniu pozostałych sygnatariuszy podpisujemy niniejsze pismo i dołączamy wspólne pozdrowienia, wyrazy szacunku i wiarę w możliwie szybkie przychylenie ustosunkowanie się do naszej inicjatywy.

Poprad, 29 stycznia 2021r.

W imieniu Sygnatariuszy:

Sądecka Izba Gospodarcza
Paweł KUKLA Prezes

Do wiadomości:

1. Prezes Rady Ministrów RP
2. Minister finansów, funduszy i polityki regionalnej
3. Minister Spraw Zagranicznych RP
4. Minister Infrastruktury RP
5. Minister Środowiska RP
6. Minister Spraw Wewnętrznych RP
7. Dyrektor Przedstawicielstwa KE w Polsce
8. Marszałek Małopolski
9. Związek Euroregion „Tatry”
10. EUWT TATRY z o.o.
11. Prezes KIG

Vážení páni podpredsedovia vlád Poľska a Slovenska, obraciame sa týmto na vás s návrhom/žiadosťou o aktívnu, líderskú a koordinátorskú činnosť pri napĺňaní a implementácii ideí tejto iniciatívy a o možnosť priamej komunikácie s Vašími kompetentnými zástupcami. Úprimne ďakujeme.

Vážená Slovensko-Poľská medzivládna komisia, obraciame sa týmto na Vás s návrhom/žiadosťou o prerokovanie našej iniciatívy za účasti jej signatárov na najbližšom zasadnutí komisie a priamu komunikáciu s kompetentným zástupcom komisie. Úprimne ďakujeme.

Ako dominantní a oficiální zástupcovia Malopoľskej, Prešovskej a Žilinskej podnikateľskej samosprávy, ako i celoštátnych hospodárskych komôr Poľska a Slovenska, menom ostatných signatárov, podpisujeme túto listinu a pripájame spoločné pozdravy, prejavy úcty a viery v skoré kladné riešenia.

Poprad, 29. január 2021

Menom signatárov:

Prešovská Regionálna Komora SOPK
Jozef HROBÁK Podpredseda predstavenstva

Na vedomie:

1. Predseda Vlády SR
2. Ministerka investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR
3. Minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR
4. Minister dopravy a výstavby SR
5. Minister životného prostredia SR
6. Minister vnútra SR
7. Vedúci Zastúpenia EK v SR
8. Predsedníčka ŽSK
9. Predseda PSK
10. Združenie Euroregión Tatry
11. Predseda SOPK

MINISTERSTWO FUNDUSZY
I POLITYKI REGIONALNEJ

DEPARTAMENT
WSPÓŁPRACY TERYTORIALNEJ

data: 1 lutego 2021 r.

znak sprawy: DWT-II.78.3.2020.AL

identyfikator kosztu:

telefon: 22 273 81 47

e-mail:

Agnieszka.Lubienska@mfipr.gov.pl

Pan Paweł Kukla

Prezes Sądeckiej Izby Gospodarczej
w Nowym Sączu

Dotyczy: współpraca w obszarze Tatr

Szanowny Panie Prezesie,

spotkanie z Państwem - sygnatariuszami porozumienia na rzecz utworzenia Międzynarodowego Podregionu Tatr (21 stycznia 2021 r.), pozwoliło nam zrozumieć Państwa koncepcję oraz powody jej powstania. Z uwagą wysłuchaliśmy informacji o idei stworzenia polsko-słowackiej wspólnej strategii dla ochrony i rozwoju obszaru Tatr. Lepiej poznaliśmy także Państwa potrzeby w tym zakresie. Jako przedstawiciele administracji publicznej doceniamy takie oddolne propozycje. Wspieramy tego typu projekty według naszych właściwości oraz dostępnych środków.

Mamy świadomość, że potrzeby obszaru Tatr są dla Państwa i mieszkańców bardzo ważne. My również bierzemy je po uwagę, realizując program Interreg Polska-Słowacja, który jest ukierunkowany na poprawę życia mieszkańców tego pogranicza. Spełnienie założeń Państwa koncepcji i wdrożenie jej w życie wymaga działań na wielu poziomach z zaangażowaniem różnych instytucji oraz różnych źródeł finansowania. Mówiliśmy o tym na spotkaniu i podzielamy wspólny pogląd w tej sprawie.

Chciałbym jeszcze raz potwierdzić, że jako przyszła Instytucja Zarządzająca programem Interreg Polska-Słowacja 2021-2027 widzimy możliwość zgłoszenia Państwa inicjatywy w formie projektu w ramach celu szczegółowego Interreg - Lepsze zarządzanie współpracą.

Fundusze
Europejskie
Europejska Współpraca Terytorialna

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Wspólna 2/4, 00-926 Warszawa,
tel. 22 273 81 50, fax 22 273 89 18, <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony>,
www.funduszeuropejskie.gov.pl. Pismo spełnia zasady dostępności.

To właśnie na tego typu i podobne propozycje wraz z partnerami polskimi oraz słowackimi wyodrębnimy w nowym programie pulę środków z ogólnego jego budżetu. Środki te rozdysponujemy wśród wnioskodawców w trybie konkursowym. Proponuję, abyście Państwo przeanalizowali możliwość wydzielenia - z tak dużego swojego zamierzenia - pewnego zakresu prac i przedstawili je jako projekt w konkursie. Decyzję dotyczącą dofinansowania projektu ze środków programu podejmie polsko-słowacki Komitet Monitorujący.

Harmonogram konkursów na dofinansowanie projektów ze środków nowej perspektywy finansowej ogłosimy niezwłocznie po zatwierdzeniu przez Komisję Europejską programu na lata 2021-2027 i ukonstytuowaniu się Komitetu Monitorującego. Wstępnie szacujemy, że taka informacja może pojawić się z naszej strony w I połowie 2022 roku. Zaplanujemy także szkolenia dla wnioskodawców, na których będziemy wyjaśniać w szczegółach, jak przygotować projekt. Zajmą się tym Wspólny Sekretariat Techniczny w Krakowie oraz Regionalne Punkty Kontaktowe programu. Będziemy o tym informować na stronie internetowej programu <https://pl.plsk.eu>.

Ponadto, skontaktowaliśmy się z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji (MSWiA) w sprawie Polsko-Słowackiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Transgranicznej. Powiedzieliśmy o Państwa inicjatywie. Otrzymaliśmy informację, że wola zwołania kolejnego posiedzenia leży po stronie słowackiej. MSWiA nie zna ewentualnej jego daty. W ramach Komisji działają tematyczne grupy robocze. Podaję te, które mogą Państwa zainteresować:

- ds. współpracy przygranicznej samorządu terytorialnego, przewodniczący: Władysław Ortyl, Marszałek Województwa Podkarpackiego,
- ds. współpracy gospodarczej, przewodniczący: Aleksander Siemaszko, Zastępca Dyrektora Departamentu Handlu i Współpracy Międzynarodowej, Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii,
- ds. ochrony środowiska i gospodarki leśnej, przewodniczący: Zygmunt Krzemiński, radca ministra w Departamencie Ochrony Przyrody, Ministerstwo Środowiska,
- ds. transgranicznych połączeń komunikacyjnych, przewodniczący: Paweł Skowroński, Dyrektor Departamentu Współpracy Międzynarodowej, Ministerstwo Infrastruktury.

Zachęcam Państwa do kontaktów z przewodniczącymi podanych grup roboczych. Grupy te same decydują o tematach wymagających dyskusji i reakcji w ramach ich gremium, a następnie na szczepku spotkania międzyrządowego.

Jesteśmy dostępni dla Państwa (osoba kontaktowa jest podana w metryce pisma) w sprawach związanych z programem Interreg Polska-Słowacja. Również Wspólny Sekretariat Techniczny w Krakowie służy informacjami i wsparciem w zakresie sposobu wnioskowania o dofinansowanie z programu (<https://pl.plsk.eu/kontakt>).

Z poważaniem

Rafał Baliński
Dyrektor Departamentu
/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości

- Pan Rafał Siemianowski, Zastępca Dyrektora Biura Prezesa Rady Ministrów
- Pani Katarína Mihaľová, Dyrektor Generalna Sekcji Programów Współpracy Transgranicznej, Ministerstwo Inwestycji, Rozwoju Regionalnego i Informatyzacji Republiki Słowackiej

Potwierdzam zgodność kopii z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	1571331.4882094.3635586
Nazwa dokumentu	Pismo do Sądeckiej Izby Gospodarczej po spotkaniu ws ZIT.pdf
Tytuł dokumentu	Pismo do Sądeckiej Izby Gospodarczej po spotkaniu ws ZIT
Sygnatura dokumentu	DWT-II.78.3.2020
Data dokumentu	2021-02-01 17:34:23
Skrót dokumentu	70121A7068A8D746E34B09769C9B527ACF2 DDDCC
Wersja dokumentu	1.17
Data podpisu	2021-02-01
Podpisane przez	Rafał Baliński; Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej Dyrektor Departamentu
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego karta
	EZD 3.100.1.1.7711
Data wydruku:	2021-02-02 10:58:34
Autor wydruku:	Lubieńska Agnieszka

Ministerstwo fundow a regionalnej polityki

Oddelenie územnej spolupráce

dátum: 1. februára 2021 r.

značka: DWT-II.78.3.2020.AL

vložka č.:

telefón: 22 273 81 47

e-mail:

Agnieszka.Lubienska@mfipr.gov.pl

Pán Paweł Kukla

Predseda Sondeckej hospodárskej komory
v Novom Sonči

Vec: spolupráca v oblasti Tatier

Vážený pán predseda,

stretnutie s Vami - signatármi dohody o založení Medzinárodného subregiónu Tatry (21. januára 2021) nám dalo možnosť lepšie porozumieť Vášmu konceptu a dôvodom jeho vzniku. Pozorne sme si vypočuli informácie o myšlienke vytvorenia spoločnej poľsko-slovenskej stratégie ochrany a rozvoja Tatier. Lepšie sme spoznali vaše potreby v tejto oblasti. Ako zástupcovia verejnej správy oceňujeme takéto iniciatívy zdola nahor. Tento typ projektov podporujeme podľa našich možností dostupných zdrojov.

Sme si vedomí, že potreby v oblasti Tatier sú pre vás a obyvateľov veľmi dôležité. Berieme ich do úvahy aj pri implementácii Programu Interreg Poľsko-Slovensko, ktorý je zameraný na zlepšenie života obyvateľov tohto pohraničia. Plnenie požiadaviek vášho konceptu a jeho realizácia si vyžadujú kroky na mnohých úrovniach a zapojenie rôznych inštitúcií a rôznych zdrojov financovania. Hovorili sme o tom počas stretnutia a zdieľame spoločný názor na túto záležitosť.

Chcel by som ešte raz potvrdiť, že ako budúci riadiaci orgán Programu Interreg Poľsko-Slovensko 2021-2027 vidíme možnosť predložiť vašu iniciatívu formou projektu v rámci špecifického cieľa Interreg - Lepšie riadenie spolupráce.

Ministerstwo fundow a regionalnej polityki, Wspólna 2/4, 00-926 Varšava, tel. 22 273 81 50, fax 22 273 89 18, <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony>, www.funduszeuropejskie.gov.pl. Časopis vyhovuje pravidlám dostupnosti.

Práve pre takýto typ a podobné návrhy spolu s poľskými a slovenskými partnermi vyčleňujeme balík finančných prostriedkov zo všeobecného rozpočtu v novom programovacom období. Tieto prostriedky rozdelíme medzi žiadateľov v rámci výberovej výzvy. Navrhujem, aby ste preskúmali možnosť vyčlenenia - z tak veľkého zámeru – určitý rozsah prác, a prezentovali ich ako projekt v rámci výzvy. Rozhodnutie týkajúce sa spolufinancovania projektu z prostriedkov programu bude prijímať Poľsko-slovenský monitorovací výbor.

Harmonogram výziev o dofinancovanie projektov z prostriedkov novej finančnej perspektívy oznámime okamžite po schválení Program na roky 2021-2027 Európskou komisiou a po vytvorení Monitorovacieho výboru. Pôvodne odhadujeme, že z našej strany sa tieto informácie môžu objaviť prvej polovici roku 2022. Budeme plánovať aj školenia pre žiadateľov, kde podrobne vysvetlíme ako pripraviť projekt. Bude to realizovať Spoločný technický sekretariát v Krakove a Regionálne kontaktné body pre Program. O tom budeme informovať na webovej stránke programu <https://pl.plsk.eu>.

Ďalej sme kontaktovali Ministerstvo vnútra a vnútornej správy (MSWiA) vo veci Poľsko-slovenskej medzivládnej komisie pre cezhraničnú spoluprácu. Informovali sme ich o vašej iniciatíve. Dostali sme informáciu, že slovenská strana by mala iniciovať a zvolať nasledujúce zasadnutie. Ministerstvo vnútra a vnútornej správy nepozná dátum zasadnutia. V rámci Komisie fungujú tematické pracovné skupiny. Dávam do pozornosti tie, ktoré Vás môžu zaujať:

- pre cezhraničnú spoluprácu miestnej samosprávy, predseda: Władysław Ortyl, maršalek Podkarpatského vojvodstva,
- pre hospodársku spoluprácu, predseda: Aleksander Siemaszko, zástupca Riaditeľ odboru obchodu a medzinárodnej spolupráce, Ministerstvo rozvoja, práce a technológie,
- pre ochranu životného prostredia a lesného hospodárstva, predseda: Zygmunt Krzemiński, Ministerský radca na ministerstve životného prostredia, odbor ochrany prírody,
- pre cezhraničné komunikačné spojenia, predseda: Paweł Skowroński, riaditeľ odboru medzinárodnej spolupráce, Ministerstvo infraštruktúry.

Odporúčam kontakt s predsedami jednotlivých pracovných skupín. Skupiny samostatne rozhodujú o témach, ktoré si vyžadujú diskusiu a reakcie ich členov skupiny, a potom medzivládnych stretnutí.

Sme vám k dispozícii (kontaktná osoba uvedená v liste) v záležitostiach týkajúcich sa Programu Interreg Poľsko-Slovensko. Informácie a podporu týkajúce sa tohto Programu bežne poskytuje Technický sekretariát v Krakove, ktorý poskytuje informácie najmä pre žiadateľov uchádzajúcich sa o dofinancovanie z Programu (<https://pl.plsk.eu/kontakt>).

S pozdravom

Rafał Baliński
Riaditeľ oddelenia
/elektronický podpis/

Na vedomie

- ☐ Pán Rafał Siemianowski, Zástupca riaditeľa kancelárie predsedu vlády
- ☐ Pani Katarína Mihaľová, Generálna riaditeľka sekcie programov cezhraničnej spolupráce, Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informačných technológií Slovenskej republiky

Potvrdzujem zhodu kópie s elektronickým dokumentom:

ID dokladu	1571331.4882094.3635586
Názov dokladu	List do Sondeckej hospodárskej komory po stretnutí vo veci ZIT.pdf
Značka dokladu	DWT-II.78.3.2020
Dátum dokladu	2021-02-01 17:34:23
Skrátka dokladu	70121A7068A8D746E34B09769C9B527ACF2 DDDCC
Verzia dokladu	1.17
Dátum podpisu	Rafał Baliński
Podpísane	Ministerstvo fondov a regionálnej politiky, riaditeľ oddelenia
Typ certifikátu	Kvalifikovaný certifikát karty elektronického podpisu EZD 3.100.1.1.7711
Dátum vyhotovenia výtlačku	2021-02-02 10:58:34
Autor výtlačku	Lubieńska Agnieszka

Marszałek
Województwa Małopolskiego
Witold Kozłowski

Kraków, dnia 9 marca 2021 r.

znak sprawy: KZ-X.0631.1.2021

Szanowny Pan
Paweł Kukła
Prezes
Sądecka Izba Gospodarcza

Szanowny Panie Prezesie,

Bardzo dziękuję za informację o Państwa wniosku o wsparcie dla międzynarodowego podregionu Tatry, który został przygotowany i podpisany przez Izby Handlowe działające na pograniczu Polski i Słowacji. Cieszy mnie Państwa inicjatywa, tym bardziej, iż wpisuje się ona w działania prowadzone przez Małopolskę na rzecz całego makroregionu Karpat.

Starania na rzecz przyjęcia Strategii Karpackiej trwają już od kilku lat, a działania lobbingowe są prowadzone na szczeblu rządów, parlamentów narodowych, władz regionów i miast oraz społeczności lokalnych. Przykładem tego jest przyjęcie przez Europejski Komitet Regionów w grudniu 2019 r. opinii w sprawie Strategii makroregionalnej dla regionu Karpat, której autorem był Marszałek Województwa Podkarpackiego Władysław Ortyl. Ponadto, nie dalej jak w listopadzie 2020 r. trzy polskie regiony: Małopolska, Podkarpacie i Śląsk podpisały wspólną Deklarację popierającą działania na rzecz utworzenia strategii dla obszaru Karpat.

Przyjęcie Makroregionalnej Strategii Karpackiej i jej wdrożenie przyczyni się do realizacji celów spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej, w tych także tych, o które zabiegają Państwo w podpisanej inicjatywie.

Działania polskich i europejskich regionów w zakresie utworzenia Strategii Karpackiej oraz pozostałych inicjatyw związanych z obszarem Karpat koordynuje Województwo Podkarpackie poprzez przewodniczącego Międzyregionalnej Grupy „Karpaty” w Europejskim Komitecie Regionów, Pana Marszałka Władysława Ortyla. W związku z tym pozwalam sobie zasugerować, aby Państwa wniosek został także przesłany do sekretariatu Grupy (adres e-mail: j.rog@podkarpackie.pl).

Małopolska jest także gotowa i otwarta na współpracę w obszarze Karpat. Łącząc wysiłki możemy przekonać instytucje europejskie, że nasza inicjatywa przyniesie wiele korzyści i wzmocni regiony, co jest szczególnie ważne w obecnym czasie kryzysu spowodowanego pandemią COVID 19.

Osobą do kontaktu w niniejszym temacie ze strony Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego jest Pani Paulina Surman, Zastępca Dyrektora w Kancelarii Zarządu, tel.: 12 61 60 950, e-mail: paulina.surman@umwm.malopolska.pl

Z poważaniem

/--/Logo Molopoľského vojvodstva
Maršalek malopoľského vojvodstva
Witold Kozłowski

Krakov, dňa 9 marca 2021. roku
značka veci:KZ-X.0631.1.2021

Vážený pán
Paweł Kukla
Predseda
Sondecka hospodárska komora

Vážený pán predseda,

Veľmi pekne ďakujem za informáciu o Vašej žiadosti o podporu pre medzinárodný subregión Tatry, ktorý bol pripravený a podpísaný obchodnými komorami pôsobiacimi na pohraničí Poľska a Slovenska.

Vaša iniciatíva ma potešila, o to viac, že plne korešponduje s aktivitami Malopoľského vojvodstva pre celý mikroregión Karpát.

Úsilie na schválenie Karpatskej stratégie trvajú už niekoľko rokov, lobbingové aktivity sú vedené na úrovni vlád, národných parlamentov, regionálnych samospráv a miestnych komunít. Príkladom toho je schválenie stanoviska vo veci makro regionálnej stratégie pre región Karpát Európskym výborom regiónov v decembri 2019, ktorého autorom bol Maršalek Podkarpatského vojvodstva Władysław Ortyl. Okrem toho, v novembri 2020 tri poľské regióny: Malopoľský, Podkarpatský a Sliezske podpísali spoločnú Deklaráciu na podporu aktivít pre vytvorenie stratégie pre oblasť Karpát.

Schválenie Makroregionálnej stratégie pre Karpaty a jej implementácia prispeje k realizácii cieľov sociálnej, hospodárskej a územnej kohézie a taktiež tej, uvedenej vo Vami podpísanej iniciatíve.

Aktivity poľských a európskych regiónov v oblasti vytvorenia Karpatskej stratégie a ostatných iniciatív súvisiacich s regiónom Karpát koordinuje Podkarpatské vojvodstvo prostredníctvom predsedajúceho Medziregionálnej skupiny „Karpaty“, v Európskom výbore regiónov, pána Maršalka Władysława Ortyla. V súvislosti s uvedeným, dovoľujem si odporučiť Vám, aby Vaša žiadosť bola odoslaná na sekretariát skupiny (adresa email: j.rog@podkarpackie.pl).

Malopoľsko je pripravené a otvorené na spoluprácu v oblasti Karpát. Keď sa spoja úsilie, môžeme presvedčiť európske inštitúcie, že naša iniciatíva prinesie veľa výhod a posilní regióny, čo je veľmi dôležité v dobe aktuálne prebiehajúcej krízy spojenej s pandémiou COVID 19.

Osobou poverenou kontaktom v tejto veci zo strany Maršalkovského úradu Malopoľského vojvodstva je pani Paulina Surma, námestníčka riaditeľa Kancelárie Úradu, tel.12 61 60 950, email: paulina.surman@umwm.malopolska.pl;

S úctou

/----/ podpis nečitateľný

ul.Basztowa 22, 31-156 Krakov
korešpondenčná adresa :ul.Raclawicka 56, 30-017 Krakov

TERMÍN ZASLANIA PRÍSPEVKOV: 14. MARCA 2021

Regióny na vnútorných hraniciach EÚ zahŕňajú 40 % územia EÚ, žije v nich 30 % jej obyvateľov (150 miliónov ľudí) a cez hranice do nich dochádzajú takmer 2 milióny ľudí, z ktorých 1,3 milióna tvoria cezhraničných pracovníci^[1]. Od vytvorenia jednotného trhu v roku 1992 v pohraničných regiónoch vzniklo veľa nových príležitostí a tieto regióny prestali byť perifériou a stali sa z nich miesta rastu.

Napriek tomu však naďalej existuje veľa prekážok. Občania žijúci v pohraničných regiónoch stále čelia ťažkostiam v každodennom živote, či už ide o hľadanie zamestnania, dostupnosť zdravotnej starostlivosti, každodenné dochádzanie do práce alebo prekonávanie administratívnych problémov. Podobne aj podniky čelia prekážkam, ktoré brzdia ich rast a obmedzujú ich potenciál.

Zo ^[2]štúdie z roku 2017 vyplýva, že pohraničné regióny by mohli byť v priemere o 8 % bohatšie, ak by sa odstránili všetky súčasné prekážky a všetky by používali spoločný jazyk. Tento scenár je ťažké naplniť, ale ak by sa odstránilo čo len 20 % existujúcich prekážok, pohraničné regióny by ešte stále dosiahli 2 % zvýšenie HDP. Vzhľadom na očakávanú zložitú obnovu by pohraničné regióny mali veľký prospech z odstránenia týchto prekážok.

Na základe skúseností z krízy spôsobenej ochorením COVID-19 a mnohých skúseností, ktoré sme získali prostredníctvom platformy VR na výmenu informácií o COVID-19, je potrebný nový impulz a dlhodobá vízia, aby sa zabezpečilo, že pohraničné regióny nebudú čeliť ďalším prekážkam a stanú sa hnacou silou európskej solidarity a spolupráce.

Dôležité je, že cezhraničná spolupráca nie je len o zostávajúcich prekážkach. Táto politika EÚ sa týka príležitostí v spoločnej Európe. Ide o uvoľnenie latentného potenciálu nášho kontinentu. Okrem toho ide predovšetkým o európsku demokraciu.

Počnúc priamymi voľbami a postupným posilňovaním postavenia Európskeho parlamentu, cez zavedenie a rozvoj európskeho občianstva, až po vytvorenie a postupné posilňovanie postavenia Európskeho výboru regiónov si Európa zvolila rozhodnú cestu k Európe občanov. Cezhraničný rozmer európskej demokracie je stále veľmi málo rozvinutý, ale ak chce mať Európska únia skutočnú európsku demokraciu, musí sa tento rozmer ďalej zväčšovať.

VR preto v spolupráci s členmi Európskej cezhraničnej aliancie občanov začína verejné konzultácie o **spoločnej vízii dlhodobej budúcnosti cezhraničnej spolupráce v Európskej únii**. Tie budú základom uznesenia VR, ktoré sa má prijať na plenárnom zasadnutí v júli 2021.

Uznesenie bude obsahovať konkrétne návrhy týkajúce sa budúcnosti cezhraničnej spolupráce a bude oficiálnym príspevkom VR a členov Európskej cezhraničnej aliancie občanov ku Konferencii o budúcnosti Európy.

[1] https://ec.europa.eu/regional_policy/sk/information/publications/communications/2017/boosting-growth-and-cohesion-in-eu-border-regions

[2] Politecnico di Milano (2017): [Vyčíslenie účinkov právnych a administratívnych prekážok v pohraničných regiónoch s pozemnou hranicou](#).

PROJEKT TRANSGRANICZNYCH EUROREGIONÓW „KORONA KARPAT“

PROJEKT CEZHRANIČNÝCH EUROREGIÓNOV „KORUNA KARPÁT“

Izba Przemysłowo-Handlowa w Krakowie

Sądecka Izba Gospodarcza

Polsko-Słowacka Izba
Przemysłowo-Handlowa w Krakowie

Prešovská Regionálna Komora Slovenskej
Obchodnej a Priemyselnej Komory

Nowotarska Izba Gospodarcza

Tatrzańska Izba Gospodarcza

Slovensko-Poľská Obchodná Komora v Žiline

Žilinská Regionálna Komora Slovenskej Obchodnej
a Priemyselnej Komory

Województwo Śląskie

Województwo Małopolskie

Województwo Podkarpackie

Kraj Żyliński

Kraj Preszowski

EUROREGION KARPATY „KORONA KARPAT”

Inicjatywa Sygnatariuszy Porozumienia jest mocną podstawą dla prawdziwie mądrego, odpowiedzialnego rozwiązania, aby w ramach Funduszy Unii Europejskiej w okresie budżetowym 2021-2027 zapewnić ochronę i zrównoważony rozwój z punktu widzenia środowiska, infrastruktury, a także turystyki.

Iniciatíva signatárov je silným základom pre skutočne múdre a zodpovedné riešenie na zabezpečenie ochrany a trvalo udržiateľného rozvoja z hľadiska životného prostredia, infraštruktúry a tiež cestovného ruchu v rámci eurofondov v rozpočtovom období 2021 – 2027.

Inicjatywa, która definiuje jako obszar pilotażowy KORONA KARPAT, to projekt idealnie wpisujący się w Strategię Karpacką. Stanowi on narzędzie mające na celu sprostanie najistotniejszym wyzwaniom, których nie da się rozwiązać wyłącznie na szczeblu państwowym lub regionalnym. Przestrzeń transgraniczna wymaga podejścia makroregionalnego, dlatego tak cenna jest ta oddolna inicjatywa samorządów gospodarczych Polski i Słowacji.

Iniciatíva, ktorá definuje pilotnú oblasť projektu KORUNA KARPÁT, je projekt, ktorý dokonale zapadá do karpatskej stratégie. Je to nástroj na riešenie najnaliehavejších výziev, ktoré nemožno vyriešiť iba na národnej alebo regionálnej úrovni. Cezhraničný priestor si vyžaduje makroregionálny prístup, a preto je táto iniciatíva hospodárskych samospráv, pôsobiaca na princípe „zdola nahor,“ tak cenná v Poľsku a na Slovensku.

Naszym głównym celem jest utworzenie i rozwój obszarów przygranicznych wpisujący się w politykę rozwoju regionów Unii Europejskiej w kluczowych dziedzinach:

- rozwój infrastruktury komunikacyjnej, technicznej i zielonego ładu
- ochrona przyrody
- rozwój gospodarczy
- rozwój przemysłu turystycznego
- współpraca ośrodków akademickich
- ochrona dziedzictwa kulturowego
- ochrona zdrowia - rozwój uzdrowisk

Naším hlavným cieľom je tvorba a rozvoj prihraničných oblastí v súlade s rozvojovou politikou regiónov európskej únie v kľúčových oblastiach:

- rozvoj komunikačnej a technickej infraštruktúry ako aj ekologického dohovoru
- ochrana prírody
- ekonomický rozvoj
- rozvoj cestovného ruchu
- spolupráca akademických centier
- ochrana kultúrneho dedičstva
- ochrana zdravia - rozvoj kúpeľov

3 CELE PROJEKTU „KORONA KARPAT“

1. Na poziomie europejskim zatwierdzenie Konwencji Karpackiej jako Strategii Karpackiej
2. Na polsko-słowackim szczeblu rządowym koordynacja „Projektu Korona Karpat” przez
- premierów lub wicepremierów ds. gospodarczych
- jest to inicjatywa przekrojowa, wymagająca koordynacji współpracy kilku ministerstw na terenie całego pogranicza polsko-słowackiego
3. Na regionalnym polsko-słowackim poziomie transgranicznym przygotowanie i realizacja Zintegrowanych Strategii Terytorialnych wszystkich terenów transgranicznych (subregionów), jako projektu pilotażowego (terytoria / euroregiony) dla powstającej Strategii Karpackiej.

Projekt „Korona Karpat” nie prowadzi do powstania nowych województw, czy też nowych subregionów/euroregionów, dąży jedynie do synergii podregionów przygranicznych, do koordynacji na polsko-słowackim szczeblu narodowym oraz do uznania Konwencji Karpackiej za makroregionalną Strategię Karpacką !

3 CIELE PROJEKTU „KORUNA KARPÁT“

1. Na európskej úrovni schválenie Karpatského dohovoru na Karpatskú stratégiu
2. Na vládnej Poľsko-Slovenskej úrovni koordinácia „Projektu Koruna Karpát“
- premiérmi, resp. vicepremiérmi pre hospodársku oblasť
- ide o prierezovú a nadrezortnú iniciatívu na území celej poľsko-slovenskej hranice
3. Na regionálnej Poľsko-Slovenskej cezhraničnej úrovni príprava a realizácia Integrovaných Územných Stratégií všetkých cezhraničných území (subregiónov), ako pilotných projektov (území/euroregiónov) rodiacej sa Karpatskej stratégie.

Projekt „Koruna Karpát” nevytvára nové vojvodstvá, ani kraje a tiež žiadne nové subregióny/euroregiony, len sa snaží o synergiu zaostalých prihraničných subregiónov, o koordináciu na poľsko-slovenskej národnej úrovni a o uznanie Karpatského dohovoru za makro-regionálnu Karpatskú stratégiu !

Poľsko a Slovensko spoločne zdieľajú Tatry, Pieniny, Beskydy a Bukovské vrchy, jednu faunu a flóru. Potrebujeme jednotné a spoločné stratégie ich ochrany a udržateľného rozvoja, nie iný prístup a riešenia ako predtým. Projekt KORUNA KARPÁT je vynikajúcou odpoveďou na tento dopyt v súlade so stratégiou pre karpatskú oblasť.

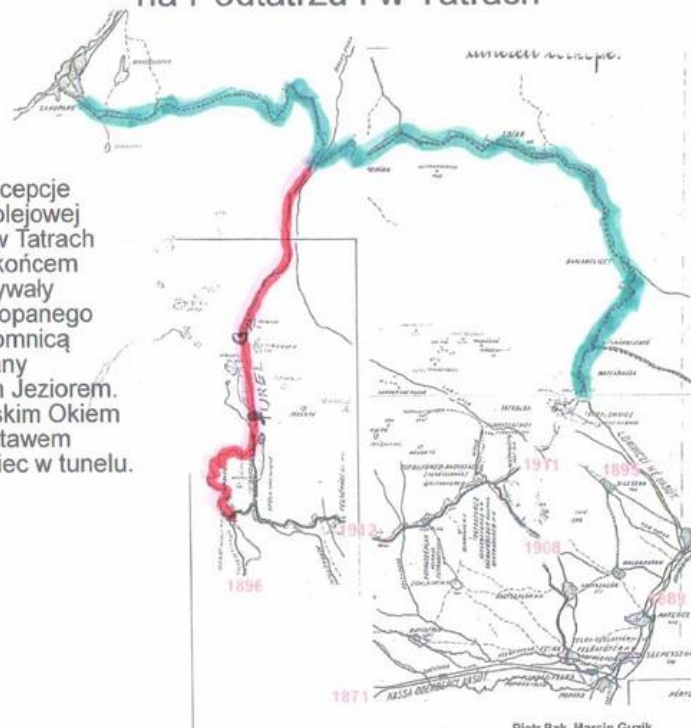

- začali budovať tatranské osady,
- priviedli železnicu pod TATRY
 - *1872 – Košicko-Bohumínska magistrála,
 - *1876 – železnica Prešov-Plaveč-Muszyna-Tarnów,
- spojili
 - *1889 – prašná cesta „Transverzála“ Vyšné Hágy - T. Kotlina,
 - *1895 – železnica Poprad - Tatranská Lomnica,
 - *1896 – zubačka Štrba - Štrbské Pleso,
 - *1899 – železnica Chabówka - Zakopane,
 - *1908 – električka Poprad - St. Smokovec,
 - *1911 – St. Smokovec - T. Lomnica,
 - *1912 – St. Smokovec - Št. Pleso
- nestihli do vojny – spojiť električkou T. Lomnicu cez T. Javorinu so Zakopaným a zubačka zo Št. Plesa mala spojiť Popradské Pleso, odtiaľ tunel na Morské Oko a spojiť sa s električkou na L. Polane.

Węgierskie koncepcje rozwoju sieci kolejowej na Podtatrzu i w Tatrach

Węgierskie koncepcje rozwoju sieci kolejowej na Podtatrzu i w Tatrach opracowane z końcem XIX w. przewidywały połączenie Zakopanego z Tatrzańską Łomnicą oraz Łysej Polany ze Szczyrbskim Jeziorom. Pomiędzy Morskim Okiem i Popradzkim Stawem kolejka miała biec w tunelu.

TATRY – istotny międzynarodowy subregion / 1. Przeszłość - historia

- Nasi dziadkowie w okresie międzywojennym

- 1936 w Zakopanem wybudowali kolej linową na Kasprowy Wierch,
 - drogę „Transwersal” już pod nazwą „Droga Wolności” wyasfaltowano i przedłużono od Podbąńskiego do Łysej Polany,
 - 1941 wybudowali kolej linową z Tatrzańskiej Łomnicy na Łomnicki Szczyt (wówczas najwyższa na świecie).
- W tych czasach TATRY - Korona KARPAT były zaliczane do europejskiej i światowej czołówki ruchu turystycznego i uzdrowisk.

- Nasi rodzice po II Wojnie Światowej oraz nasza generacja

- naprawy, konserwacja, modernizacja tego co zrobili pradiadkowie i dziadkowie,
- Mistrzostwa Świata w narciarstwie klasycznym w roku 1970 – Szczyrbskie Pleso,
- Puchar Świata w skokach narciarskich w Zakopanem.

TATRY – Významný medzinárodný subregión / 1. Minulosť – História

- Naši starí rodičia medzi sv. vojnami

- 1936 v Zakopanem postavili lanovku na Kasprowy Wierch,
 - „Transverzalu” ako „Cestu Slobody” preasfaltovali a predĺžili od Podbanského po L. Poľanu,
 - 1941 postavili lanovku z T. Lomnice na Lomnický štít (v tej dobe najvyššia na svete).
- V tom čase TATRY - Koruna KARPÁT boli európskou a svetovou špičkou v cestovnom ruchu a kúpeľníctve.

- Naši rodičia po 2. sv. vojne a naša generácia

- opravy, údržba, modernizácie toho čo spravili prarodičia a starí rodičia,
- Majstrovstvá sveta v klasickom lyžovaní 1970 na Št. Plese,
- Svetový pohár v skokoch na lyžiach v Zakopanem.

TATRY – istotny międzynarodowy subregion / 2. Współczesność

- Zagraniczny portal Lonely Planet: TATRY - najlepszy europejski kierunek ruchu turystycznego w roku 2019,
- Kolumny aut na Zakopiance oraz w TATRACH,
- 30 lat przygotowujemy podział TATR na strefy,
- Brak całorocznego bezpośredniego połączenia kolejowego lub autobusowego między Liptowskim Mikulaszem - Popradem a Zakopanem,
- 2006 zlikwidowane przejście graniczne dla ciężarówek w Tatrzańskiej Jaworzynie; miało być uruchomione nowe przejście Piwniczna – Mníšek nad Popradem, ewentualnie Muszynka – Kurov; do dziś ich nie ma,
- Chaotyczna i pozbawiona koncepcji ochrona oraz rozwój TATR

TATRY – Významný medzinárodný subregión / 2. Súčasnosť

- Zahraničný portál Lonely Planet: TATRY-Najlepšia európska destinácia cest. ruchu v roku 2019,
- Kolóny áut na Zakopiance a v TATRÁCH,
- 30 rokov pripravujeme zonáciu TATIER,
- Neexistuje celoročné priame spojenie vlakové, či autobusové medzi L. Mikulášom – Popradom a Zakopaným,
- 2006 zrušený kamiónový priechod v T. Javorine; mal sa otvoriť kamiónový priechod Piwniczna – Mníšek n. Popradom,
- resp. Muszinka – Kurov; dodnes nie sú,
- Chaotická a nekoncepcná ochrana a rozvoj TATIER.

PROJEKT EUROREGIONÓW TRANSGRANICZNYCH „KORONA KARPAT” = Propozycje rozwiązań =

- Forma współpracy = „QUADRUPLE HELIX” – zrównoważona współpraca pomiędzy administracją publiczną, środowiskiem akademickim, gospodarczym i społeczeństwem obywatelskim,
- Wdrażanie europejskiego prawodawstwa = Transformacja EUWT/EZUS na Europejskie Ugrupowania Współpracy Terytorialnej – dziś są to Europejskie Ugrupowania „Samorządu Terytorialnego”,
- Wiodąca rola EUWT przy tworzenia i realizacji Zintegrowanych Strategii Regionów Transgranicznych / Euroregionów
- Wsparcie Inicjatywy Komitetu Regionów Parlamentu Europejskiego na temat „Ożywienie terenów transgranicznych”.

PROJEKT CEZHRANIČNÝCH EUROREGIÓNOV „KORUNA KARPÁT” = Návrhy riešení =

- Forma spolupráce = „QUADRUPLE HELIX” – vyvážená spolupráca medzi verejnou správou, akademickým, hospodárskym a občianskym sektorom,
- Naplnenie európskej legislatívy = Transformácia EUWT/EZUS na Európske Zoskupenia Územnej Spolupráce;
- dnes sú to Európske Zoskupenia Územnej „Samosprávy”,
- Leaderská funkcia EUWT/EZUS pri tvorbe a realizácii Integrovaných Územných Stratégií cezhraničných území/euroregiónov,
- Podpora Iniciatívy Výboru Regií Európskeho Parlamentu na tému „Oživenie cezhraničných území”.

DZIĘKUJEMY PAŃSTWU

ĐAKUJEME VÁM

STRETNUTIE PREDSEDU SPOK A PODPRESEDU PRK SOPK S POĽSKÝM VICEPREMIÉROM J. GOWINOM

Dňa 16.07.2021 sa predstavitelia signatárov za slovenskú stranu (J.Hrobák, S. Kučírek) a poľskú stranu (P. Kukla) zúčastnili spolu s poľskými partnermi v Grodsku nad Dunajcom stretnutia s poľským vicepremiérom J. Gowinom. Cieľom stretnutia bolo predstaviť rozpracovanosť jednotlivých krokov smerom

- na európsku úroveň (EUROCHAMBERS, hospodárske komory signatárskych krajín Karpatského dohovoru) ako i
- na vládnu úroveň za slovenskú stranu, respektíve poľskú stranu = spoločný oficiálny list predsedov hospodárskych komôr Poľska a Slovenska na premiérov oboch krajín s cieľom určenia národných koordinátorov za Poľskú republiku a Slovenskú republiku pre celý makroekonomický región pozdĺž slovensko-poľskej hranice (s pilotným projektom KORUNA KARPÁT pre súčasný Karpatský dohovor - výhľadovo Karpatskú stratégiu).

Na poľskej strane sa problematikou zaoberá na vládnej úrovni práve pán vicepremiér Gowin, na slovenskej zatiaľ ešte musíme čakať na vyjadrenie stanoviska.

Logickým nástupným krokom je prizvanie k spolupráci českých partnerov: Moravsko-slezský kraj a Zlínsky kraj. Zároveň sme uvítali predloženie návrhu pánom Davidom Lasekom (z tímu pana Mareka Kuchcinského, bývalého marszałka Sejmu) o vytvorení spoločnej značky celého tohoto rozvíjajúceho sa procesu, a zobrali na vedomie, že tohtoročná "Krynica" sa neuskutoční (bývalé Economic Forum Krynica, tohtoročne pripravované stretnutie práve ku Karpatskému dohovoru) <https://sadeczanin.info/gospodarka/polskie-radio-24-marszalek-malopolski-w-ogniu-krytyki-chodzi-o-krynica-summit>

STRETNUTIE KHK ZLÍNSKEHO KRAJE a KHK MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE S SOPK ŽILINA, SOPK PREŠOV A SPOK

Dňa 11.8.2021 sa uskutočnilo v Žiline **stretnutie zástupcov KHK Zlínskeho kraje a KHK Moravskoslezského kraje s predstaviteľmi SOPK Žilina a Prešov a SPOK**. Hlavnou témou bolo informovať "z prvej ruky" (p. Hrobák, p. Kučírek) o Iniciatíve hospodárskych komôr Poľska a Slovenska, pilotnom projekte Korona Karpát a postupnom pretváraní makroregiónu pozdĺž PL/SK/CZ hranice v kontúrach Karpatského dohovoru (výhľadovo Karpatskej stratégie).

Účastníkmi boli:

Bohdana Lavrovičová, riaditeľka, Kontaktní centrum pro východní trhy, Krajská hospodářská komora Zlínskeho kraje
Natálie Šitavancová, riaditeľka, Ladislav Kozák, projekty, Krajská hospodářská komora Moravskoslezského kraje
Stanislav Kučírek, predseda SPOK, Žilina

Ján Mišura, podpredseda SPOK

Jozef Hrobák, podpredseda PRK SOPK. Prešov

Branislav Čulák, riaditeľ ŽRK SOPK

Róbert Vydra, zahr. odd.

Závery:

- nadviazaná spolupráca, výmena a koordinácia informácií boli s veľkou vďakou prijaté
- k plánovanej účasti (p. Hrobák, p. Kučírek) na Ekonomickom fóre v Karpaczi (aktivita Karpatsky dohovor, organizovaný bývalým marszałkom p. Kuchczynskim) sa pokúsia pridať k silnému zastúpeniu dotknutých poľských komôr aj kolegovia z Moravy.

ZMOS: Rozvojom cezhraničného potenciálu pomáhame samosprávam, podnikateľom aj obyvateľom

Snina - 9. augusta 2021 - Združenie miest a obcí Slovenska vníma mimoriadny potenciál nášho prihraničia, v ktorom žije takmer 48 % obyvateľov. Práve preto považuje prácu na jeho rozvoji za pridanú hodnotu pre sociálno-ekonomický rozvoj územia.

Od Ukrajiny k Poľsku

Združenie miest a obcí Slovenska postupne rozbieha projekt spolupráce pre samosprávy na Slovensku a Ukrajine. Jeho cieľom je zvyšovanie povedomia o potenciáli slovensko-ukrajinskej územnej spolupráce a v záujme jej súčasnej a budúcej podpory z národnej a európskej úrovne. Projekt tiež sleduje odovzdávanie skúseností s reformnými a modernizačnými procesmi v miestnej územnej samospráve a v poskytovaní verejných služieb podložených skúsenosťami z Nórska a tiež krajín V 4 v záujme podpory európskych štandardov a dobrej, transparentnej a zodpovednej správy vecí verejných na Ukrajine. Už v septembri sa v rámci projektu uskutoční v Košiciach spoločné podujatie v rámci tradičných DNI UKRAJINY.

K financiám a cestovnému ruchu

Združenie miest a obcí Slovenska mimoriadne citlivo vníma význam cezhraničnej spolupráce, nakoľko na Slovensku máme 36 prihraničných okresov z celkového počtu 79, pričom až 48 % populácie žije v prihraničných oblastiach. Práve preto má ZMOS záujem aktuálnymi aktivitami podporiť spoluprácu medzi miestnymi aktérmi v prihraničných regiónoch Slovenska, Ukrajiny aj Poľska.

Z reprezentatívneho prieskumu ZMOS pritom vyplýva, že takmer polovica samospráv spolupracuje s mestami a obcami v prihraničí. Presnejšie, je to 49,5 % miest a obcí. So samosprávami v Poľskej republike je intenzívna spolupráca na úrovni 36,5 % samospráv a sporadická na úrovni 34,1 % prihraničných miest a obcí. S mestami a obcami na Ukrajine spolupracuje 26 % samospráv, pričom intenzívna spolupráca je realitou pre 3,5 % samospráv, sporadická pre 10,5 % a pravidelnú realizuje 12,3 % našich miest a obcí.

V oblasti kultúry a športu pravidelne kooperuje 52,7 % a sporadicky 33,5 % prihraničných miest a obcí. Návštevy žiakov, športovcov a folklórnych súborov pravidelne zabezpečuje 50,8 % samospráv a sporadicky to robí 28,5 % miest a obcí. Starostovia a primátori v prihraničných samosprávach konštatovali, že sa tiež orientujú na výmenu skúseností. Presnejšie 36,9 % z nich sa venuje transferu know-how periodicky a 36,1 % sporadicky.

Aj na základe týchto informácií sa ZMOS začína orientovať na znásobenie potenciálu prihraničia tak, aby úžitok z toho cítili samosprávy, podnikateľský sektor aj samotní obyvatelia.

Jasná predstava a konkrétne aktivity

Združenie miest a obcí Slovenska aktuálne spolupracuje s partnermi v Poľsku na projekte „Silné aglomerácie – Silné Karpaty“, v ktorom sa okrem iného orientujeme na analýzu potenciálu značky rzesowskej a prešovskej aglomerácie a tiež vytvorenie multimediálneho sprievodcu s mobilnou aplikáciou. ZMOS pritom pracuje na analýze cestovného ruchu, ktorej poznatky, závery a odporúčania budú využité v rámci transferu know-how. Zároveň máme snahu spájať pre koordinovaný rozvoj cezhraničného územia samosprávy na Slovensku a v Poľsku, pričom záujem o túto snahu bol vyjadrený regionálnymi združeniami miest a obcí pozdĺž spoločného prihraničia.

Primátorka Sniny Daniela Galandová v tejto súvislosti konštatuje: „Snina má strategickú cezhraničnú polohu. Vieme, že cestovný ruch je pre náš región ekonomickou výhodou, a to, že máme síce ďaleko k hlavnému mestu, ale blízko k samosprávam v Poľsku a Ukrajine nám dáva nové príležitosti rozvoja. Aj preto sa orientujeme na projekty cezhraničnej spolupráce a podporujeme aktivity v oblasti cestného ruchu.“

Za pravdu jej dáva Dawid Lasek, podpredseda a generálny sekretár Euroregiónu Karpaty so sídlom v poľskom Rzesowe, ktorý je zároveň predseda rady expertov cestovného ruchu poľskej vlády. „Sme odkázaní od spolupráce. Spája nás túžba rozvíjať cezhraničný potenciál a tak v novom eurofondovom období, ako aj v cestovnom ruchu vidíme príležitosť na koordinovaný rozvoj územia. Práve preto máme jasnú predstavu o spolupráci so Združením miest a obcí Slovenska a samosprávami, ktoré vnímajú prihraničie ako obrovský rozvojový potenciál. Už teraz môžeme povedať, že spoločne chceme na Slovensku vytvoriť centrálu pre Karpatskú platformu trvalo udržateľného turizmu Karpatského dohovoru a rozvoj cezhraničných funkčných území.“

Prvý podpredseda Združenia miest a obcí Slovenska a starosta obce Košeca Radomír Brtáň v tejto súvislosti konštatuje: „Geografická blízkosť, minimálna jazyková bariéra, doterajšie skúsenosti a spoločná túžba rozvoja a prosperity sú silnou stránkou nášho prihraničia na ktorom musíme začať formovať aktivity, ktoré budú sprevádzané sociálno-ekonomickým prínosom a využitím potenciálu cestovného ruchu. Som veľmi rád, že ZMOS môže byť pritom.“

Daniela Galandová, primátorka mesta Snina k cezhraničnému potenciálu sa vo videu vyjadrila k jeho prínosu [TU](#)

Radomír Brtáň, prvý podpredseda ZMOS a starosta obce Košeca sa k cezhraničnému potenciálu vo videu vyjadril [TU](#)

Dawid Lasek, podpredseda a generálny sekretár Euroregiónu Karpaty sa k cezhraničnému potenciálu vyjadril [TU](#)

Michal Kaliňák
ústredný riaditeľ Kancelárie ZMOS

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

**POROZUMIENIE KARPATSKIE
I ZINTEGROWANE STRATEGIE
POLSKO-SŁOWACKICH EUROREGIONÓW
TRANSGRANICZNYCH
„PROJEKT KORONA KARPAT“**

**Szanowny Pan Mateusz MORAWIECKI
Prezes Rady Ministrów RP**

5 października 2018 r. w Zakopanem samorządy gospodarcze Polski i Słowacji podpisały Porozumienie, którego celem jest wspólny rozwój TATR, ochrona środowiska naturalnego, rozwój transportu i ruchu turystycznego.

W skład członków założycieli Porozumienia weszli: Izba Przemysłowo-Handlowa w Krakowie, Sądecka Izba Gospodarcza, Nowotarska Izba Gospodarcza, Tatrzańska Izba Gospodarcza, Polsko-Słowacka Izba Przemysłowo-Handlowa w Krakowie, Slovensko-Polská Obchodná Komora v Žiline, Prešovská Regionálna Komora Slovenskej Obchodnej a Priemyselnej Komory i Žilinská Regionálna Komora Slovenskej Obchodnej a Priemyselnej Komory.

17 września 2020 r. w Liptowskim Mikulaszu w trakcie 26 Kongresu Związku Euroregionu Tatry, sygnatariusze Porozumienia podpisali Inicjatywę zmierzającą do wsparcia międzynarodowego subregionu TATRY w procesach związanych z europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi (dalej tylko fundusze EU). Informacja o tych inicjatywach została Panu Premierowi przekazana.

Intencją członków Porozumienia, było od początku zaproszenie do udziału w tworzonej inicjatywie samorządów regionalnych, zainteresowanych instytucji, uczelni, izb

**KARPATSKÝ DOHOVOR A
INTEGROVANÉ STRATÉGIE CEZHRANIČNÝCH
POLSKO-SLOVENSKÝCH EUROREGIÓNŮV
„PROJEKT KORUNA KARPÁT“**

**Vážený pán Eduard HEGER
Predseda vlády SR**

5. októbra 2018 v Zakopanom podpísali prihraničné hospodárske samosprávy Poľska a Slovenska Memorandum, ktorého cieľom je spoločný rozvoj TATIER, ochrana životného prostredia, rozvoj dopravy a turistického ruchu.

Medzi signatárov Memoranda patrili: Izba Przemysłowo-Handlowa w Krakowie, Sądecka Izba Gospodarcza, Nowotarska Izba Gospodarcza, Tatrzańska Izba Gospodarcza, Polsko-Słowacka Izba Przemysłowo-Handlowa w Krakowie, Slovensko-Polská Obchodná Komora v Žiline, Prešovská Regionálna Komora Slovenskej Obchodnej a Priemyselnej Komory i Žilinská Regionálna Komora Slovenskej Obchodnej a Priemyselnej Komory.

17. septembra 2020 v Liptovskom Mikuláši na 26. Kongrese Združenia Euroregión Tatry signatári Memoranda podpísali Iniciatívu o podporu medzinárodného subregiónu TATRY v procesoch Európskych štrukturálnych a investičných fondov (ďalej len FONDOV EÚ) v rozpočtovom období 2021-2027. Informácie o týchto iniciatívach boli Vám odovzdané, Pán predsedu.

Zámerom signatárov Memoranda bolo od začiatku prizvať k ich Iniciatívam regionálne samosprávy, dotknuté štátne inštitúcie, univerzity, ďalšie obchodné komory,

handlowych, ważnych podmiotów gospodarczych i organizacji pozarządowych. Realizacja „Projektu Korona Karpat”, który dotyczy obszaru całej granicy polsko – słowackiej, zależy od wspólnego zaangażowania wszystkich aktywnych środowisk, włącznie z Unią Europejską - od wzajemnej komunikacji i współpracy między nimi.

Teren wzdłuż 541 km polsko-słowackiej granicy jest specyficznym regionem europejskim a jednocześnie unikalnym obszarem transgranicznym, na który składają się ważne wspólne subregiony oraz tworzy główną grań Karpat Zachodnich. Celem obu inicjatyw jest zwrócenie uwagi polskich i słowackich administracji krajowych ale również administracji europejskiej, na ten wyjątkowy obszar transgraniczny, czego efektem ma być stworzenie wspólnych zintegrowanych strategii znaczących euroregionów (subregionów) „PROJEKT KORONA KARPAT”.

Zasięg tego projektu pod nazwą „KORONA KARPAT” obejmować ma Województwo Małopolskie, Województwo Podkarpackie i Województwo Śląskie po polskiej stronie, oraz Kraj Preszowski, Kraj Żyliński po stronie słowackiej. Sygnatariusze Porozumienia odbyli liczne spotkania i wideokonferencje, zarówno we własnym gronie, jak i z przedstawicielami administracji samorządowej i państwowej Polski i Słowacji. Wniosek płynący z tych spotkań jest jeden. Inicjatywa Sygnatariuszy jest mocną podstawą do wypracowania odpowiedzialnego rozwiązania, aby w ramach Funduszy Unii Europejskiej w okresie budżetowym 2021-2027 zapewnić euroregionowi „Korona Karpat” ochronę i zrównoważony rozwój z punktu widzenia środowiska, infrastruktury, a także turystyki.

Konwencja Karpacka została podpisana 18 lat temu w Kijowie w maju 2003 r. przez siedem państw sygnatariuszy, jednak do tej pory nie

wyżnamné podnikateľské subjekty a tiež mimovládne organizácie. Realizácia „Projektu Koruna Karpát”, ktorý sa dotýka územia celej poľsko-slovenskej hranice, závisí od spoločného angažovania sa všetkých aktívnych subjektov, vrátane Európskej Únie - od ich vzájomnej komunikácie a spolupráce.

Oblasť pozdĺž 541 km dlhej poľsko-slovenskej hranice je špecifickým európskym regiónom a zároveň jedinečným cezhraničným územím, ktoré pozostáva z významných spoločných subregiónov a tvorí hlavný hrebeň Západných Karpát. Cieľom oboch iniciatív je upriamiť pozornosť vnútroštátnych (poľských i slovenských) a tiež európskych administratív na túto ojedinelú cezhraničnú oblasť, ktorých výsledkom má byť vytvorenie spoločných integrovaných stratégií významných euroregiónov (subregiónov) „PROJEKT KORUNA KARPÁT”.

Cieľom projektu „KORUNA KARPÁT” je pokryť spoločnými integrovanými stratégiami cezhraničné územie Malopoľského, Podkarpatského a Sliezskeho vojvodstva na poľskej strane, ako aj Prešovského a Žilinského kraja na slovenskej strane. Signatári Iniciatív usporiadali početné stretnutia a videokonferencie a to medzi sebou, aj so zástupcami miest a regionálnych samospráv v Poľsku i na Slovensku. Z týchto stretnutí možno vyvodiť jeden spoločný záver. Iniciatívy signatárov sú silným základom pre skutočne múdre a zodpovedné riešenie na zabezpečenie ochrany týchto území a ich trvalo udržateľného rozvoja z hľadiska životného prostredia, infraštruktúry a tiež cestovného ruchu v rámci Eurofondov v rozpočtovom období 2021 - 2027.

Karpatský dohovor bol podpísaný v Kyjeve pred 18-imi rokmi, v máji 2003 siedmimi signatárskymi krajinami, avšak dodnes tento Dohovor nebol uznaný Európskou Úniou za oficiálnu makro-regionálnu stratégiu, čo je

została uznana przez Unię Europejską za oficjalną unijną strategię makroregionalną, co jest niedopuszczalnym stanem przejściowym i należy wspólnymi siłami doprowadzić do jej zatwierdzenia.

W lutym tego roku Komitet Regionów Parlamentu Europejskiego otworzył ogólnoeuropejską debatę na temat „Obszary transgraniczne UE”, które według analiz z 2017r. stanowią około 40% terytorium UE. Żyje w nich około 30% obywateli UE (ok. 150 mln) i gdyby UE, i państwa członkowskie wyeliminowały nieproporcjonalną, i niepotrzebną biurokrację, regiony te mogłyby wytwarzać co najmniej 8% więcej PKB. W opinii członków Porozumienia wymienione fakty stanowią wyzwanie i szansę na pozytywną zmianę.

Szanowny Panie Premierze na podstawie wskazanych faktów, jako ustawowi przedstawiciele samorządów gospodarczych Polski i Słowacji na międzynarodowym poziomie europejskim będziemy aktywnie opowiadać się, za pośrednictwem EUROCHAMBRES, za przyjęciem Konwencji Karpackiej jako oficjalnej makroregionalnej strategii uznanej przez Unię Europejską, z rangą jaką mają: Strategia Bałtycka, Alpejska, Dunajska czy też Strategia Adriatycko-Jońska.

Na polsko-słowackim poziomie krajowym rekomendujemy, aby ze względu na przekrojowy i ponadresortowy charakter zagadnień, były one koordynowane przez premierów lub wicepremierów zajmujących się sprawami gospodarczymi. Dzięki temu zostanie zaakcentowana kwestia Konwencji Karpackiej wobec UE, krajów-sygnatariuszy, a także wobec zainteresowanych regionów.

Na polsko-słowackim poziomie regionalnym pozostaje przygotowanie i wdrożenie wspólnych zintegrowanych strategii obszarów przygranicznych „PROJEKT KORONA KARPAT”

neprijateľný prechodný stav a treba ho spoločnými silami doviesť do úspešného schválenia.

Tohto roku vo februári otvoril Výbor regiónov Európskeho parlamentu celoeurópsku diskusiu na tému „Cezhraničné územia EÚ”, o ktorých sa podľa analýz z roku 2017 vie, že tvoria cca 40% územia EÚ, žije v nich cca 30% obyvateľov EÚ (cca 150 mil. občanov) a pokiaľ by EÚ a členské štáty odstránili neprimeranú a zbytočnú byrokráciu, tieto regióny by mohli produkovať minimálne o 8% HDP viac.

Uvedené skutočnosti vnímame ako výzvu a príležitosť na pozitívne zmeny.

Vážený pán predseda vlády, vychádzajúc z uvedených skutočností, ako štatutárni zástupcovia hospodárskych samospráv Poľska a Slovenska na medzinárodnej Európskej úrovni sa budeme aktívne zasadzovať prostredníctvom Združenia EUROCHAMBRES o prijatie Karpatského dohovoru za oficiálnu makro-regionálnu Karpatskú stratégiu uznanú Európskou Úniou s postavením aké majú Baltská, Alpejská, Dunajská, či Adriaticko-lónska stratégia.

Na poľsko-slovenskej národnej úrovni preto odporúčame uvedené témy koordinovať predsedami vlád, resp. hospodárskymi podpredsedami vlád, nakoľko sú prierezové a nadresortné. Vďaka tomu zvýrazníme tému Karpatského dohovoru smerom k EÚ, k jeho signatárskym krajinám a tiež smerom k jeho dotknutým cezhraničným regiónom.

Na poľsko-slovenskej regionálnej úrovni nám ide o prípravu a realizáciu spoločných integrovaných stratégií všetkých cezhraničných území (subregiónov) s názvom „PROJEKT KORUNA KARPÁT”, ako súčasť Karpatskej stratégie a jej pilotné cezhraničné oblasti.

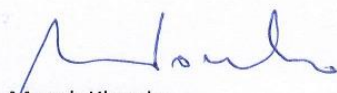
na pograniczu polsko-słowackim, jako część Strategii Karpackiej i obszar pilotażowy.

Polska i Słowacja mają jedne Tatry, Pieniny, Beskidy i Bieszczady, jedną faunę i florę. Potrzebujemy ujednoliconej i wspólnej strategii ich ochrony, i zrównoważonego rozwoju, a nie różnego podejścia i rozwiązań jak do tej pory.

Szanowny Panie Premierze, pozwalamy sobie poinformować, że wspólnie w imieniu polskich i słowackich Izb Krajowych a następnie z pozostałymi Izbami Krajowymi państw sygnatariuszy Konwencji Karpackiej proponujemy EUROCHAMBRES, będąc jej pełnoprawnymi członkami, wsparcie tego projektu i lobbowanie na rzecz Strategii Karpackiej w odpowiednich organach UE.

Podpisując niniejszy list, dołączamy wyrazy szacunku i liczymy na szybkie i pozytywne rozwiązania.

Warszawa,

Marek Kłoczko
Prezes
Krajowa Izba Gospodarcza

Polsko a Slovensko spoločne zdieľajú Tatry, Pieniny, Beskydy i Bukovské vrchy, ich jednu faunu a flóru. Potrebujeme jednotné a spoločné cezhraničné stratégie ich ochrany a udržateľného rozvoja a nie iné prístupy ako doposiaľ.

Vážený pán predseda vlády, dovoľujeme si Vám týmto oznámiť, že spoločne v mene poľských a slovenských národných komôr a následne s ostatnými národnými komorami signatárskych krajín Karpatského dohovoru navrhujeme EUROCHAMBRES, ako jej riadni členovia, tento projekt podporiť a lobbovať za Karpatskú stratégiu u príslušných orgánov EÚ.

Podpisujúc túto listinu pripájame spoločné pozdravy, prejavy úcty a viery v skoré kladné riešenia.

Bratislava,

Peter Mihók
Predseda
Slovenská obchodná a priemyselná komora

LINK NA KARPATSKÝ DOHOVOR S NÁSLEDNÝMI ZÁKLADNÝMI PROTOKOLMI, KTORÉ SA UŽ APLIKUJÚ:

<https://www.sazp.sk/zivotne-prostredie/starostlivost-o-krajinu/karpatsky-dohovor-a-dohovor-o-biodiverzite/>

DOKUMENT SO STANOVISKOM VÝBORU REGIÓNOV KU KARPATSKEJ STRATÉGII/DOHOVORU:

137. plenárne zasadnutie 4. a 5. decembra 2019 NÁVRH STANOVISKA Makroregionálna stratégia pre Karpaty
Spravodajca: Władysław ORTYL (PL/EKR) maršálek Podkarpatského vojvodstva
Termín podávania pozmeňovacích návrhov: 19. novembra 2019, 15.00 hod. (bruselského času) prostredníctvom on-line nástroja na predkladanie pozmeňovacích návrhov (dostupného na portáli členov: <https://mempportal.cor.europa.eu/>) Požadovaný počet podpisov: 32 COR-2019-03425-00-00-PAC-TRA (EN) 2/9 Referenčný dokument – COR-2019-03425-00-00-PAC-TRA (EN) 3/9 Návrh stanoviska Európskeho výboru regiónov – Makroregionálna stratégia pre Karpaty I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV Úloha makroregionálnych stratégií v úsilí o zabezpečenie súdržnosti EÚ 1. pripomína, že v ustanoveniach európskych zmlúv¹ sa vyžaduje, aby Európska únia rozvíjala a uskutočňovala činnosti vedúce k posilneniu hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti. 2. Zastáva názor, že makroregionálne stratégie pomáhajú čeliť výzvam, ktoré sú spoločné pre konkrétne oblasti vymedzené v širokom cezhraničnom geografickom kontexte. Spoločným využívaním potenciálu cezhraničných oblastí tieto stratégie významnou mierou pomáhajú zabezpečiť územnú súdržnosť medzi krajinami a regiónmi². Konštatuje, že vytváranie makroregionálnych stratégií odzrkadľuje prirodzený vývoj EÚ, keďže predstavuje ďalšiu etapu užšej spolupráce krajín, regiónov a miestnych spoločenstiev bez ohľadu na hranice. 3. Zdôrazňuje, že makroregionálne stratégie predstavujú nástroj viacúrovňového riadenia, keďže spájajú činnosti subjektov zastupujúcich európsku, národnú, regionálnu aj miestnu úroveň zamerané na vybrané ciele. Okrem toho zlepšujú doplnkovosť rôznych politických stratégií a programov, ktoré sa vymedzujú a realizujú na rôznych úrovniach verejnej správy. Takéto spojenie spoločne vymedzených možností a koordinácia opatrení na odstránenie rozvojových prekážok predstavujú významnú pridanú hodnotu na európskej úrovni. 4. Uznáva, že makroregionálne stratégie zohrávajú dôležitú úlohu v úsilí o prehĺbenie integrácie EÚ prostredníctvom stimulovania rozvojových procesov na regionálnej a miestnej úrovni. Napomáha tomu výmena skúseností a šírenie účinných riešení, ktoré sa v krajinách a regiónoch príslušnej stratégie osvedčili. Prirodzene tak vznikajú predpoklady na posilnenie európskej solidarity a zodpovednosti za rozvoj celého makroregiónu. Tento prístup umožňuje prekonať parciálne videnie a vnímať veci v širšom kontexte celého makroregiónu. Makroregionálne stratégie zároveň podnecujú iniciatívy miestnych a regionálnych spoločenstiev umožňujúce priblížiť európske myšlienky občanom. 5. Uznáva, že regionálne a miestne orgány verejnej správy zohrávajú kľúčovú úlohu pri podpore demokracie, decentralizácie a miestnej a regionálnej samosprávy, a konštatuje, že sa aktívne zapájajú do existujúcich makroregionálnych stratégií a do vytvárania nových. Stratégie sú nástrojom územnej spolupráce zdola nahor a sú založené zapojení regionálnych a miestnych subjektov a občianskej spoločnosti. Realizáciou spoločných opatrení na dosiahnutie cieľov makroregionálnych stratégií vzniká platforma spolupráce, ktorá propaguje európsky systém hodnôt, posilnenie zásad demokracie a zvýšenie noriem v oblasti riadenia regionálneho rozvoja vrátane rozvíjania modelu viacúrovňového riadenia. 1 Medzi inými v Hlave XVIII Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ). 2 Podobne ako ďalšie nástroje, napríklad európske zoskupenia územnej spolupráce (EZÚS), programy Interreg alebo programy nástroja európskeho susedstva. COR-2019-03425-00-00-PAC-TRA (EN) 4/9 Karpaty ako špecifický európsky makroregión 6. Zdôrazňuje, že Karpaty majú rozlohu 190 tisíc km² a sú po Alpách druhou najväčšou horskou oblasťou na európskom kontinente, v ktorej žije okolo 68 miliónov ľudí. Karpaty predstavujú homogénne horské pásmo s osobitnými výzvami a možnosťami rozvoja vzhľadom na geografické podmienky. 7. Podčiarkuje, že Karpaty ponúkajú jedinečné zdroje, ako je prírodné bohatstvo, unikátne multikultúrne dedičstvo, ľudské zdroje a spoločná identita horských spoločenstiev. Vďaka tomuto všetkému sa núka veľká príležitosť na spoluprácu v záujme dynamickejšieho, trvalého a udržateľného sociálneho a hospodárskeho rozvoja tejto oblasti. 8. Zdôrazňuje, že Karpaty sú mimoriadne dôležitou oblasťou vzhľadom na vysoký stupeň biodiverzity a mieru zachovania prírodného prostredia, ktoré je v Európe jedinečné. Je to pokladnica európskeho dedičstva, ktorú treba ochrániť pre budúce pokolenia, to znamená, že je nevyhnutné nájsť primerané spôsoby hospodárskeho rozvoja, ktoré umožnia toto dedičstvo zachovať a chrániť. Preto je potrebné koordinovať opatrenia, ktoré v tejto súvislosti vyvíjajú subjekty na všetkých úrovniach verejnej správy, pričom treba prihliadať na cezhraničný charakter problematiky životného prostredia. 9. Uznáva potenciál po stáročia trvajúcего susedstva karpatských regiónov a bohatej kultúry horských regiónov, ktorý je výsledkom stretnutia vplyvov Východu a Západu, spoločných dejín, ako aj pastierskych tradícií. V

súčasnosti realizované iniciatívy v oblasti zachovania a popularizácie spoločného kultúrneho dedičstva³ svedčia o veľkom potenciáli, ktorý spája miestne spoločenstvá. Je veľmi dôležité rešpektovať práva etnických menšín v karpatskom regióne a zachovať ich kultúrne dedičstvo. 10. Konštatuje, že veľkú časť karpatského makroregiónu tvoria najchudobnejšie regióny členských štátov, pričom HDP na obyvateľa vo väčšine z nich neprekračuje 50 % priemeru EÚ. Ich rozvojové kapacity sú obmedzené vzhľadom na ich veľkú vzdialenosť od európskych stredísk rozvoja, slabo rozvinuté komunikačné spojenia v dôsledku podmienok horského terénu a historicky zdedené hranice. Ďalším faktorom je aj chýbajúca infraštruktúra, čo je dôsledok dlhodobého nedostatočného investovania a transformačných procesov v hospodárstve, ale aj výsledok zanedbávania rozvojového potenciálu. 11. Uznáva, že treba informovať o osobitných potrebách karpatských horských regiónov a využiť špecifický vnútorný potenciál tohto makroregiónu. Partnerská spolupráca medzi karpatskými krajinami a regiónmi umožní lepšie prispôbiť opatrenia konkrétnej situácii a rozvojovým potrebám vyplývajúcim zo sociálnych, historických, infraštruktúrnych a geopolitických podmienok. 3 Príkladmi môžu byť projekty realizované v rámci súčasných programov európskej územnej spolupráce vrátane projektov, ktoré uskutočňujú miestne samosprávy a MVO. COR-2019-03425-00-00-PAC-TRA (EN) 5/9 12. Domnieva sa, že keby Európska komisia stanovila problematiku Karpát za hlavnú tému strategického dokumentu, upozornilo by sa tým na problémy tejto oblasti a umožnilo by to využiť v súčasnosti driemajúci jedinečný potenciál celého makroregiónu vďaka zameraniu opatrení na jeho najdôležitejšie horizontálne problémy a výzvy. 13. Zdôrazňuje, že Karpaty sú mimoriadne dôležitou geopolitickou oblasťou, v ktorej sa prelínajú strategické politické a hospodárske záujmy západnej a východnej Európy. Po rozšírení EÚ v roku 2004 sa význam tejto oblasti ešte zvýšil, keďže sa stala východnou hranicou celej EÚ. 14. Upozorňuje, že v karpatskom makroregióne sa nachádzajú nielen členské štáty EÚ, ale aj Moldavsko, Srbsko a Ukrajina, čo umožňuje nielen zvýšiť integráciu medzi štátmi EÚ, ale tiež vplývať na susedné krajiny prostredníctvom ich zapojenia do posilnenej spolupráce. Základy makroregionálnej stratégie pre Karpaty 15. Zaznamenal viaceré iniciatívy na vytvorenie makroregionálnej stratégie pre Karpaty (karpatskej stratégie)⁴, ktoré sa rozbehli na rôznych úrovniach a vo viacerých sférach a ktoré viedli k prijatiu vyhlásení podporujúcich myšlienku vytvorenia takejto stratégie⁵. Treba zdôrazniť, že tieto iniciatívy vznikajú na úrovni vlád, národných parlamentov, ako aj na úrovni regionálnych a miestnych samospráv a miestnych spoločenstiev. 16. S uspokojením konštatuje, že všetky dokumenty boli prijaté po konzultácii s jednotlivými zainteresovanými stranami budúcej stratégie a s prihliadnutím na jej nadnárodný a medziregionálny i miestny charakter. Svedčí to o doplnkovosti prijímaných opatrení, ktorá môže byť v budúcnosti predpokladom úspechu makroregionálnej stratégie pre Karpaty. 17. Oceňuje opatrenia realizované v záujme vykonávania Rámcového dohovoru o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát z roku 2003 (Karpatský dohovor), ktorý je viacstrannou medzinárodnou dohodou na podporu rozvoja karpatského regiónu spočívajúcou na zmluvných zásadách medzinárodného práva. Zmluvné strany dohovoru sú povinné spolupracovať a zavádzať komplexnú politiku v oblasti ochrany a udržateľného rozvoja karpatského regiónu, okrem iného zohľadnením cieľov a ustanovení dohovoru vo svojich odvetvových politikách (týkajúcich sa napríklad územného plánovania, poľnohospodárstva, lesného hospodárstva, dopravy a cestovného ruchu), lepšou koordináciou týchto politík a uplatňovaním princípu integrovanej starostlivosti o pôdny fond. 18. Konštatuje, že Karpatský dohovor je viacsektorový mechanizmus riadenia pre oblasť Karpát, ktorý umožňuje integráciu rôznych odvetví a širokú účasť zainteresovaných strán z rôznych úrovní a sfér (celoštátnej, regionálnej, mimovládnej atď.). Normy vypracované 4 O problematike karpatskej stratégie sa diskutuje na medzinárodných konferenciách Európa Karpát organizovaných od roku 2011. V rámci hospodárskeho fóra v Krynici sa organizujú diskusie panelu zameraného na karpatskú stratégiu, na ktorých sa zúčastňujú aj medzinárodní partneri zastupujúci parlamenty, vlády a regióny. Ako príklady iniciatív samospráv možno uviesť organizovanie Medzinárodného karpatského fóra spolupráce, Karpatských dní dobrých susedských vzťahov, ako aj početné konferencie a stretnutia. 5 V septembri 2018 predstavitelia vlád Maďarska, Slovenska, Ukrajiny a Poľska podpísali Karpatskú deklaráciu (Declaration of Intent to Create the EU Macro-Regional Strategy for the Carpathian Region – Deklarácia o vzniku Stratégie EÚ pre karpatský región). COR-2019-03425-00-00-PAC-TRA (EN) 6/9 pre viacúrovňovú spoluprácu, ktorých výsledkom je päť tematických protokolov ku Karpatskému dohovoru⁶, sa môžu použiť ako dôležitý prvok ďalšej spolupráce⁷. 19. Oceňuje skúsenosti a výsledky Karpatského euroregiónu, ktorý vznikol v roku 1993 ako sociálno-politická iniciatíva s podporou vlád karpatských štátov a ktorý je najstaršou organizáciou podporujúcou sociálno-ekonomický rozvoj tejto oblasti. Viac ako 26 rokov skúseností vyformovalo medziodvetvovú, medzinárodnú a špecializovanú štruktúru spolupráce, ktorá zahŕňa vyše tisíc aktérov. 20. Pripomína, že vo februári 2016 bola v Európskom výbore regiónov zriadená medziregionálna skupina Karpaty, do ktorej činnosti sa zapojili zástupcovia regionálnych a miestnych samospráv z krajín, ktoré majú záujem o vytvorenie makroregionálnej stratégie pre karpatský región. 21. Pripomína svoje stanovisko Makroregionálnej stratégie, ako napr. stratégia pre podunajskú oblasť: rámec na podporu nadnárodných klastrov⁸, v ktorom sa zasadzoval za vytvorenie karpatskej stratégie a vyjadril presvedčenie, že vytvorenie makroregionálnej stratégie pre karpatský región výborne doplní doterajšie iniciatívy, ako je Karpatský

dohovor alebo Karpatský euroregión, a zároveň umožní využiť existujúci potenciál spolupráce orgánov verejnej správy na všetkých úrovniach. 22. Zdôrazňuje, že hlavným cieľom karpatskej stratégie by bolo zachovať vysokú prírodnú hodnotu karpatského makroregiónu a zvýšiť jeho konkurencieschopnosť a príťažlivosť prostredníctvom jedinečného prírodného a kultúrneho dedičstva, vnútorného potenciálu udržateľného rozvoja a vytvorenia konkurenčnej výhody. Tým by sa zvýšila aj životná úroveň a kvalita života obyvateľov karpatského regiónu a súčasne by sa zachovali jedinečné ekologické hodnoty Karpát. 23. Domnieva sa, že by sa mal naliehavo riešiť problém vyľudňovania a starnutia spoločenstiev karpatského regiónu. Jedným z kľúčových bodov spolupráce v rámci karpatskej makroregionálnej stratégie by preto mal byť rozvoj základných sociálnych služieb v tejto oblasti, a to najmä služieb spojených s prístupom k vzdelávaniu a zdravotnej starostlivosti a so sociálnym začlenením. 24. Domnieva sa, že opatrenia navrhnuté v stratégii by sa mali zameriavať na posilnenie udržateľnej a hospodárskej spolupráce v strategických odvetviach makroregiónu, ako je čistý priemysel, udržateľný cestovný ruch a agropotravinárske odvetvie, a to prostredníctvom rozvoja karpatských klastrov a makroregionálneho inovačného ekosystému. Navrhnuté opatrenia by sa mali sústrediť na efektívne využívanie miestnych zdrojov, a to aj prostredníctvom certifikácie 6 Protokol o zachovaní a trvalo udržateľnom využívaní biologickej a krajinskej diverzity – 2008, Bukurešť; Protokol o trvalo udržateľnom cestovnom ruchu – 2011, Bratislava; Protokol o trvalo udržateľnom obhospodarovaní lesov – 2011, Bratislava; Protokol o trvalo udržateľnej doprave – 2015, Mikulov; a Protokol o trvalo udržateľnom poľnohospodárstve a rozvoji vidieka – 2017, Lillafüred. 7 Spolupráca v rámci Karpatského dohovoru, ktorého signatármi je sedem karpatských štátov (Česko, Maďarsko, Poľsko, Rumunsko, Srbsko, Slovensko a Ukrajina), je dôležitým prvkom európskej integrácie, keďže okrem členských štátov EÚ zahŕňa aj dvoch priamych susedov Únie: Srbskú republiku a Ukrajinu. 8 Stanovisko VR 6422/2018 Makroregionálne stratégie, ako napr. stratégia pre podunajskú oblasť: rámec na podporu nadnárodných klastrov, spravodajca: Dainis Turlais (LV/ALDE). COR-2019-03425-00-00-PAC-TRA (EN) 7/9 a zavedenia spoločného označovania karpatských produktov, a na využívanie spoločného potenciálu karpatských štátov a regiónov, a mali by zabezpečiť, aby sa oblasti s menej priaznivými sociálnymi a hospodárskymi podmienkami viac podieľali na rozvoji v záujme zlepšenia konkurencieschopnosti celého makroregiónu. 25. Zdôrazňuje, že environmentálne hodnoty Karpát sú neoddeliteľnou súčasťou rozvoja makroregiónu. Zlepšenie makroregionálnej spolupráce s cieľom chrániť a zachovať prírodné prostredie, riadenie prírodných rizík, zmierňovanie zmeny klímy a prispôsobovanie sa jej a prepojenie s riadením reprodukčného materiálu prostredníctvom udržateľného obhospodarovania lesov a osvetová činnosť na zvýšenie informovanosti o ochrane životného prostredia pomôžu zlepšiť kvalitu životného prostredia v regióne. Koordinácia opatrení v celej oblasti Karpát umožní dosiahnuť úspory z rozsahu. 26. Domnieva sa, že celé Karpaty musia zohrávať aktívnu úlohu a významne prispievať k politike Európskej únie v oblasti zmeny klímy so spoločným cieľom plniť záväzky prijaté v rámci Parížskej dohody. V tejto súvislosti zdôrazňuje, že je nevyhnutné zachovať karpatské lesy, pretože zohrávajú veľmi dôležitú úlohu pri znižovaní emisií CO₂ a tiež vzhľadom na ich význam z hľadiska zadržiavania vody, ochrany pôdy a zachovania biodiverzity. 27. Domnieva sa, že iniciatívy na posilnenie konkurencieschopnosti a inovácie v regióne musia byť spojené so zlepšením jeho dostupnosti. Opatrenia v iných oblastiach nie je možné realizovať bez udržateľnej dopravy a digitálnej a sociálnej infraštruktúry. Spoločné opatrenia v tejto súvislosti pomôžu otvoriť karpatskú oblasť a zároveň posilniť jej vnútornú súdržnosť vrátane posilnenia cezhraničných spojení. 28. Zdôrazňuje, že dôležitým prvkom komplexného rozvoja karpatskej oblasti je územné plánovanie a spolupráca v regióne. Kvalita spolupráce, a teda aj vyhliadky na rozvoj makroregiónu, v rozhodujúcej miere závisia od dobrej práce inštitúcií vrátane miestnych samospráv. V stratégii by mala byť uvedená osobitná zmienka o špecifikách karpatskej štruktúry osídlenia (t. j. veľký počet malých obcí v údoliach), ale aj tradičných pastierskych spoločenstiev žijúcich vo vyšších nadmorských výškach, ktoré oslabili sociálno-hospodárske zmeny v uplynulých desaťročiach. Je dôležité rozvíjať vzťahy medzi horskými funkčnými oblasťami Karpát a oblasťami, ktoré ich obklopujú, a posilňovať mestské centrá. 29. V nadväznosti na svoje predchádzajúce stanovisko⁹ sa domnieva, že makroregionálna stratégia pre karpatský región umožní doplniť opatrenia realizované v rámci stratégie pre podunajskú oblasť, keďže bude prihliadať na špecifiká horskej oblasti Karpát. Upozorňuje, že stratégia pre podunajskú oblasť (EUSDR z roku 2010) je v súčasnosti najväčšou makroregionálnou stratégiou EÚ z hľadiska rozlohy danej oblasti, pričom na časť jej územia sa vzťahuje stratégia pre alpský región (EUSALP z roku 2016), ako aj stratégia pre región Jadranského a Iónskeho mora (EUSAIR z roku 2014), čo nemá žiadne negatívne dôsledky. Je presvedčený, že tak to bude aj v prípade karpatskej stratégie. 9 Stanovisko VR 6422/2018. COR-2019-03425-00-00-PAC-TRA (EN) 8/9 30. Pripomína a potvrdzuje, ako to už veľakrát vyjadril vo svojich stanoviskách¹⁰, svoju podporu iniciatívy vypracovať makroregionálnu stratégiu pre oblasť Karpát. Považuje ju za dobre rozvinutú iniciatívu, na ktorej sa podieľajú všetky úrovne verejnej správy – európska, štátna, regionálna aj miestna. 31. Pripomína výzvu Rady, že makroregionálnym stratégiám by sa mal dať nový politický impulz, a jej pripravenosť analyzovať iniciatívy vedúce k vytvoreniu nových stratégií¹¹. 32. Vyzýva Európsku komisiu, aby podporila iniciatívu vytvoriť makroregionálnu stratégiu pre karpatský región ako ďalšiu

makroregionálnu stratégiu a druhú stratégiu zameranú na európsku oblasť horského charakteru. 33. Domnieva sa, že makroregionálna stratégia je nástroj, ktorý umožní efektívnejšie využívať dostupné finančné prostriedky v rámci cieľa Európska územná spolupráca (EÚS) prostredníctvom vytvorenia stabilného systému spolufinancovania a zavádzania opatrení na podporu regiónov v karpatských krajinách. Zároveň sa tým zlepší aj ich prístup k európskym zdrojom financovania¹². 34. Uznáva pozitívny prínos Karpatského dohovoru, význam jeho cieľov a ich súlad s prioritami Únie a vyzýva Európsku komisiu, aby prijala opatrenia, ktoré umožnia EÚ pristúpiť k dohovoru ako zmluvná strana. Pripomína, že Únia je už zmluvnou stranou Alpského dohovoru. V Bruseli 10. októbra 2019 Okrem iného v stanoviskách Makroregionálnej stratégie, ako napr. stratégia pre podunajskú oblasť: rámec na podporu nadnárodných klastrov, VR 6422/2018; Vykonávanie makroregionálnych stratégií, VR 2554/2017; a v stanovisku o budúcnosti politiky súdržnosti (2017/C 306/03). 11. COM(2019) 21 final – doc. 5927/19 + ADD 1. 12. So zreteľom na závery Európskej rady a stanoviská Európskeho výboru regiónov z vlastnej iniciatívy vrátane stanoviska 2017/C/306/03, v ktorom VR žiada, aby sa v rámci európskych štrukturálnych a investičných fondov vychádzalo z prístupu zameraného na konkrétne oblasti, a upozorňuje, že politiky a intervencie EÚ by sa mali zameriavať na problémy konkrétnych území, v prípade ktorých štrukturálna sociálno-ekonomická situácia odôvodňuje podľa ZFEÚ prijatie osobitných opatrení. COR-2019-03425-00-00-PAC-TRA (EN) 9/9 II. POSTUP Názov Makroregionálna stratégia pre Karpaty Referenčný dokument – Právny základ článok 307 ZFEÚ Postup podľa RP článok 41 písm. b) bod ii) rokovacieho poriadku VR Dátum žiadosti Rady/EP/Komisie – Dátum rozhodnutia predsedu/predsedníctva 25. júna 2019 (rozhodnutie predsedníctva) Príslušná komisia komisia pre politiku územnej súdržnosti a rozpočet EÚ Spravodajca Władysław ORTYL (PL/EKR), maršálek Podkarpatského vojvodstva Analytická poznámka 19. júla 2019 Prerokovanie v komisii – Dátum schválenia v komisii 23. októbra 2019 Výsledok hlasovania v komisii (prijaté väčšinou hlasov/jednomyseľne) prijaté jednomyseľne Dátum schválenia na plenárnom zasadnutí naplánované na 4. – 5. decembra 2019 Predchádzajúce stanoviská výboru stanovisko 6422/2018 Makroregionálna stratégia, ako napr. stratégia pre podunajskú oblasť: rámec na podporu nadnárodných klastrov, spravodajca: Dainis Turlais (LV/ALDE) ☐ stanovisko 2554/2017 Vykonávanie makroregionálnych stratégií, spravodajca: Raffaele Cattaneo (IT/ELŠ) ☐ stanovisko 23/2014 Stratégia EÚ pre región Jadranského a Iónskeho mora, spravodajca: Gian Mario Spacca (IT/ALDE) ☐ stanovisko 2994/2014 Makroregionálna stratégia Európskej únie pre alpský región, spravodajca: Herwig Van Staa (AT/ELŠ) ☐ stanovisko 5074/2013 Pridaná hodnota makroregionálnych stratégií, spravodajkyňa: Pauliina Haijanen (FI/ELŠ) ☐ stanovisko 1272/2012 Revidovaná stratégia Európskej únie pre región Baltského mora, spravodajkyňa: Pauliina Haijanen (FI/ELŠ) ☐ stanovisko 86/2011 Stratégia pre podunajskú oblasť, spravodajca: Wolfgang Reinhart (DE/ELŠ)

IMPLEMENTAČNÝ VÝBOR 2021

12th Meeting of the Carpathian Convention Implementation Committee

Date: **18-19 November 2021**

Place: **Krakow, Poland**

DRAFT AGENDA

DAY 1

09:00 – 10:00

Preparatory meeting for the Focal Points and their alternates

Session I 10:00 – 11:30

1. Opening of the meeting by the Secretariat
2. Welcome remarks by the Polish Presidency
3. Adoption of the agenda
4. Report on status of ratification of the Protocols to the Carpathian Convention and the Article 12bis by the Depositary
5. Updates from the Science for the Carpathians: Recommendations from the 5th Forum Carpaticum
6. Implementation of the Carpathian Convention: Progress Report – presentation of and discussion about ongoing and planned activities:

6.1 General presentation on progress of work since COP6 by the Secretariat

Coffee break 11:30 – 11:45

Session II 11:45 – 13:00

Implementation of the Carpathian Convention: Progress Report – presentation of and discussion about ongoing and planned activities (continuation):

6.2 Report by the WG Biodiversity Chair

- Report by the CNPA Steering Committee Chair and a presentation of the Centralparks project
- Report by the CWI Coordinator

Lunch break 13:00 – 14:00

Session II 14:00 – 16:00

Implementation of the Carpathian Convention: Progress Report – presentation of and discussion about ongoing and planned activities (continuation):

6.3 Report by the WG Tourism Chair

6.4 Report by the WG Climate Change Chair

6.5 Review of and discussion on the Road Map towards the accession of the European Union to the Carpathian Convention

6.6 Presentation of the project “Strengthening the ESD network in the Carpathian Convention via science-policy-practice interface” and discussion on project implementation

7. Presentation of the Carpathian Convention website

8. Updates on location and date of the CC COP7

IN PARALLEL TO THE CCIC SESSION III

CNPA Steering Committee Meeting 14:00 – 16:00 (closed meeting for CNPA SC Members) - 2h session with the aim to discuss and agree on the recommendations elaborated during the 3rd CNPA Conference in Visegrad, September 2021)

Coffee break 16:00 - 16:30

Joint Session of the Carpathian Convention and the Centrum GRID/Warsaw 16:30 – 18:30

Review of Carpathian projects and initiatives dedicated to the enhancement of biodiversity, ecological connectivity, traditional land use, spatial management and sustainable local development.

Networking and discussion: seeking synergies and potential for further application, replication and transfer of results and outputs, developed solutions, and best practices – in the trans-national context of the whole Carpathians, thus contributing to the effective implementation of the Carpathian Convention.

19:30 - Dinner

DAY 2

Workshop on strengthening networks within the Carpathian Convention - 9:00 – 11:00

The workshop will begin with a presentation of findings from existing Convention networks (CNPA, S4C, CWI), their successes and challenges. The presentation will be followed by a moderated discussion and inputs from the CCIC about how the networks under the umbrella of the Carpathian Convention can be strengthened and better connected to the Convention, as well as identify lessons learned for the Carpathian ESD Network. The workshop is supported by the project “Strengthening the ESD network in the Carpathian Convention via science-policy-practice interface”.

Coffee break 11:00 – 11:15

Session IV 11:15 – 12:30

9. Updates on the process of the Carpathian Strategy development

10. Updates on location and date of the CC COP7

11. Other matters

12. Conclusions

13. Closure of the 12th CCIC meeting

Predstavenie výsledkov "Iniciatívy hospodárskych komôr" za rok 2021:

Dňa 17.12.2021 prebehla online diskusia medzi predstaviteľmi Sliezskeho vojvodstva a pracovnou skupinou zvolanou SPOK (zoznamy v prílohe) - k dvom nosným témam súčasnej cezhraničnej spolupráce - dopravná infraštruktúra a Karpatský dohovor.

(Verím, že po uvoľnení pandemických opatrení sa nám v budúcom roku podarí stretnúť i osobne - radi do Katowic prideme, samozrejme náš zámer spoločne navštíviť i s oboma veľvyslancami rozostavaná úseky S1 a D3 zostáva v platnosti)

Dnes zažívame bezprecedentný - zlomový ekonomický nástup celosvetovej globalizácie.

Sú tu proste nové techniky, nové technológie a je tu globalizovaný kapitál. Tento trend bude pokračovať. Či sa nám to páči či nie. A nezmení to ani nostalgia za minulými časmi (či už stredoveku, 19.storočia či nebezpečných rokov tridsiatych minulého storočia). Čím viac budeme tieto procesy dnes brzdiť, tým rýchlejšie nás potom oni prevalcujú. Tak funguje svet.

Hospodárstvo, energetika, dopravná infraštruktúra, ochrana životného prostredia, spoločné kultúrne dedičstvo... celého karpatského dohovoru potrebujú koordinované nadregionálne postupy. Zostávať len vo svojich zacyklených domovských dvorčekoch sú prežitkom.

Prvotná Iniciatíva hospodárskych komôr Slovenska a Poľska sú preto nielen výzvou ale hlavne príležitosťou veci pohnúť.

Predstavenie výsledkov "Iniciatívy hospodárskych komôr" za rok 2021:

- Stretnutie s predsedami hosp. komôr troch moravských krajov (online) - Moravsko-slezský, Zlínsky, Jihomoravský.
- procesy vyplývajúce pre európsku úroveň (vrátane EUROCHAMBERS), národnú úroveň, regionálnu úroveň
- sumarizácia výsledkov jednaní v druhom polroku 2021 (teda po Krakovskom online stretnutí v júni s predsedami PSK, ŽSK a Malopolského vojvodstva):
- + Implementačný výbor Karpatského dohovoru v Krakove (online) november
- + Jednanie (online) s predsedom sekretariátu KD vo Viedni (november)
- + Jednanie (online) so štátnou tajomníčkou MZVaEZ p. Brockovou
- + Komunikácia s MD - A. Doležal (s MIRRI - V. Remišová, zatiaľ v procese)

Doprava

doposiaľ nemá Slovensko a Poľsko žiadne diaľničné spojenie, slabé cestné a veľmi biedne vlakové spojenia

v Karpaczi zo silnej iniciatívy poľského ministra dopravy A. Adamczyka bolo s našim rezortným ministrom A. Doležalom podpísané Memorandum o Via Carpatia, ktorá sa z poľskej strany už stavia, z maďarskej strany je dokončená, my sme ešte nezačali ani s výkupom pozemkov.

Nedobrá je i situácia na D3. Pokiaľ poľská strana už prakticky dokončením úseku Wengerska Gorka, bude napojená až po hranicu, z nasej strany vzniká opäť výrazný časový sklz - ozrejmil J. Mišura, riaditeľ Žilinskej regionálnej komory v rokoch 2003-2020, podpredseda SPOK a člen Dopravného výboru SPOK.

President

Marek Kłoczko
President
Polish Chamber of Commerce

Peter Mihok
President
Slovak Chamber of Commerce and Industry

Subject: Initiative to support the macro-regional strategy for the Carpathian region

Budapest, 17 January 2022

Dear Mr. Presidents, *Dear Marek? Dear Peter?*

Thank you for your letter in which you inform us about your firm intention to support the initiative of the Carpathian Convention and the Integrated Strategies for Cross-border Carpathian Subregions.

In September 2018 Hungary signed the declaration of intent to create an EU macro-regional strategy for the Carpathian region. Hungary has supported this initiative aiming at boosting cooperation and strengthening the competitiveness and attractiveness of the region.

The Hungarian Chamber of Commerce and Industry also supports the approval and the creation of an official micro-regional strategy for the Carpathian region in the European Union. We are convinced that this new strategy would foster economic and business cooperation in the region therefore we must join forces to achieve this goal.

Yours sincerely,

Dr. László Parragh

podpredsedníčka vlády a ministerka
investícií, regionálneho rozvoja
a informatizácie Slovenskej republiky

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

VERONIKA REMIŠOVÁ

Slovenská obchodná a priemyselná komora	
Dátum: 25 -01- 2022	
Číslo záznamu: 378	Číslo spisu:
Prílohy:	Vybavuje:

Handwritten signature

Bratislava, 13. 1. 2022

Naše číslo: 012130/2022/OPP-1

Vážený pán predseda Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory,

v nadväznosti na Váš list zo 4. januára 2022, Vám chcem v prvom rade poďakovať za pozitívny prístup a ponuku na spoluprácu pri napĺňaní zámerov a cieľov Karpatského dohovoru a snahu o vznik makroregionálnej stratégie EÚ pre Karpatský región.

Ubezpečujem Vás, že Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR dlhodobo podporuje vznik makroregionálnej stratégie EÚ pre Karpatský región. Karpatský región je perspektívnym prostredím pre inovácie, medziregionálnu a cezhraničnú spoluprácu a pre zvyšovanie prosperity a životnej úrovne obyvateľstva.

Verím, že Európska stratégia pre Karpatský región bude nástrojom na rozvoj širšieho regiónu, a ako forma teritoriálnej spolupráce EÚ bude pre krajiny príležitosťou pre riešenie spoločného regionálneho rozvoja, pre riešenie komplexných hospodárskych, environmentálnych, sociálnych a priestorových problémov celej oblasti Karpát, a to aj vďaka zvýšenému záujmu regionálnych zainteresovaných strán.

V zmysle vyššie uvedeného a s prijatím Vašej ponuky o spoluprácu uvítam zo strany Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory aktívne pôsobenie aj na svojich obchodných partnerov zo stále váhajúcich krajín karpatského regiónu. Zároveň potvrdzujem záujem o stretnutie a prezentáciu cieľov Iniciatívy Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory. Zvýšenie povedomia o význame a možnostiach makroregiónu aj v podnikateľskom prostredí priaznivým spôsobom doplní aktivity národných a európskych inštitúcií.

S úctou

Handwritten signature of Peter Mihók

Vážený pán
Dr. H. c. doc. Ing. Peter Mihók, CSc.
Predseda
Slovenská obchodná a priemyselná
komora
Bratislava

Iniciatíva Poľských a Slovenských obchodných komôr

PODPORA V. Európskej makroregionálnej stratégie – KARPATSKÝ REGIÓN

Zápis

z rokovania zástupcov poľských Izby Gospodarczych a slovenských obchodných komôr

Termín, miesto a čas: 01.02.2022, Žilina, Žilinská regionálna komora SOPK, 12.30 – 15.45 hod.

Prítomní: Za poľské IG: Tomasz Zjawiony, prezes Katowická IG a wiceprezes KIG Warszawa
Pawel Kukla, prezes IG Sadecka
Za slovenské OK: Stanislav Kučírek, predseda SPOK
Ján Mišura, podpredseda SPOK
Jozef Hrobák, podpredseda Prešovská RK SOPK

Rokovanie otvoril a privítal prítomných S. Kučírek. V úvode SK zástupcovia zbilancovali posledné spoločné PL-IG a SK-OK aktivity v danej téme (list PL a SK premiérom, list predsedom OK signatárskych krajín Karpatského dohovoru (KD), účasť na XII. zasadnutí Implementačného Výboru KD v Krakove a on line konferencia s maršalkom Slaského vojvodstva (Katowice). Ďalej informovali o posledných aktivitách SK-OK (on line konferencia so štatutármi moravských hospodárskych komôr /Moravsko-sliezská, Zlínska a Juhomoravská HK/, on line konferencia so štátnou tajomníčkou MZVaEZ SR, listy ministrom dopravy a IRR SR, stretnutia so župankou ŽSK a predsedom SOPK). Spoločne konštatovali dôležitosť, dlhodobosť a nevyhnutnosť súbežných aktivít na všetkých troch úrovniach Iniciatívy PL-IG a SK-OK (európskej, národných i regionálnych), pričom všetky úrovne majú iné ciele a sú nezastupiteľné.

Od 14.00 h. do 15.30 h. sa tiež uskutočnila spoločná on line konferencia prítomných s:

- **Ladislav Šimko**, riaditeľ odboru prierezových činností MIRRI SR,
- **Roman Malatinec**, podpredseda BBSK,
- **Ján Pavlík**, riaditeľ odboru regionálneho rozvoja ŽSK,
- **Milan Hagovský**, podpredseda ISRA a moderátor.

Po privítaní, predstavení a podaní základných informácií **S. Kučírkom**, v úvode diskusie **L. Šimko** informoval o histórii a širších súvislostiach Dunajskej stratégie, Karpatského dohovoru i podpise Deklarácie o vzniku Stratégie EÚ pre karpatský región v 09/2018 v Krynici a ich význame. Zároveň konštatoval, že v súčasnosti je danej téme na národnej úrovni venovaná minimálna pozornosť a s potešením privítal Iniciatívu PL-IG a SK-OK. **R. Malatinec** následne uviedol, že celá SK8 podporuje ideu vzniku V. európskej makroregionálnej stratégie pre región Karpát, čo potvrdila aj schválením podporného dokumentu. Tiež zdôraznil nutnosť do danej témy zmobilizovať územia i ostatných socio-ekonomických partnerov (SEP). **P. Kukla** vyzdvihol veľmi dobrú spoluprácu medzi PL-IG a SK-OK. Zdôraznil, že ide o unikátny dlhodobý projekt európskeho významu zo zodpovednosťou pred budúci generáciami i potrebu osloviť v danej veci tiež europoslancov signatárskych krajín KD. **J. Hrobák** zdôraznil, že žiadna zo signatárskych krajín KD nemá také postavenie ako SR, nakoľko sa daná téma dotýka celej SR a všetkých jej samosprávnych krajov. Tiež dal do pozornosti uznesenia Výboru regiónov EÚ z 07/2021, ktoré boli zaslané kompetentným inštitúciám EÚ s odporúčaniami, aby cezhraničná spolupráca a územia boli v popredí politickej agendy EÚ, čo je plne v súlade s našimi Iniciatívami. **J. Pavlík** poznamenal, že ak máme zhodu na národnej úrovni i regionálnych, mali by sme pracovať na konkrétnych krokoch smerom dovnútra, ale i smerom z národnej úrovne k ostatným partnerom Karpatskej stratégie i EÚ. Taktiež dal otázku / podnet zakomponovania danej témy vhodným spôsobom do návrhu Partnerskej dohody s EÚ, vrátane PD ostatných krajín KD. **M. Hagovský** informoval o ich komunikácii a aktivitách na Morave, predovšetkým so Zlínskym samosprávnym krajom a ostatnými SEP, v oblasti tém KD. Ďalej poukázal na nutnosť zriadenia spoločného internetového portálu, kde by sa zdieľali / publikovali informácie, dokumenty, aktivity i závery v angličtine i ostatných jazykoch signatárskych krajín KD. **T. Zjawiony** uviedol, že sa pripravuje koordinačná on line konferencia predsedov SOPK a KIG Warszawa s ostatnými predsedami OK signatárskych krajín KD a predniesol myšlienku pozvať vrcholných zástupcov signatárskych krajín KD na Európsky kongres MSP v Katowiciach, ktorý sa bude konať v 10/22, vrátane vrcholných zástupcov Rakúska, keďže aj na ich území sú Karpaty. Poznamenal, že sa pokúsi v tejto veci požiadať o pomoc prof. J. Buzeka, či premiera M. Morawieckého. **J. Mišura** upozornil, že SK reálne hrozí blamáž európskeho formátu na hraniciach s PL pri meškajúcej výstavbe diaľnice D3 a na východe pri výstavbe rýchlostnej cesty R4. **S. Kučírek** v závere informoval

o príprave spoločného listu predsedov OK signatárskych krajín KD Združeniu EUROCHAMBRES so sídlom v Bruseli vo veci lobovania za prijatie Karpatskej stratégie a poukázal na skutočnosť, ako PR dokáže úspešne komunikovať a čerpať EŠIF a nevyhnutnosť, aby SR akcelerovala prístup v predmetných témach.

Po otvorenej a rozsiahlej diskusii a on line konferencii **boli zhrnuté tieto spoločné neformálne závery pre I. polrok 2022:**

- Stretnutie predstaviteľov SOPK, SPOK a MIRRI (02/22),
- Vytvorenie Iniciačnej štruktúry verejnej správy a ostatných SEP pre Karpatskú Stratégiu (1.polrok 22),
- Koordinačné stretnutie (on line) predsedov OK signatárskych krajín KD (03/22),
- Stretnutie predsedu SOPK a nového predsedu EUROCHAMBERS (03/22),
- Spoločný list predsedov OK signatárskych krajín KD adresovaný Združeniu EUROCHAMBRES so sídlom v Bruseli (03-04/22),
- Uskutočniť informačné a koordinačné cezhraničné stretnutie zástupcov českých HK 3-och moravských krajov (MoravskoSliezsky, Zlínsky a Juhomoravský), RIG Slaskej (Katowice) a 4-och SK regionálnych OK (Bratislavská, Trnavská, Trenčianská a Žilinská) s hejtmanmi, marszalkom a predsedami dotknutých samosprávnych krajov (1.polrok 22),
- Uskutočniť informačné stretnutia zástupcov PL-IG a SK-OK s poľskými súčasnými lídrami danej témy W. Ortyl a M. Kuchczinski (1.polrok 22),
- Osloviť europoslancov signatárskych krajín KD (1.polrok 22),
- Informatívne a koordinačné stretnutia OK s SK8 a ZMOS (1.polrok 22)
- Zriadenie spoločného mnohojazykového internetového portálu ... (1.polrok 22)
- Participácia na príprave Európskeho Kongresu MSP v Katowiciach – pozvanie vrcholných predstaviteľov signatárskych krajín KD a Rakúska (10/2022).

Žilina, 17.02.2022

Spracovali:

Stanislav Kučírek, SPOK

Jozef Hrobák, Prešovská RK SOPK

Inicjatywa polskich i słowackich izb gospodarczych
WSPARCIE V. Europejskiej Strategii Makroregionalnej – REGION KARPACKI
Protokół
z posiedzenia przedstawicieli polskich i słowackich izb gospodarczych

Termin, miejsce i czas: 01.02.2022, Žilina, Žilinská regionálna komora SOPK, godz. 12.30 – 15.45.

Obecni: polskie IG: Tomasz Zjawiony, prezes Katowickiej IG oraz wiceprezes KIG Warszawa
Paweł Kukła, prezes Sądeckiej IG
słowackie OK: Stanislav Kučírek, prezes Słowacko-Polskiej Izby Handlowej
Ján Mišura, wiceprezes Słowacko-Polskiej Izby Handlowej
Jozef Hrobák, wiceprezes Preszowskiej Izby Regionalnej SOPK

Posiedzenie otworzył S. Kučírek witając zabranych gości. Na wstępie słowacy przedstawiciele podsumowali ostatnie wspólne działania polskich i słowackich izb gospodarczych odnośnie tematyki spotkania (polsko-słowacki list do premierów, list do prezesów izb gospodarczych państw - sygnatariuszy Konwencji Karpackiej (KK), udział w 12 posiedzeniu Komitetu Implementacyjnego KK w Krakowie oraz konferencja on-line z marszałkiem woj. śląskiego (Katowice). Następnie poinformowali o ostatnich działaniach słowackich izb gospodarczych (konferencja on-line z reprezentantami morawskich izb gospodarczych (morawsko-śląska, zlińska i południowo morawska), konferencja on-line z sekretarzem stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych i Spraw Europejskich Republiki Słowackiej, listy do Ministra Transportu oraz Ministra Inwestycji, Rozwoju Regionalnego i Informatyzacji Republiki Słowackiej, spotkania z marszałkiem Kraju Žylińskiego i przewodniczącym Słowackiej Izby Przemysłowo-Handlowej). Wspólnie stwierdzono ważność, długotrwałość i nieodzowność równoległych działań polskich i słowackich izb gospodarczych na wszystkich trzech poziomach inicjatywy (europejskiej, krajowej i regionalnej), przy czym wszystkie poziomy mają różne cele i są niezastąpione.

Od godziny 14.00 do 15.30 zebrani odbyli również wspólną konferencję on-line z:

- **Ladislav Šimko, dyrektor Departamentu Działania Przekrojowego Ministerstwa Inwestycji Rozwoju Regionalnego i Informatyzacji Republiki Słowackiej**
- **Roman Malatinec, wicemarszałek Kraju Bańsko- Bystrzyckiego,**
- **Ján Pavlík, dyrektor Wydziału Rozwoju Regionalnego Kraju Žylińskiego,**
- **Milan Hagovský, wiceprezes ISRA a moderator.**

Po przywitaniu, prezentacji zgromadzonych i przedstawieniu podstawowych informacji przez **S. Kučírka**, na rozpoczęcie dyskusji **L. Šimko** poinformował o historii oraz szerszym kontekście strategii naddunajskiej, Konwencji Karpackiej i podpisaniu Deklaracji o Powstaniu Strategii UE dla Regionu Karpackiego we wrześniu 2018 roku w Krynicy-Zdroju oraz o ich znaczeniu. Stwierdził również, że obecnie tej kwestii poświęca się minimalną uwagę na szczeblu krajowym i z zadowoleniem przyjął inicjatywę polskich i słowackich izb gospodarczych.

R. Malatinec stwierdził że, wszystkie kraje samorządowe wspierają ideę powstania V. Europejskiej Strategii Makroregionalnej dla Regionu Karpat, co potwierdzono również uchwaleniem dokumentu wspierającego inicjatywę. Podkreślił również potrzebę mobilizacji w tym temacie pozostałych terenów i innych partnerów społeczno-gospodarczych (SPG).

P. Kukła podkreślił bardzo dobrą współpracę polskich i słowackich izb gospodarczych. Zaakcentował, że jest to wyjątkowy, długofalowy projekt o znaczeniu europejskim, z odpowiedzialnością za przyszłe pokolenia i koniecznością zwrócenia się w tej sprawie również do europarlamentarzystów z krajów sygnatariuszy KK.

J. Hrobák zaznaczył, że żaden z krajów sygnatariuszy KK nie ma takiej pozycji jak Republika Słowacka, ponieważ zagadnienie dotyczy całej Słowacji i wszystkich jej samorządów. Zwrócił też uwagę na uchwały Komitetu Regionów UE z lipca 2021 r., które były przekazane do odpowiednich instytucji UE z zaleceniami, aby współpraca transgraniczna i tereny przygraniczne znalazły się na czele programu politycznego UE, co jest w pełni zgodne z naszymi inicjatywami.

J. Pavlík zauważył, że jeśli mamy porozumienie na poziomie krajowym i regionalnym, powinniśmy pracować nad konkretnymi krokami ukierunkowanymi do wewnątrz, ale także na poziom krajowy w innych krajach Strategii Karpackiej i UE. Wystąpił także z sugestią odpowiedniego włączenia tej tematyki do projektu umowy partnerstwa z UE, w tym partnerów porozumienia w innych krajach KK.

M. Hagovský poinformowany o swoich kontaktach i działaniach na Morawach, zwłaszcza z regionem samorządowym Zlin i innymi SPG w zakresie tematyki KK. Następnie wskazał na konieczność założenia wspólnego portalu internetowego, w którym będą udostępniane/publikowane informacje, dokumenty, działania i wnioski w języku angielskim i innych językach krajów sygnatariuszy KK.

T. Zjawiony zaznaczył, że jest przygotowywana konferencja koordynacyjna on-line prezesów Słowackiej Izby Przemysłowo-Handlowej oraz Krajowej Izby Gospodarczej w Warszawie a także z pozostałymi prezesami izb gospodarczych krajów sygnatariuszy KK. Równocześnie przedstawił myśl zaproszenia czołowych przedstawicieli krajów sygnatariuszy KK na Europejski Kongres MŚP w Katowicach, który odbędzie się październiku 2022 r., Zasugerował zaproszenie czołowych przedstawicieli Austrii, gdyż Karpaty znajdują się również na ich terytorium. Zaznaczył, że o pomoc w tej sprawie będzie się starał prosić prof. J. Buzka, czy premiera M. Morawieckiego.

J. Mišura ostrzegł, że Słowacji grozi realne niebezpieczeństwo kompromitacji europejskiego formatu na granicy z Polską ze względu na opóźnienia w budowie autostrady D3 oraz na wschodzie przy budowy drogi ekspresowej R4.

S. Kučírek na zakończenie poinformował o przygotowaniu wspólnego listu prezesów izb gospodarczych krajów sygnatariuszy KK do Związku EUROCHAMBRES z siedzibą w Brukseli w sprawie lobbingu za przyjęciem Strategii Karpackiej i zwrócił uwagę na fakt, jak skutecznie Polska komunikuje się i pozyskuje europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne oraz na potrzebę przyspieszenia dostępu Republiki Słowackiej do tych tematów.

Po otwartej i obszernej dyskusji oraz konferencji on-line, **jako podsumowanie sformułowano następujące wspólne nieformalne wnioski dla I półrocza 2022 r.:**

- spotkanie przedstawicieli słowackich izb przemysłowo-handlowych oraz słowackich izb przemysłowo-handlowych i Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju Regionalnego (luty 2022)
- Utworzenie Struktury Inicjatywnej Administracji Publicznej i pozostałych SPG dla Strategii Karpackiej (1 połowa 2022),
- Spotkanie koordynacyjne (on-line) prezesów izb gospodarczych państw sygnatariuszy KK (marzec 2022),
- spotkanie prezesa Słowackiej Izby Przemysłowo-Handlowej a i nowego prezesa EUROCHAMBERS (marzec 2022),
- Wspólny list prezesów izb gospodarczych krajów sygnatariuszy KK do Związku EUROCHAMBRES z siedzibą w Brukseli (marzec-kwiecień 2022),
- Przeprowadzenie informacyjno-koordynacyjnego spotkania transgranicznego przedstawicieli czeskich izb gospodarczych z trzech krajów morawskich (Morawsko-Śląski, Zlinski i Południowo- Morawski), Śląskiej Regionalnej Izby Gospodarczej (Katowice) oraz czterech słowackich regionalnych izb gospodarczych (Bratysławska, Trnawska, Trenczyńska i Žylińska) z najwyższymi władzami danych regionów samorządowych (1 połowa 2022),
- Przeprowadzić spotkanie informacyjne przedstawicieli polskich i słowackich izb gospodarczych z obecnymi polskimi liderami w tym temacie W. Ortyl i M. Kuchciński (1 połowa 2022),
- Zwróć się do eurodeputowanych krajów sygnatariuszy KK (1 połowa 2022),
- Spotkania informacyjno-koordynacyjne izb gospodarczych z władzami ośmiu krajów samorządowych i Związkiem Miast i Gmin Słowackich ZMOS (1 połowa 2022)
- Utworzenie wspólnego wielojęzycznego portalu internetowego... (1 połowa 2022)
- Udział w przygotowaniach Europejskiego Kongresu MŚP v Katowicach – zaproszenie czołowych przedstawicieli krajów sygnatariuszy KK i Austrii (10/2022).

Žilina, 17.02.2022

Opracowali:

Stanislav Kučírek, SPOK

Jozef Hrobák, Prešovská RK SOPK

Dňa 7. apríla 2022 sa uskutočnilo rokovanie na Banskobystrickom samosprávnom kraji, ktorý je nositeľom agendy Karpatského dohovoru v rámci SK8.

Rokovania sa zúčastnili:

Ján Lunter, predseda BBSK

Roman Malatinec, podpredseda BBSK

a za signatárov Iniciatívy hospodárskych komôr

Jozef Hrobák, podpredseda PRK SOPK

Stanislav Kučírek, predseda SPOK

Polsko–słowackie konsultacje międzyrządowe

22.04.2022

22 kwietnia w Rużbakach Wyżnych (Vyšné Ružbachy) minister funduszy i polityki regionalnej Grzegorz Puda wziął udział w międzyrządowych konsultacjach polsko-słowackich pod przewodnictwem premiera Mateusza Morawieckiego i premiera Republiki Słowacji Eduarda Hegera.

„Jedność i przyjaźń w sąsiedztwie mają ogromne znaczenie, szczególnie w czasie wojny. Sąsiedzkie stosunki między Polską a Republiką Słowacką są intensywne pod wieloma względami. Na poziomie politycznym potwierdzają to konsultacje międzyrządowe, które stanowią niezwykle ważny instrument dla rozwoju strategicznej współpracy między naszymi państwami. Jednym z najważniejszych wyzwań, przed którym stoimy, jest kształt europejskiej polityki spójności wobec kryzysu uchodźczego

– podkreślił minister Grzegorz Puda zwracając uwagę na jeden z głównych tematów dzisiejszych konsultacji.

Podczas spotkania resortowego z Veroniką Remišovą, słowacką wicepremier i minister inwestycji, rozwoju regionalnego i informatyzacji Republiki Słowackiej rozmawiali o wspólnych postulatach i koniecznych zmianach w polityce spójności w kontekście kryzysu uchodźczego związanego z wojną na Ukrainie oraz odbudowy gospodarek po kryzysie Covid-19.

Minister Grzegorz Puda przedstawił rozwiązania i działania podejmowane w Polsce w odpowiedzi na agresję Rosji na Ukrainę i kryzys uchodźczy. Podkreślił przy tej okazji, że kluczowe znaczenie ma obecnie naciskanie na Komisję Europejską, aby wygospodarowała dodatkowe fundusze, czy to w zakresie Wieloletnich Ram Finansowych, czy poza nimi oraz przyspieszyła akceptację dokumentów programowych na nową perspektywę finansową 2021-2027 tak, aby szybko uruchomić środki z nowej alokacji. Środki te można by efektywnie wykorzystać na działania antykryzysowe. Minister Puda przypomniał, że przedstawione przez KE dwa pakiety zmian w polityce spójności na lata 2014-2020 (CARE i zmiany do React EU) są daleko niewystarczające by podjąć wyzwaniom związanym z kryzysem uchodźczym odbudową gospodarek po kryzysie COVID-19.

Minister Puda i minister Remišova wymienili doświadczenia na temat współpracy na rzecz ustanowienia Strategii Karpackiej w instytucjach europejskich i innych krajach regionu.

Strategia Karpacka pozostaje jedną z kluczowych inicjatyw dla polskiego rządu, tym bardziej że obejmuje ona także zachodnie regiony Ukrainy. Wzmacniałaby politycznie współpracę w Europie Środkowo-Wschodniej oraz granicę UE z Ukrainą. Byłaby to pierwsza makro-strategia obejmująca jedynie nowe państwa członkowskie oraz kraje sąsiadujące

– powiedział minister Grzegorz Puda.

Przedmiotem dyskusji była także polsko-słowacka współpraca transgraniczna w ramach programu INTERREG. Minister Puda poinformował o kontynuacji współpracy transgranicznej ze Słowacją w kolejnej perspektywie finansowej Unii Europejskiej, tj. 2021-2027. Będzie to już czwarta edycja naszego Programu.

Wierzę, że środki przeznaczone na realizację nowego Programu, tj. 129,3 mln euro EFRR dadzą silny impuls do dalszego zrównoważonego rozwoju polsko-słowackiego pogranicza

– powiedział szef resortu funduszy i polityki regionalnej.

Nowy Program INTERREG powstał dzięki partnerskiej i efektywnej współpracy pomiędzy przedstawicielami Instytucji Zarządzającej i Instytucji Krajowej oraz pozostałymi członkami Polsko-Słowackiej Grupy Roboczej.

Następnie ministrowie wzięli udział w spotkaniu obu rządów, podsumowującym relacje dwustronne i rozmowy resortowe.

Podczas piątkowych konsultacji międzyrządowych premierowi Mateuszowi Morawieckiemu towarzyszyło ośmiu członków rządu: minister Grzegorz Puda (stolik ds. polityki regionalnej), minister Zbigniew Rau (stolik ds. zagranicznych), podsekretarz stanu Adam Guibourgé-Czetwertyński (stolik ds. energii, klimatu i środowiska), sekretarz stanu Maciej Małecki oraz sekretarz stanu Grzegorz Piechowiak (stolik ds. gospodarki), minister Mariusz

Kamiński (stolik ds. wewnętrznych), minister. Andrzej Adamczyk (stolik ds. transportu), wicepremier, minister Henryk Kowalczyk (stolik ds. rolnictwa) oraz minister Marlena Maląg (stolik ds. polityki rodzinnej i społecznej).

Polsko-Słowackie Konsultacje Międzyrządowe są stałym mechanizmem współpracy polityczno-instytucjonalnej obydwu krajów. Ostatnie konsultacje międzyrządowe odbyły się w Warszawie 31 maja 2017 r.

Zdroj: <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/polskoslowackie-konsultacje-miedzyrządowe>

05.05.2022 11:38

**XXXIII Konferencja Europa Karpat
Krasieczyn – Jaremcze 13-14.05.2022**

wydarzenie specjalne: wystawa „Ukraina moimi oczami”

13 maja 2022

11.00-13.00

**Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych. Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg.
Zmiany w systemie podatków. Ocena realizacji – wnioski.**

Uczestnicy spotkania:

Moderator: **Piotr Pilch**, wicemarszałek województwa podkarpackiego
samorządowcy z Polski Południowo-Wschodniej

Beata Daszyńska-Muzyczka, prezes Banku Gospodarstwa Krajowego

Rafał Weber, sekretarz stanu Ministerstwo Infrastruktury

Krzysztof Kubów, sekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

Bogdan Rzońca, poseł do Parlamentu Europejskiego

Artur Soboń, sekretarz stanu, Ministerstwo Finansów

Piotr Patkowski, sekretarz stanu, Ministerstwo Finansów

13:00 Obiad

14:30 Prezentacja cyfrowego Międzynarodowego Konkursu na komiks „Legends
podkarpackie” organizowanego przez KPRM i Sejm RP

Oficjalne otwarcie konferencji

15.00-16.15

PANEL I: Europa Karpat – kraina różnorodności.

Znaczenie poszczególnych państw, ziem i regionów w budowaniu tożsamości
Europy Środkowej. Ziemia Przemyska i Podkarpacie w Europie Karpat

Moderator: **Piotr Babinetz**, przewodniczący Komisji Kultury i Środków Przekazu
(alternatywnie: **Wojciech Jankowski**, redaktor naczelny Kuriera Galicyjskiego)

Paneliści:

Ołena Kondratiuk, wiceprzewodnicząca Rady Najwyższej, Ukraina

Maciej Szymanowski, dyrektor Instytutu im. Wacława Felczaka, Polska

Jan Draus, historyk, Uniwersytet Rzeszowski

Markijan Malskyy, Uniwersytet Lwowski, b. Ambasador Ukrainy w Polsce, Ukraina

István Kovács, historyk, były konsul Generalny Węgier w Krakowie, Węgry

05.05.2022 11:38

Csaba Kiss, kulturoznawca, wykładowca uniwersytecki w Zagrzebiu, Nitrze, Pradze i Warszawie, Węgry

Pavol Mačala, Stowarzyszenie Naukowe Personalizm, Słowacja

16.30-17.45

PANEL II: Karpaty ujarzmione? Cywilizacyjne wędrówki w Europie Środkowej. Karpackie drogi i szlaki. Od transkarpackiej linii kolejowej przez Via Carpatę, Via Kulturalię, po Karmazynowy Szlak.

Moderator: **Władysław Ortyl**, marszałek Województwa Podkarpackiego

Paneliści:

Richard Hörtsik, przewodniczący Komisji ds. UE Zgromadzenia Narodowego, Węgry

Mykola Kniazhytski, Rada Narodowa, Ukraina

Grigoris Zarotiadis, dziekan Wydziału Nauk Ekonomicznych i Nauk Politycznych - Uniwersytet Arystotelesa w Salonikach, przewodniczący Stowarzyszenia Uniwersytetów Ekonomicznych Europy Południowo-Wschodniej i Europy Południowej i Wschodniej oraz Regionu Morza Czarnego

Ján Figel', Europejski Instytut Innowacji i Technologii, Słowacja

Emanuelis Zingeris, przewodniczący Delegacji Seimasu do ZP Rady Europy, Członek Komisji Spraw Zagranicznych Seimasu, Litwa

Andrzej Mazur, ekspert, Polska

Wit Wojtowicz, dyrektor Muzeum – Zamku w Łańcucie, Polska

18:00 Promocja książki „Strych”

19.00 Spotkanie Stowarzyszenia Klubów Europy Karpat

- Posiedzenie Rady Programowej Klubów Europy Karpat
- Omówienie planów działania
- spotkanie z przedstawicielami Klubów EK z zagranicy

21.00 Kolacja

14 maja 2022

09.00 - 10.15

PANEL III: Rozwój komunikacji w Europie Środkowej. Wschód - Zachód - Północ - Południe

Paneliści:

Ministrowie/parlamentarzyści infrastruktury państw Europy Środkowej (z Polski, Ukrainy, Słowacji, Czech, Litwy, Węgier, Rumunii, Mołdawii)

05.05.2022 11:38

10.30 - 11.45

PANEL IV: Wojna na Ukrainie.

Moderator: **Wojciech Konończuk**, wicedyrektor Ośrodka Studiów Wschodnich

Paneliści:

Ryszard Terlecki, wicemarszałek Sejmu RP

Iryna Wereszczuk wicepremier, Ukraina

Oleksandr Merezhko, przewodniczący Komisji ds. Polityki Zagranicznej i Współpracy
Międzyparlamentarnej Rady Najwyższej, Ukraina

Mihail Popșoi, wiceprzewodniczący Parlamentu, Mołdawia

Mark Brzeziński, ambasador USA w Polsce

Rozália-Ibolya Biró, przewodnicząca Komisji Spraw Zagranicznych Izby Deputowanych,
Rumunia

Ołena Shulak, deputowana, Rada Najwyższa, Ukraina

Pan Michal Šipoš, przewodniczący Grupy Przyjaźni z Polską, Rada Narodowej,

Słowacja

Bogusław Sonik, wiceprzewodniczący Parlamentarnego Zespołu Karpackiego poseł na
Sejm, Polska

Władimir Ponomariew, b. wiceminister, dysydent

12.00-13.15 – PANEL DO WYBORU:

PANEL V: Collegium Carpathicum – jaka przyszłość?

Moderator: **Jan Malicki**, dyrektor Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu
Warszawskiego

Paneliści:

Marian Šuplata, Uniwersytet Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy, Słowacja

Igor Tsependa, Podkarpacki Uniwersytet Narodowy w Iwano-Frankiwsku, Ukraina

Stefan Purici, Uniwersytet Stefana Wielkiego w Suczawie, Rumunia

Markijan Malskyy, Uniwersytet Lwowski, Ukraina

Przemysław Czarnek, minister Edukacji i Nauki, Polska

Włodzimierz Bernacki, sekretarz stanu, Ministerstwo Edukacji i Nauki, Polska

Őze Sándor, Uniwersytet Katolicki w Budapeszcie

Peter Káša, Uniwersytet Preszowski, Słowacja

13.30 Obiad

15.00 -16.15

05.05.2022 11:38

PANEL VI: Środki europejskie na rzecz rozwoju w Europie Środkowej – zakres działań możliwych do finansowania .

Paneliści:

Grzegorz Puda, minister Funduszy i Polityki Regionalnej, Polska

Milan Krajniak, minister Pracy i Spraw Społecznych, Słowacja

Dan Vilceanu, minister Inwestycji i Projektów Europejskich, Rumunia

Dragos Pislaru, poseł do Parlamentu Europejskiego, przewodniczący komisji

zatrudnienia

Dawid Lasek, wiceprezes Stowarzyszenia Euroregion Karpacki, Polska

Joost Korte, dyrektor Generalny, Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego

Jan Hudacky, konsul Honorowy RP w Preszowie, Słowacja

Veronika Remišová, wicepremier i Minister Inwestycji i Rozwoju Regionalnego,

Słowacja

Oleksiy Chernyshov, minister ds. Wspólnot Lokalnych i Rozwoju Terytorialnego,

Ukraina

16.30 -17.30

Panel VII: Kobiety Karpat . Wielka rola kobiet we współczesnej Europie.

Moderator: **Nelly Rokita**, Stowarzyszenie Kobiety Karpat, Polska

Paneliści:

Teresa Pamuła, poseł na Sejm, Polska

Olga Semeniuk, sekretarz stanu, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Polska

Klára Mándli, analityk, Zgromadzenie Narodowe, Węgry

Ołena Kopanchuk, Deputowana, Wiceprzewodniczący Komisji Budżetowej Rady Najwyższej, Ukraina

Erika Jurinová, Przewodnicząca Samorządu Żylna, Słowacja

Przedstawicielki ze Słowacji, Rumunii, Czech

18.00 -19.15 (12.00 a.m. w NY)

PANEL VIII: Transformacja i Odbudowa Ukrainy – prezentacja programu

Moderator: **Jerzy Kwieciński**, wiceprezes Zarządu Banku Pekao S.A, Polska

Paneliści:

Ruslan Stefanczuk, Przewodniczący Rady Najwyższej Ukrainy

Mykhaylo Khariy, Centrum na rzecz Transformacji, Ukraina

05.05.2022 11:38

Tom Tugendhat, Izba Gmin, Wielka Brytania
Peter Osuský, Komisja Spraw Zagranicznych Rady Narodowej, Słowacja
Žygimantas Pavilionis, Komisja Spraw Zagranicznych Seimasu, Litwa
Andrij Łopuszansky, deputowany, Rada Najwyższa, Ukraina
Arkadiusz Mularczyk, poseł na Sejm, Komisja Spraw Zagranicznych, Polska
Mykyta Poturayev, Deputowany, Przewodniczący Komisji ds. Polityki Humanitarnej i Informacyjnej Rady Najwyższej Ukrainy
Daniel Fried, Atlantic Council, USA
Przedstawiciele Instytutu Republikańskiego

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

Slovenská
obchodná
a priemyselná
komora

/Logá všetkých 7-ich OK/

Návrh listu

– slovenský návrh textu pre anglickú finálnu verziu listu –

PODPORA MAKROREGIONÁLNEJ KARPATSKEJ STRATÉGIE EURÓPSKEJ ÚNIE A INTEGROVANÝCH STRATÉGIÍ CEZHraniČNÝCH KARPATSKÝCH SUBREGIÓNOV

Vážený pán Luc Frieden, prezident EUROCHAMBRES

Karpatský dohovor (Rámcový dohovor o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát) bol podpísaný v Kyjeve pred 19-imi rokmi, v máji 2003, siedmimi signatárskymi krajinami (Česko, Maďarsko, Poľsko, Rumunsko, Slovensko, Srbsko a Ukrajina). V súčasnosti má dohovor prijatých a podpísaných 5 implementačných protokolov a to: protokol o biodiverzite, o lesoch, o cestovnom ruchu, o doprave a o trvalo udržateľnom poľnohospodárstve a rozvoji vidieka. Cieľom dohovoru je zlepšiť kvalitu života, posilniť miestne ekonomiky a komunity a chrániť prírodné hodnoty a kultúrne dedičstvo.

V septembri 2018 v poľskej Krynici-Zdrój podpísali predstavitelia Maďarska, Poľska, Slovenska a Ukrajiny Deklaráciu o vzniku Stratégie EÚ pre karpatský región a v decembri 2019 Európsky výbor regiónov (EVR) na svojom plenárnom zasadnutí schválil Stanovisko k makroregionálnej stratégii pre Karpaty, v ktorom vyzval Európsku komisiu (EK), aby podporila iniciatívu vytvoriť makroregionálnu stratégiu pre karpatský región ako ďalšiu makroregionálnu stratégiu a druhú stratégiu zameranú na európsku oblasť horského charakteru.

V minulom roku v období február-júl viedol EVR celoeurópsku diskusiu na tému „Cezhraničná spolupráca a územia EÚ“, o ktorých sa podľa analýz z roku 2017 vie, že tvoria cca 40% územia EÚ, žije v nich cca 30% obyvateľov EÚ (cca 150 mil. občanov) a pokiaľ by EÚ a členské štáty odstránili neprimeranú a nadbytočnú byrokráciu, tieto regióny by mohli produkovať minimálne o 8% HDP viac. EVR na konci júla minulého roka na svojom plenárnom zasadnutí prijal a zaslal kompetentným inštitúciám EÚ svoje uznesenia a odporúčania, aby cezhraničná spolupráca a územia boli v popredí politickej agendy EÚ, čo je plne v súlade s našimi nižšie uvedenými iniciatívami.

Dnes v krajine karpatského regiónu, krajine susediacej a žiadajúcej o vstup do EÚ, na Ukrajine, zúri nevyhlásená vojna a ostatné krajiny karpatského regiónu, krajiny na východnej hranici EÚ sú touto vojnou najviac hospodársky dotknuté i najviac Ukrajine pomáhajúce.

Uvedené skutočnosti vnímame ako výzvu, ako zodpovednosť a príležitosť na zmysluplné a nanajvýš potrebné zmeny.

Unikátny a špecifický prírodný Karpatský oblúk a jeho dotknuté krajiny si zaslúžia, zvlášť v týchto turbulentných časoch, svoju oficiálnu makroregionálnu stratégiu schválenú EÚ.

Vážený pán prezident, motivovaní uvedenými skutočnosťami predkladáme EUROCHAMBRES túto našu 3-oj úrovňovú Iniciatívu:

- **na medzinárodnej európskej úrovni** sa budú národné obchodné komory signatárskych krajín Karpatského dohovoru aktívne zasadzovať prostredníctvom Združenia EUROCHAMBRES so sídlom v Bruseli o schválenie Karpatskej stratégie za oficiálnu makro-regionálnu stratégiu uznanú EÚ s postavením aké majú Alpská, Baltská, Dunajská, či Adriaticko-lónska stratégia. Navrhujeme/žiadame, aby EUROCHAMBRES sa stala leadrom/nositelom tejto ideí na európskej úrovni,
- **na národných úrovniach signatárskych krajín dohovoru** odporúčame témy Karpatskej stratégie koordinovať predsedami vlád, resp. hospodárskymi podpredsedami vlád, nakoľko sú prierezové, nadrezortné i nadnárodné. Vďaka tomu sa zvýrazní Karpatská stratégia smerom k EÚ, v jej krajinách a tiež smerom k jej dotknutým cezhraničným karpatským subregiónom,
- **na cezhraničných karpatských regionálnych úrovniach signatárskych krajín dohovoru** pôjde regionálnym obchodným komorám o prípravu a realizáciu spoločných integrovaných stratégií všetkých cezhraničných karpatských území (subregiónov) v spolupráci s dotknutými verejnoprávnymi inštitúciami týchto krajín.

Dva príklady regionálnych cezhraničných implementačných procesov Karpatského dohovoru:

- Od minulého roka regionálne obchodné komory v spolupráci so zástupcami Malopoľského, Podkarpatského a Sliezskeho vojvodstva na poľskej strane, ako aj Prešovského a Žilinského kraja na slovenskej strane (regionálne samosprávy) cezhraničných území pozdĺž celej 541 km dlhej poľsko-slovenskej hranice komunikujú o vytváraní jednotných integrovaných cezhraničných stratégií o ich ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji. Ide o 3 cezhraničné poľsko-slovenské karpatské euroregióny (subregióny): Podkarpatský, Tatranský a Beskydský. Dnes tieto regionálne verejnoprávne inštitúcie rokujú o pripojení sa k ich iniciatíve s českými prihraničnými regionálnymi komorami a samosprávami a budú nasledovať ostatné regionálne komory a samosprávy na spoločných hraniciach Slovenska s Maďarskom, Rakúskom i Ukrajinou.
- Značka CARPATHIA – je komplexná značka na podporu turizmu založeného na bohatom kultúrnom dedičstve KARPÁT a ich jedinečnej prírode. Značka CARPATHIA dnes združuje subjekty karpatských regiónov 5 krajín – Maďarska, Poľska, Rumunska, Slovenska, Ukrajiny a procesy spolupráce sa ďalej rozrastajú.

Vážený pán prezident, obraciame na týmto na Vás menom národných obchodných komôr signatárskych krajín Karpatského dohovoru, aby ako významní socio-ekonomickí partneri, sme sa spojili za účelom jednotného a spoločného postupu prostredníctvom združenia EUROCHAMBRES, aby Karpatská stratégia bola uznaná a schválená EÚ za oficiálnu makro-regionálnu stratégiu EÚ s postavením aké majú Alpská, Baltská, Dunajská, či Adriaticko-lónska stratégia. Karpatská stratégia bude významným a vhodným finančným nástrojom EÚ na pomoc dotknutým karpatským krajinám a ich ekonomikám nie len v týchto časoch, ale i v dobe po skončení vojny na Ukrajine. Naše dnešné rozhodnutia ovplyvnia náš život zajtra.

Dnes sa v EÚ nastavujú na najbližších 10 rokov základné pravidlá a procesy. Ovplyvníme ich! Podpisujúc túto listinu pripájame spoločné pozdravy, prejavy úcty a viery v skoré spoločné postupy v danej veci.

V Bukurešti, dňa

.....
Česko

.....
Maďarsko

.....
Marek Kloczko, Prezes
Krajowa Izba Gospodarcza

.....
Rumunsko

.....
Peter Mihók, Predseda
Slovenská obchodná a priemyselná komora

.....
Srbsko

.....
Ukrajina

/Loga wszystkich7 izb gospodarczych/

Letter draft

- the final version in English -

**INITIATIVE TO SUPPORT THE MACRO-REGIONAL STRATEGY FOR THE CARPATHIAN REGION
OF THE EUROPEAN UNION AND**

THE INTEGRATED STRATEGIES FOR CROSS-BORDER CARPATHIAN SUBREGIONS

Dear Mr. Luc Frieden

President of the EUROCHAMBRES

Carpathian Convention (Framework Convention on the Protection and Sustainable Development of the Carpathians) was signed in Kiev 19 years ago - in May 2003 - by seven signatory states (Czech Republic, Hungary, Poland, Romania, Slovakia, Serbia and Ukraine). Up till now, the Convention has adopted and signed 5 implementing protocols, namely: protocols on biodiversity, forests, tourism, transport and protocol on sustainable agriculture and rural development. The Convention aims to improve the quality of life, strengthen local economies and communities, and to protect natural values and cultural heritage.

In September 2018 in Krynica-Zdrój, representatives of Hungary, Poland, Slovakia and Ukraine signed a Declaration on Pursuing the Adoption of a UE Strategy for the Carpathian Region and during its plenary session in December 2019 the European Committee of the Regions (CoR) passed a resolution regarding the Macro-Regional Strategy for the Carpathian Region, where it urged the European Commission (EC) to support the initiative to adopt a macro-regional strategy for the Carpathian region as the next macro-regional strategy and another strategy to concentrate on the mountainous area.

Between February and July 2021, the European Committee of the Regions (CoR) held a Europe-wide debate on “Cross-border cooperation and cross-border areas in the EU”. According to a 2017 study cross-border areas account for about 40% of the EU's territory and are inhabited by about 30% of the EU's population (around 150 million citizens). They have a potential of generating at least 8% or more of GDP if the EU and its Member States were to eliminate all the disproportionate and unnecessary bureaucracy. During its plenary session at the end of July 2021 the European Committee of the Regions adopted and handed over to the relevant EU institutions its resolutions and recommendations on placing cooperation and cross-border areas at the forefront of the EU's political agenda. This is fully in line with our initiatives.

Today, a war is raging in one of the Carpathian region country - Ukraine; a neighboring country and a country applying for EU membership. The other countries of the Carpathian region and countries on the eastern border of the EU are not only economically most affected by this war but also most involved in

helping Ukraine. We perceive the current situation as a challenge, as a responsibility and an opportunity for a meaningful and much needed change.

The unique and distinctive natural curve of the Carpathians as well as the countries whose territories lie in that curve merit the implementation of a UE macro-regional strategy – especially in such troubling times.

Dear President Vážený pán prezident, motivated by all the recent developments in our region we would like to submit to the EUROCHAMBRES our 3-level initiative:

- **at the international European level**, the national chambers of commerce of the signatory states of the Carpathian Convention, acting through EUROCHAMBRES based in Brussels, will actively seek the adoption of the Carpathian Convention as the official macro-regional Carpathian strategy recognised by the European Union with the same status as the Alpine, Baltic, Danube or Adriatic-Ionian strategies. We further suggest that the EUROCHAMBRES would become a leader of this initiative at the European level.
- **at the national level of the signatory states of the Carpathian Convention**, we recommend that the issues of the Carpathian Convention be coordinated by Prime Ministers, or Deputy Prime Ministers because of their cross-sectional, supra-ministerial and transnational nature. This will help to popularize and emphasize the idea of the Carpathian Convention in the EU, its Member States, and in the cross-border Carpathian subregion to which it applies, and
- **at the cross-border level in the Carpathian regions of the signatory states of the Carpathian Convention**, regional chambers of commerce will be involved in the preparation and implementation of joint integrated strategies for all Carpathian cross-border territories (subregions). This will be done in cooperation with the relevant public institutions of the signatory states.

Two examples of regional cross-border processes for the implementation of the Carpathian Convention:

- since last year the regional chambers of commerce, in cooperation with the representatives of the Małopolskie, Podkarpackie and Śląskie voivodships on the Polish side and the Prešov and Žilina regions on the Slovak side (regional governments) which jointly constitute the cross-border area along the whole 541 km long Polish-Slovak border, are discussing the possibility of creating uniformed integrated cross-border strategies for the protection and sustainable development of these regions. Under discussion are 3 cross-border Polish-Slovak Carpathian Euroregions (subregions): Podkarpackie, Tatry and Beskidy. Currently, these regional public institutions are negotiating further extension of this initiative with Czech cross-border regional chambers and local governments. Later on, they will continue with the other regional chambers and local governments along the Slovakia borders with Hungary, Austria and Ukraine.
- CARPATHIA brand – it is a comprehensive brand supporting tourism based on the rich cultural heritage of the CARPATHIANS and their unique natural beauty. Today, the CARPATHIA brand brings together organizations from the Carpathian regions of 5 countries - Hungary, Poland, Romania, Slovakia, and Ukraine. Our cooperation is flourishing and still developing.

Dear Mr. President, on behalf of the national chambers of commerce of the signatory states of the Carpathian Convention we call on important social and economic partners to joint forces in a unified and common effort. Working via EUROCHAMBRES we shall all support the notion that the Carpathian Convention shall be recognized and approved by the EU as the official EU macro-regional strategy with the same status as the Alpine, Baltic, Danube and Adriatic-Ionian strategies. The Carpathian Strategy will be an important and appropriate EU financial instrument to help the affected Carpathian countries and their economies not only in these difficult times, but also in the post-war period in Ukraine. Our decisions today will affect our lives tomorrow.

Today, the EU is setting the fundamentals of its policies and procedures to be implemented over the next 10 years. Let us get actively involved in this process.

By signing this letter, we send our joint regards, and express our respect and faith in a common effort.

Bukurests, on.....

.....
Czech Republic

.....
Hungary

.....
Marek Kłoczko, President
(Polish National Chamber of Commerce)

.....
Romania

.....
Peter Mihók, President
(Slovak Chamber of Industry and Commerce)

.....
Serbia

.....
Ukraine

*Dear Mr. President,
Dear Marek,*

Bucharest, 25th November 2022

The Chamber of Commerce and Industry of Romania (CCIR) will gladly host the meeting with the representatives of the national chambers of commerce withing the Carpathian Convention.

Also, I agree that our collaboration must intensify and develop, all the more so we are confronted with such challenging times.

I am convinced that our common efforts may benefit significantly the business communities in our countries and help consolidate dialogue with the officials of our governments, I would like to reiterate CCIR's commitment towards this timely initiative.

In this regard, I suggest the meeting to take place on February 15, 2023, in Bucharest, at CCIR's headquarters.

I kindly ask you to check your agenda whether the proposed date is convenient.

Best and sincere regards

Yours sincerely,

President

Mihai Daraban

Aktivity na ochranu a trvalo udržateľný rozvoj Tatier pokračujú

Máme jedny TATRY a tie jednu faunu i flóru. Budú mať raz TATRY, významný medzinárodný karpatský subregión, spoločnú slovensko-poľskú integrovanú stratégiu ochrany a trvalo udržateľného rozvoja? Keď ich vlastní Slovenská a Poľská republika a spravuje Malopolské vojvodstvo a Prešovský i Žilinský samosprávny kraj?

Na začiatku týchto procesov nám ani vo sne nenapadlo, že pri hľadaní systémového riešenia na ochranu a trvalo udržateľný rozvoj TATIER budeme musieť začať KARPATSKOU STRATÉGIU, ktorú bude musieť odobriť Európska únia. Karpatská stratégia bude významným a vhodným finančným nástrojom EÚ na pomoc karpatským krajinám a ich ekonomikám. Ale podme po poriadku...

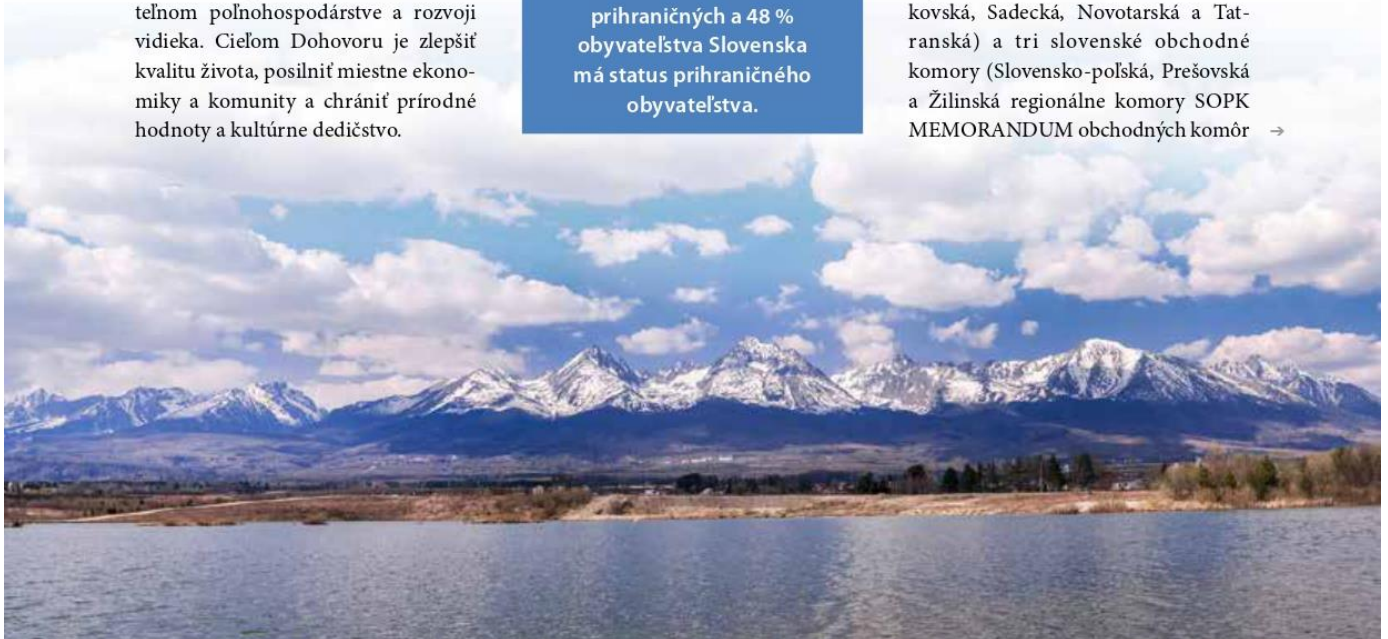
Karpatský dohovor (Rámcový dohovor o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát) podpísalo v Kyjeve pred 19 rokmi, v máji 2003, sedem signatárskych krajín (Česko, Maďarsko, Poľsko, Rumunsko, Slovensko, Srbsko a Ukrajina). V súčasnosti má Dohovor prijatých a podpísaných päť implementačných protokolov: protokol o biodiverzite, o lesoch, o cestovnom ruchu, o doprave a o trvalo udržateľnom poľnohospodárstve a rozvoji vidieka. Cieľom Dohovoru je zlepšiť kvalitu života, posilniť miestne ekonomiky a komunity a chrániť prírodné hodnoty a kultúrne dedičstvo.

V septembri 2018 v poľskej Krynici-Zdrój podpísali predstavitelia Maďarska, Poľska, Slovenska a Ukrajiny Deklaráciu o vzniku Stratégie EÚ pre karpatský región a v decembri 2019 Európsky výbor regiónov (EVR) schválil Stanovisko k makroregionálnej stratégii pre Karpaty. Vyzval v ňom Európsku komisiu, aby podporila iniciatívu vytvoriť makroregionálnu stratégiu pre karpatský región ako ďalšiu makroregionálnu stratégiu a druhú stratégiu zameranú na európsku oblasť horského charakteru.

Slovensko je jediná signatárska krajina Karpatského dohovoru, kde každý vrch má druhé meno Karpaty a táto iniciatíva sa dotýka celej krajiny a všetkých jej krajov, regiónov. Na Slovensku zo 79 okresov má 36 okresov status prihraničných a 48 % obyvateľstva Slovenska má status prihraničného obyvateľstva.

V minulom roku vo februári až júli viedol EVR celoeurópsku diskusiu na tému „Cezhraničná spolupráca a územia EÚ“, o ktorých sa podľa analýz z roku 2017 vie, že tvoria cca 40 % územia EÚ, žije v nich cca 30 % obyvateľov EÚ (cca 150 mil. občanov), a pokiaľ by EÚ a členské štáty odstránili neprimeranú a nadbytočnú byrokraciu, tieto regióny by mohli produkovať minimálne o 8 % HDP viac. EVR na konci júla minulého roka prijal a poslal kompetentným inštitúciám EÚ svoje uznesenia a odporúčania, aby cezhraničná spolupráca a územia boli v popredí politickej agendy EÚ, čo je plne v súlade s našimi nižšie uvedenými iniciatívami.

Dňa 5. októbra 2018 na medzinárodnom horskom fóre v Zakopanem podpísalo päť poľských hospodárskych komôr (Poľsko-slovenská, Krakovská, Sadecká, Novotarská a Tatarská) a tri slovenské obchodné komory (Slovensko-poľská, Prešovská a Žilinská regionálne komory SOPK MEMORANDUM obchodných komôr →

AKTIVITY SOPK

→ pôsobiacich pod TATRAMI s návrhom verejnému a súkromnému sektoru Poľskej a Slovenskej republiky „Obnovme spoločne rozvoj poľsko-slovenských TATIER.“

Dňa 17. septembra 2020 v Liptovskom Mikuláši na Kongrese Združenia Euroregión Tatry podpísali tie isté poľské a slovenské obchodné komory Iniciatívu za vytvorenie medzinárodného subregiónu TATRY v procesoch Európskych štrukturálnych a investičných fondov (ďalej len FONDOV EÚ) v rozpočtovom období 2021 – 2027. Memorandum aj Iniciatíva boli zaslané predsedom vlád Poľska a Slovenska, príslušným ministerstvám a tiež dotknutým regionálnym i viacerým miestnym samosprávam.

Neformálne závery všetkých stretnutí konštatovali, že Iniciatívy sú dobrým základom jediného reálneho, múdrego, zodpovedného a efektívneho spôsobu, ako TATRAM zabezpečiť ochranu i trvalo udržateľný rozvoj z pohľadu životného prostredia, infraštruktúry a tiež cestovného ruchu a nielen im. Zároveň však všetky stretnutia konštatovali, že bez aktívnej líderskej a koordinátorskej účasti príslušných národných autorít, regionálnych autorít a EÚ sú tieto Iniciatívy nerealizovateľné.

Dnes v krajine karpatského regiónu, krajine susediacej a žiadajúcej o vstup do EÚ, na Ukrajine, zúri nevyhlásená vojna a ostatné krajiny karpatského regiónu, krajiny na východnej hranici EÚ, sú touto vojnou najviac hospodársky dotknuté a najviac Ukrajinu pomáhajú.

Uvedené skutočnosti vnímame ako výzvu, ako zodpovednosť a príležitosť na zmysluplné a nanajvýš potrebné zmeny.

Trojúrovňová Iniciatíva

Vychádzajúc z uvedených skutočností národné obchodné komory signatárskych krajín Karpatského dohovoru prichádzajú s touto trojúrovňovou Iniciatívou:

- **na medzinárodnej európskej úrovni** sa budú národné obchodné komory signatárskych krajín Karpatského dohovoru aktívne zasadzovať prostredníctvom Združenia európskych obchodných komôr EUROCHAMBRES so sídlom v Bruseli o schválenie Karpatskej stratégie za oficiálnu makro-regionálnu stratégiu uznanú EÚ s postavením, aké majú Alpská, Baltská, Dunajská, či Adriaticko-Iónska stratégia, a žiadajú EUROCHAMBRES, aby sa stal lídrom/nositelom tejto idey na európskej úrovni,

- **na národných úrovniach signatárskych krajín Dohovoru** odporúčajú témy Karpatskej stratégie koordinovať predsedami vlád, resp. hospodárskymi podpredsedami vlád, nakoľko sú prierezové, nadrezortné i nadnárodné. Vďaka tomu sa zvýrazní Karpatská stratégia smerom k EÚ, v jej krajinách a tiež smerom k jej dotknutým cezhraničným karpatským subregiónom, a

- **na cezhraničných karpatských regionálnych úrovniach signatárskych krajín Dohovoru** pôjde regionálnym obchodným komorám o prípravu a realizáciu spoločných integrovaných stratégií všetkých cezhraničných karpatských území (subregiónov) v spolupráci s dotknutými verejnoprávnymi inštitúciami týchto krajín.

Od minulého roka prihraničné regionálne obchodné komory v spolupráci so zástupcami Malopoľského, Podkarpatského a Sliezskeho vojvodstva na poľskej strane, ako aj Prešovského a Žilinského kraja na slovenskej strane (regionálne samosprávy), cezhraničných území pozdĺž celej 541 km dlhej poľsko-slovenskej hranice, komunikujú o vytváraní jednotných integrovaných cezhraničných stratégií, o ich ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji. Ide o tri cezhraničné poľsko-slovenské karpatské euroregióny (subregióny): Podkar-

patský, Tatranský a Beskydský. Dnes tieto regionálne verejnoprávne inštitúcie začínajú rokovať o pripojení sa k ich iniciatíve s českými prihraničnými regionálnymi komorami a samosprávami a budú nasledovať ostatné regionálne komory a samosprávy na spoločných hraniciach Slovenska s Maďarskom, Rakúskom i Ukrajinou.

Karpatská stratégia bude významným a vhodným finančným nástrojom EÚ na pomoc dotknutým karpatským krajinám a ich ekonomikám nielen v týchto časoch, ale i po skončení vojny na Ukrajine, v dobe jej obnovy. Nielen dotknutým krajinám, ale predovšetkým ich cezhraničným karpatským subregiónom. Naše dnešné rozhodnutia ovplyvnia náš život zajtra. ■

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

Marek Kłoczko
Prezes

PDG/010/2023

Warszawa, 5 stycznia 2023 r.

Pan
Władysław Ortyl
Marszałek Województwa Podkarpackiego

Stanisław Paweł Marszałek

Mam przyjemność poinformować Pana Marszałka, że w dniu 15 lutego br. w Bukareszcie odbędzie się spotkanie Prezesów Narodowych Izb Gospodarczych krajów, które w 2003 roku podpisały Strategię Karpacką.

Celem tego spotkania jest uzgodnienie planu i zintensyfikowanie działań izb narodowych w stosunku do organów administracji rządowej, jednostek samorządu terytorialnego oraz innych organizacji biznesowych w swoich krajach, a także wobec reprezentantów w Parlamencie Europejskim, których działania mogą przyczynić się do uznania Strategii Karpackiej przez Unię Europejską jako Strategię Rozwoju Makroregionu Karpat (*Macro-strategy for Carpathian Region*).

Mając na uwadze Pana zaangażowanie w pracach Europejskiego Komitetu Regionów Unii Europejskiej oraz położenie zarządzanego przez Pana województwa chciałbym zaprosić Pana Marszałka do wzięcia udziału w/w spotkaniu w Bukareszcie.

Jestem przekonany, że Pana głos w naszej dyskusji będzie nie do przecenienia i przyczyni się w sposób istotny do wypracowania najwłaściwszej drogi dalszego procedowania w sprawie uznania Strategii Karpackiej jako Strategii Rozwoju Makroregionu Karpat przez UE.

Mając nadzieję na przyjęcie mojego zaproszenia,

z poważaniem
[Signature]

Nowy Sącz, 20.02.2023r.

Szanowny Pan
Marek Kłoczko
Prezes
Krajowej Izby Gospodarczej
w Warszawie

Szanowny Panie Prezesie,

W imieniu naszych Izb Gospodarczych jako współinicjatorów na poziomie lokalnym i regionalnym samorządów gospodarczych Polski i Słowacji wspierających inicjatywę uzyskania dla Konwencji Karpackiej statusu 5 Makroregionalnej Strategii Unii Europejskiej składamy serdeczne podziękowania Panu Prezesowi oraz jego współpracownikom za pełne zaangażowanie się w naszą ideę na poziomie krajowych izb gospodarczych krajów sygnatariuszy Konwencji Karpackiej.

Jesteśmy wdzięczni za skuteczne doprowadzenie wbrew wielu przeciwnościom do spotkania w Bukareszcie 15 lutego br., które może stać się impulsem dla jej uczestników i przełożyć się ze względu na rangę izb krajowych na rządy i polityków krajów bezpośrednio zaangażowanych w tą jakże ważną śmiemy twierdzić europejską inicjatywę.

Jako przedstawiciele lokalnego i regionalnego samorządu Polski i Słowacji po długim kilkuletnim procesie konsultacji, spotkań, rozmów, będąc już w tym miejscu, w którym jesteśmy dziś - bardzo doceniamy Pana determinację, szczególnie w tym nieoczekiwanym momencie kiedy samorządy krajowe stanęły w sytuacji zmiany na stanowisku Prezydenta Eurochambers (przed spotkaniem w Bukareszcie). Mamy nadzieję, że sytuacja ta nie wpłynie drastycznie na spowolnienie postępów w działaniach ukierunkowanych na podniesienie Konwencji Karpackiej do rangi 5 Strategii Karpackiej UE, nawet pomimo tymczasowej dwustronnej rozbieżności pomiędzy Rumunią, a Węgrami.

Pozostając do dyspozycji, silnie wspierając Państwa działania liczymy i oczekujemy na dalsze postępy, i w pełni popieramy ten proces również w kontekście przygotowań do spotkania w Sztokholmie.

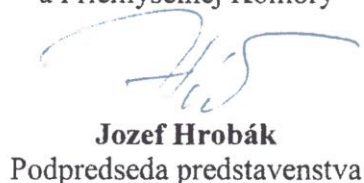
Łączymy wyrazy głębokiego szacunku,

Slovensko-Poľská Obchodná
Komora so sídlom v Ziline

Stanislav Kučírek
Predseda

Prešovská Regionálna
Komora
Slovenskej Obchodnej
a Priemyselnej Komory

Jozef Hrobák
Podpredseda predstavenstva

Sąddecka Izba Gospodarcza
w Nowym Sączu

Paweł Kukla
Prezes

Nowy Sącz, 20.02.2023r.

Szanowny Pan
Władysław Ortyl
Marszałek Województwa Podkarpackiego
Członek Komitetu Regionów UE

Szanowny Panie Marszałku,

W imieniu naszych Izb Gospodarczych jako współinicjatorów na poziomie lokalnym i regionalnym samorządów gospodarczych Polski i Słowacji wspierających inicjatywę uzyskania dla Konwencji Karpackiej statusu 5 Makroregionalnej Strategii Unii Europejskiej składamy serdeczne podziękowania Panu Marszałkowi oraz jego współpracownikom za pełne zaangażowanie się w naszą ideę.

Dostrzegając olbrzymie zaangażowanie i determinację Pana Marszałka dla naszych działań, którego kolejnym etapem było spotkanie w Bukareszcie 15 lutego br. serdecznie dziękujemy za wzięcie w nim udziału pomimo jak wiemy napiętego kalendarza Pana Marszałka i wagi problemów będących przedmiotem Pana pracy.

Udział Pana Marszałka w bukaresztańskim spotkaniu krajowych samorządów gospodarczych państw sygnatariuszy Konwencji Karpackiej był ważnym sygnałem dla środowiska przedsiębiorców i doskonałą platformą wzajemnego zrozumienia o konieczności zaangażowania na obecnym poziomie w działania, które w efekcie ma przynieść docelowo podniesienie Konwencji Karpackiej do rangi 5 Strategii Karpackiej UE rządów i najwyższego szczebla polityków poszczególnych krajów.

Ta także ważna inicjatywa europejska na obecnym etapie jak sądzimy nie obędzie się bez wsparcia stricte politycznego i współpracy w gremiach rządowych.

Nasze Izby Gospodarcze jako przedstawiciele lokalnego i regionalnego samorządu Polski i Słowacji po długim kilkuletnim procesie konsultacji, spotkań, rozmów, będąc już w tym miejscu, w którym jesteśmy dziś - bardzo doceniamy Pana determinację w działania na rzecz tej europejskiej inicjatywy.

Wspólnie mocno opowiadamy się za dalszym zacieśnianiem i wzmacnianiem współpracy regionalnej, zwłaszcza na pograniczu słowacko-polskim, która musi nadal być wzorem dla współpracy transgranicznej całego regionu karpackiego.

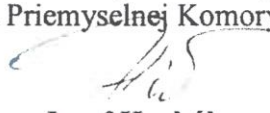
Pozostając do dyspozycji, silnie wspierając działania Pana Marszałka, liczymy i oczekujemy na dalsze postępy we wprowadzaniu w życie naszej idei 5 Strategii Karpackiej UE.

Łączymy wyrazy głębokiego szacunku,

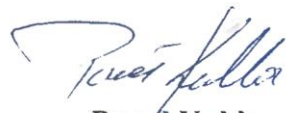
Slovensko-Poľská Obchodná
Komora so sídlom v Ziline

Stanislav Kučírek
Predseda

Prešovská Regionálna
Komora
Slovenskej Obchodnej
a Priemyselnej Komory

Jozef Hrobák
Podpredseda predstavenstva

Sąddecka Izba Gospodarcza
w Nowym Sączu

Paweł Kukla
Prezes

PREČO ÁNO KARPATSKÁ STRATÉGIA, či REŠTART KARPATSKÉHO DOHOVORU

/V TATRÁCH SVITÁ NA SYSTÉMOVÉ RIEŠENIA A ČO NA SLOVENSKU A V POĽSKU?/

Na začiatku našich iniciatív v roku 2016 nikto z nás netušil, mám na mysli 8 slovenských a poľských regionálnych obchodných komôr pôsobiach na oboch stranách Tatier, že pri hľadaní systémového riešenia pre ochranu a trvalo udržateľný rozvoj Tatier v 21. storočí sa budeme musieť zaoberať až Karpatskou stratégiou, ktorú bude musieť navyše raz spoločne schváliť Európska únia a krajiny regiónu Karpát, resp. iniciovať reštart dnes už 20-ročného Karpatského dohovoru.

Makroregionálne stratégie EÚ – sú politickým rámcom umožňujúcim EÚ a krajinám toho istého regiónu, aby lepšie využívali svoj spoločný potenciál. Inak povedané, slúžia na lepšie premostenie politiky EÚ s národnými politikami daných krajín a miestnymi úrovňami dotknutých subregiónov. Ciele stratégií sú dlhodobé a spoločne odsúhlasené zúčastnenými krajinami. Sú podporované z finančných prostriedkov EÚ, vrátane EŠIF, vnútroštátnych, regionálnych, miestnych, prípadne iných zdrojov.

Doposiaľ boli prijaté štyri makroregionálne stratégie EÚ.

- Stratégia EÚ pre región Baltského mora (2009)
- Stratégia EÚ pre podunajskú oblasť (2010)
- Stratégia EÚ pre región Jadranského a Iónskeho mora (2014)
- Stratégia EÚ pre alpský región (2015)

Každú z nich napĺňa jej akčný plán, ktorý sa pravidelne aktualizuje.

V súčasnosti sa týkajú 19-tich členských štátov EÚ a 8-mich krajín mimo EÚ, čo predstavuje viac ako 340 mil. obyvateľov. Význam makroregionálnych stratégií EÚ spočíva v ich medzisektorovom prístupe, nadnárodnom rozmere a lepšom viacúrovňovom riadení. Ide však o ctižiadostivú koncepciu dotknutých subjektov, ktorá potrebuje čas, aby sa upevnila a priniesla svoje ovocie.

Karpatský región, Karpatský dohovor a rodiaca sa Karpatská stratégia majú všetky predpoklady na to, aby EÚ a dotknuté krajiny schválili v budúcnosti Stratégiu EÚ pre región Karpát. Karpatská stratégia bude významným politickým rámcom EÚ na pomoc dotknutým karpatským krajinám a ich ekonomikám nie len v týchto časoch, ale i v dobe po skončení vojny na Ukrajine, v dobe jej obnovy a následne vstupu do EÚ. **Na naplnenie tejto ideí je však potrebný spoločný, intenzívny a koordinovaný postup predovšetkým signatárskych krajín karpatského regiónu i samotnej EÚ.**

Rámcový dohovor o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát (ďalej len dohovor), bol podpísaný v Kyjeve pred 20-timi rokmi, v máji 2003, siedmimi signatárskymi krajinami (Česko, Maďarsko, Poľsko, Rumunsko, Slovensko, Srbsko a Ukrajina). V súčasnosti má dohovor prijatých a podpísaných 5 implementačných protokolov a to: protokol o biodiverzite, o lesoch, o cestovnom ruchu, o doprave a o trvalo udržateľnom poľnohospodárstve a rozvoji vidieka. Cieľom dohovoru je zlepšiť kvalitu života, posilniť miestne ekonomiky a komunity a chrániť prírodné hodnoty a kultúrne dedičstvo.

Nato, aby bol Karpatský dohovor efektívnym nástrojom, musel by však byť aktívne koordinovaný vo všetkých jeho signatárskych krajinách premiérmi vlád a nie len „zaparkovaný“ na dotknutých ministerstvách. Dvadsať ročný umiernený postup a rýchlosť súvisiacich procesov možno vyhovuje niektorým politikom a dotknutým úradníkom, avšak rozhodne je na ujmu daným regiónom a ľuďom žijúcim v nich.

Uvedomujúc si uvedené skutočnosti a hľadajúc systémové riešenia, z iniciatívy Prešovskej regionálnej komory SOPK (ďalej len PRK SOPK), sa v septembri 2022 uskutočnila študijná-poznávací cesta 18 zástupcov zo slovenskej i poľskej strany Tatier (zástupcovia regionálnej a miestnej samosprávy, obchodných komôr i podnikateľských subjektov) pod masív Mont Blanc „na skusy a po rozumu.“ Horský masív Mont Blanc (strecha Európy), pohorie v Západných Alpách na území Francúzska, Talianska a Švajčiarska. (o tejto ceste a našich spoločných tatranských aktivitách sme podrobne písali v OPH číslo 11/22).

Dňa 14.06.2023 sa v AquaCity Poprad uskutočnilo ako voľné pokračovanie uvedenej cesty **medzinárodné odborné podujatie „TRENDY ROZVOJA CEZHRANIČNÝCH TURISTICKÝCH DESTINÁCIÍ,**“ na ktorom sme **privítali talianskych zástupcov** spod horského masívu Mont Blanc a mali možnosť sa dozvedieť ako riešia oni obdobné úlohy a výzvy, ktoré stoja aj pred nami a našimi Tatrami. **Práve tento cezhraničný región je kolískou a európskou i svetovou špičkou v horskom turizme (bližšie informácie o uvedenej konferencii nájdete v slovensko-poľsko-talianskom zborníku na webovej stránke PRK SOPK i e-stránke Slovensko-Poľskej obchodnej komory, resp. TU!).**

Máme jedny Tatry (korunu Karpát) a tie majú jednu faunu i flóru.

Budú mať raz Tatry, ako významný medzinárodný karpatský subregión, jednu slovensko-poľskú stratégiu ochrany a trvalo udržateľného rozvoja?

Budú mať raz Tatry jednotný moderný integrovaný dopravný systém okolo celých Tatier, keďže sú jedna cezhraničná turistická destinácia, ktorá spadá pod územie Slovenskej a Poľskej republiky a spravuje ju Malopoľské vojvodstvo, Prešovský i Žilinský samosprávny kraj?

- **Ak nemáme víziu – cieľ, nevieme kam sa chceme dostať.**
- **Ak nemáme cieľ, nemôžeme mať stratégiu, ako sa k nemu dostaneme.**
- **Ak nemáme cieľ, ani stratégiu, nemôžeme mať ani realizačný plán „AKO A KAM.“**

TATRY POTREBUJÚ SPOLOČNÉ SLOVENSKO-POĽSKÉ SYSTÉMOVÉ RIEŠENIA OCHRANY A TRVALO UDRŽATEĽNÉHO ROZVOJA!

Prezentované názory a podnety z konferencie boli zhrnuté nasledovne:

- **Prezentácia príkladov dobrej praxe z iných turistických destinácií, organizovanie poznávacích ciest a aktivity typu „medzinárodné odborné podujatia“ sú poučné a inšpirujúce.**
- **Veľkým prínosom pre Tatry sú spoločné cezhraničné projekty (napr. cyklotrasa okolo Tatier, medzinárodný gastronomický festival typu VIVA ITALIA, a pod.).**
- **Pri realizácii projektov je treba vytvárať synergie.**
- **Taktiež je treba realizovať prepájanie existujúcej infraštruktúry na oboch stranách Tatier (pravidelná verejná doprava, vleky...), prípadne cielene budovať takúto infraštruktúru.**
- **Karpatská stratégia je dôležitý nástroj, ale jej prijatie si bude vyžadovať dlhodobejšie úsilie. Podmnožinou Karpatskej stratégie by mala byť fungujúca Tatranská stratégia.**
- **Prínosom Tatranskej stratégie by bolo lepšie plánovanie veľkých projektov (odhliadnuc od zdrojov financovania), výsledkom čoho by bola podpora konkurencieschopnosti Tatier ako jednej medzinárodnej turistickej destinácie.**
- **Na prijatie Karpatskej stratégie bude potrebné zintenzívniť a zjednotiť úsilie na medzinárodnej, národných a tiež dotknutých regionálnych úrovniach.**

Aj pod vplyvom takýchto iniciatív **Prešovský samosprávny kraj** (ďalej len PSK) ako líder v regióne začal s prípravou prvých opatrení zameraných na zavedenie budúcej integrovanej dopravy vo Vysokých Tatrách. V priebehu posledných 12 mesiacov pripravil návrh Plánu udržateľnej mobility pre región Vysokých Tatier, ktorý obsahuje niekoľko desiatok opatrení. Jedným z prvých opatrení bude vypracovanie niekoľkých štúdií uskutočniteľnosti na hľadanie riešení kľúčových problémov s dopravou v Tatrách. **Snahou je riešiť nielen dopravu na slovenskej časti Tatier, ale v spolupráci s Malopoľským vojvodstvom aj cezhraničné prepojenie Tatier verejnou dopravou.**

PSK spolu so svojím poľským partnerom Powiatom tatrzańskim so sídlom v Zakopanem pripravili a 29.9.2023 podali spoločný cezhraničný projekt v rámci aktuálnej výzvy Programu cezhraničnej spolupráce Interreg PL-SK 2021-2027. Hlavným cieľom projektu „Dve krajiny – jedny TATRY“ - integrovaná doprava v Tatrách je riešenie dostupnosti služieb cestovného ruchu integrovanou, trvalo udržateľnou dopravou v spoločnom cezhraničnom regióne TATRY s dôrazom na ekologickú cezhraničnú verejnú dopravu a s potrebou riešiť kriticky vysoký nárast individuálnej automobilovej dopravy.

Hlavným výstupom projektu bude vypracovanie komplexnej štúdie uskutočniteľnosti zameranej na posúdenie optimálnych možností dopravných riešení v Tatrách.

Vypracovanie veľkej štúdie uskutočniteľnosti, ktorá má ponúknuť reálne riešenia pre dopravu v Tatrách, si v rámci prípravy Plánu udržateľnej mobility regiónu Vysokých Tatier vyžiadali Ministerstvo živ. prostredia, Ministerstvo dopravy, orgány ochrany prírody, ako aj Železnice SR a ďalšie subjekty.

Celkové predpokladané náklady projektu sú 483.100,- €, z toho príspevok EÚ a štátu by mal byť 92 % a povinné

8	%-né	spolufinancovanie	z	rozpočtov	oboch	partnerov.
---	------	-------------------	---	-----------	-------	------------

PSK už realizuje prvé dopravné projekty v Tatrách – ukončená bola rekonštrukcia cesty Poprad – Starý Smokovec a prebieha komplexná rekonštrukcia Cesty slobody (43 km). Okrem toho z nových štrukturálnych fondov PSK plánuje vyčleniť niekoľko desiatok miliónov EUR na ďalšie konkrétne projekty zamerané na budovanie uvedenej integrovanej dopravy v Tatrách.

Zodpovednou osobou v rámci PSK a garantom za projekt PUM Vysoké Tatry je Štefan Bielač, podpredseda PSK.

Ďalším významným míľnikom v našom tatranskom regióne v júli tohto roku bolo, keď **Zhromaždenie EZÚS-u TATRY so sídlom v Novom Targu** (Európske Zoskupenie Územnej Spolupráce TATRY) na svojom zasadaní **schválilo vypracovanie spoločnej cezhraničnej stratégie územia patriaceho pod EZÚS** (na našom území okresy počnúc St. Ľubovňou a končiac Oravou) na obdobie do roku 2030, tiež v rámci aktuálnej výzvy Interreg PL-SK 2021-2027.

V dňoch 16.–17. mája 2023 sa konalo v Nowom Sączu na pozvanie Sąddeckej obchodnej komory a Vysokej školy podnikania - NLU **zasadanie poľsko-slovenskej pracovnej skupiny pre hospodársku spoluprácu v rámci Medzivládnej komisie PL-SK pre cezhraničnú spoluprácu**, ako platforma pre cezhraničnú hospodársku spoluprácu komôr/združení a prihraničných regiónov. Počas stretnutia odzneli silné slová poľských a slovenských členov pracovnej skupiny pre podporu prijatia 5. makroregionálnej stratégie EÚ - Karpatskej stratégie a potrebu ďalšej aktívnej propagácie a lobovania za túto myšlienku v Európskej komisii.

Cestná infraštruktúra a jej regulácie medzi susedmi sú stále nedostatočné, čo znamená, že obchod medzi Poľskom a Slovenskom sa nerozvíja tak dynamicky, ako by mohol. Najlepším príkladom je most postavený v Mníšku nad Popradom z prostriedkov Európskej únie. Mal prispieť k zvýšeniu obchodnej a hospodárskej spolupráce. Jeho tonážne obmedzenia znamenajú, že **poľskí a slovenskí prepravcovia s tonážou bez obmedzenia musia kvôli nevyhovujúcemu hraničnému priechodu obchádzať 50 km vzdialenosť medzi Nowym Sączom a Starou Ľubovňou päťkrát dlhšou trasou cez nákladné priechody bez obmedzenia Chyžne, alebo Barwinek**. To výrazne obmedzuje ekonomickú životaschopnosť tohto cezhraničného subregiónu.

Karpatská stratégia by bola pre Poľsko a Slovensko obrovskou príležitosťou na efektívnejšie ekonomické využitie budovaného železničného spojenia „Podtęże – Piekietko“ v Malopoľsku, ktoré zlepší, zväčší kapacitu a zabezpečí lepšiu železničnú prepravu na medzinárodnej trase prechádzajúcej cez Karpaty. Krajiny dohovoru - Poľsko, Slovensko, Maďarsko, Srbsko, Rumunsko, až k Čiernemu moru. Dobrou správou pre Tatranský špecifický cezhraničný subregión je skutočnosť, že pred rokom bol **spustený na „Zakopianke“ do prevádzky tunel pod horou Luboń Mały na trase S7 Lubień - Rabka-Zdrój** a že výstavba rýchlostnej cesty S7 z Krakova do Tatier až po hraničný priechod so Slovenskom v Chyžnom a rekonštrukcia „Zakopianky“ finišujú poslednými úsekmi. Rovnako dokončením veľkej rekonštrukcie železničnej stanice v Zakopanem **sa zavŕši výstavba a prevádzka modernej železničnej trate z medzinárodného letiska európskeho významu v Krakove do Tatier – Zakopaného**.

Zdá sa, že v spoločných slovensko-poľských Tatrách na regionálnej úrovni svitá na systémové riešenia a čo naše práve kreujúce sa národné vlády, slovenská a poľská, aj ony si do svojich programových vyhlásení stanovujú ako priority Karpatskú stratégiu, či reštart Karpatského dohovoru? Predovšetkým tá naša, keďže Slovensko je jediná krajina karpatského oblúka kde každý vrch má svoje druhé meno KARPATY a stratégia, či dohovor sa dotýkajú celého štátu. Budeme pozorne sledovať, iniciovať a podporovať ...!

Na záver jeden reálny príklad systémového riešenia:

Na samom začiatku - 5 obchodných komôr (innsbrucká, mníchovská a 3 regionálne talianske obchodné komory) založili s jediným cieľom akciovú spoločnosť – lobing v prospech výstavby Brennerského tunela.

Súčasnosť – Brennerský železničný 2-oj tubusový 2-oj tunel vo výstavbe bude najväčšie banské dielo na svete. Spustený do prevádzky má byť v roku 2028 (1. tunel 55 km, 2. tunel 9 km, spolu 64 km, s vetracími

a odvodňovacími šachtami a únikovými cestami spolu 230 km). Tunel je spoločné dielo EÚ, Rakúska a Talianska.
Financovanie: 40 % EÚ a po 30 % Rakúsko i Taliansko.

- *Každý deň môže byť dňom nových začiatkov... pokiaľ sa stretnú správni ľudia.*
- *Čokoľvek, čo si dokáže ľudská myseľ predstaviť, toho je možno dosiahnuť.*
- *Nič nie je tak silné, ako myšlienky, pre ktoré dozrel čas.*

Spracovali:

- menom 8 obchodných komôr pôsobiacich na slovensko-poľskej hranici – november 2023

Piotr CEBULSKI v.r., prezes, Polsko-Słowacka Izba Przemysłowo-Handlowa w Krakowie

Sebastian CHWEDECZKO v.r., prezydent, Izba Przemysłowo-Handlowa w Krakowie

Paweł KUKLA v.r., prezes, Sądecka Izba Gospodarcza

Elżbieta Agata WOJTOWICZ v.r., prezes, Tatrzańska Izba Gospodarcza

Marek TEPPER v.r., prezes, Nowotarska Izba Gospodarcza

Stanislav KUČÍREK v.r., predseda, Slovensko-Poľská obchodná komora v Žiline

Branislav ČULÁK v.r., riaditeľ, Žilinská regionálna komora SOPK

Jozef HROBÁK v.r., podpredseda predstavenstva, Prešovská regionálna komora SOPK

LEGENDA – OBSAH:

- Makroregionálne stratégie EÚ
- Karpatský dohovor
- Aktivity regionálnych prihraničných OK
- Tatranská stratégia
- Aktivity Prešovského SK a EZUS TATRY
- Aktivity na území Malopoľského vojvodstva
- Príklad medzinárodného systémového riešenia

DLACZEGO MÓWIMY TAK DLA STRATEGII KARPACKIEJ,

CZYLI RESTART KONWENCJI KARPACKIEJ

/W TATRACH ŚWIT ROZWIĄZAŃ SYSTEMOWYCH, A CO ZE SŁOWACJĄ I POLSKĄ?/

Na początku naszych inicjatyw w 2016 roku nikt z nas nie miał pojęcia, mam na myśli 8 słowackich i polskich regionalnych izb gospodarczych działających po obu stronach Tatr, że w poszukiwaniu systemowego rozwiązania na rzecz ochrony i zrównoważonego rozwoju Tatr w XXI wieku będziemy musieli zmierzyć się ze Strategią Karpacką, która ponadto będzie musiała zostać wspólnie zatwierdzona przez Unię Europejską i kraje regionu karpackiego, lub zainicjować wznowienie 20-letniej już Konwencji Karpackiej.

Strategie makroregionalne UE – to ramy polityczne umożliwiające UE i krajom tego samego regionu lepsze wykorzystanie ich wspólnego potencjału. Innymi słowy, służą one lepszemu powiązaniu polityki UE z politykami krajowymi zainteresowanych krajów i szczeblami lokalnymi danych podregionów. Cele strategii są długoterminowe i wspólnie uzgodnione przez kraje uczestniczące. Są one wspierane przez fundusze UE, w tym europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne, źródła krajowe, regionalne, lokalne lub inne.

Do tej pory przyjęto cztery strategie makroregionalne UE.

- Strategia UE dla regionu Morza Bałtyckiego (2009 r.)
- Strategia UE na rzecz obszaru Dunaju (2010 r.)
- Strategia UE na rzecz regionu Morza Adriatyckiego i Morza Jońskiego (2014 r.)
- Strategia UE na rzecz regionu alpejskiego (2015 r.)

Każdy z nich jest wypełniony swoim planem działania, który jest regularnie aktualizowany.

Obejmują one obecnie 19 państw członkowskich UE i 8 państw spoza UE, które zamieszkuje ponad 340 mln mieszkańców. Znaczenie strategii makroregionalnych UE polega na ich międzysektorowym podejściu, wymiarze ponadnarodowym i lepszym wielopoziomowym zarządzaniu. Jest to ambitna koncepcja omawianych tematów, która potrzebuje czasu, aby się utrwalić i przynieść owoce.

Region Karpat, Konwencja Karpacka i rodząca się Strategia Karpacka mają wszystkie przesłanki, aby UE i zainteresowane kraje mogły w przyszłości zatwierdzić Strategię UE dla regionu Karpat. Strategia Karpacka będzie ważną ramą polityki UE, która pomoże zainteresowanym krajom karpackim i ich gospodarkom nie tylko w tych czasach, ale także w okresie powojennym na Ukrainie, w jej odbudowie i późniejszym przystąpieniu do UE. **Do realizacji tej idei potrzebne są jednak wspólne, intensywne i skoordynowane działania, zwłaszcza ze strony państw-sygnatariuszy regionu karpackiego oraz samej UE.**

Ramowa Konwencja o Ochronie i Zrównoważonym Rozwoju Karpat (zwana dalej Konwencją) została podpisana w Kijowie 20 lat temu, w maju 2003 r., przez siedem państw-sygnatariuszy (Czechy, Węgry, Polskę, Rumunię, Słowację, Serbię i Ukrainę). Obecnie Konwencja przyjęła i podpisała 5 protokołów wykonawczych, a mianowicie: Protokół w sprawie różnorodności biologicznej, w sprawie lasów, w sprawie turystyki, w sprawie transportu oraz w sprawie zrównoważonego rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich. Konwencja ma na celu poprawę jakości życia, wzmocnienie lokalnych gospodarek i społeczności oraz ochronę wartości przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego. **Jednak, aby Konwencja Karpacka była skutecznym instrumentem, musiałaby być aktywnie koordynowana we wszystkich krajach-sygnatariuszach przez premierów rządów, a nie tylko "posadowiona" w odpowiednich ministerstwach.** Dwadzieścia lat umiarkowanej procedury i szybkości związanych z nią procesów może być na rękę niektórym politykom i zaniepokojonym urzędnikom, ale z pewnością jest to ze szkodą dla zainteresowanych regionów i ich mieszkańców.

Świadomi powyższych faktów i poszukujący rozwiązań systemowych, z inicjatywy Preszowskiej Izby Gospodarczej SOPK (zwanej dalej PRK SOPK), we wrześniu 2022 r. pod masywem Mont Blanc odbył się wyjazd studyjno-naukowy 18 przedstawicieli słowackiej i polskiej strony Tatr (przedstawicieli samorządu regionalnego i lokalnego, izb gospodarczych i podmiotów gospodarczych). Masyw Mont Blanc (dach Europy), jest pasmem górskim w Alpach

Zachodnich leżącym na terytorium Francji, Włoch i Szwajcarii (o tym wyjeździe i naszych wspólnych działaniach tatrzańskich pisaliśmy szczegółowo w OPH nr 11/22).

W dniu 14.06.2023 r. w AquaCity Poprad odbyło się międzynarodowe wydarzenie branżowe "TRENDY W ROZWOJU TRANSGRANICZNYCH DESTYNACJI TURYSTYCZNYCH" jako bezpłatna kontynuacja tego wyjazdu, gdzie gościliśmy przedstawicieli Włoch spod masywu górskiego Mont Blanc i mieliśmy okazję dowiedzieć się, jak rozwiązują podobne zadania i wyzwania, które stoją również przed nami i naszymi Tatrami. Ten transgraniczny region jest kolebką europejskiego i światowego lidera turystyki górskiej (więcej informacji o tej konferencji można znaleźć w słowacko-polsko-włoskich materiałach na stronie PRK SOPK oraz stronie Słowacko-Polskiej Izby Gospodarczej).

Mamy jedno Tatry (korona Karpat) a one mają jedną faunę i florę.

Czy Tatry, jako ważny międzynarodowy subregion karpacki, będą miały kiedyś jedną słowacko-polską strategię ochrony i zrównoważonego rozwoju?

Czy Tatry będą kiedyś miały jeden nowoczesny, zintegrowany system transportowy wokół całych Tatr, ponieważ są one jednym transgranicznym celem turystycznym, który znajduje się na terytorium Republiki Słowackiej i Polskiej i jest administrowany przez województwo małopolskie, samorządy Preszowa i Żyliny?

- **Jeśli nie mamy wizji – celu, nie wiemy, dokąd chcemy iść.**
- **Jeśli nie mamy celu, nie możemy mieć strategii, jak go osiągnąć.**
- **Jeśli nie mamy celu ani strategii, nie możemy nawet mieć planu wdrożenia "JAK I GDZIE".**

TATRY POTRZEBUJĄ WSPÓLNYCH SŁOWACKO-POLSKICH ROZWIĄZAŃ SYSTEMOWYCH DLA OCHRONY I ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU!

Przedstawione opinie i sugestie z konferencji zostały podsumowane w następujący sposób:

- Pouczające i inspirujące jest przedstawianie przykładów dobrych praktyk z innych ośrodków turystycznych, organizowanie wycieczek krajoznawczych i działań takich jak "międzynarodowe imprezy branżowe".
- Dużą korzyścią dla Tatr są wspólne projekty transgraniczne (np. trasa rowerowa wokół Tatr, międzynarodowy festiwal gastronomiczny VIVA ITALIA itp.).
- Należy stworzyć synergię w realizacji projektów.
- Konieczne jest również połączenie istniejącej infrastruktury po obu stronach Tatr (regularna komunikacja miejska, windy...) lub budowa takiej infrastruktury w sposób ukierunkowany.
- Strategia Karpacka jest ważnym instrumentem, ale jej przyjęcie będzie wymagało długofalowych wysiłków. Podzbiorem strategii karpackiej powinna być funkcjonująca strategia tatrzańska.
- Korzyścią płynącą ze Strategii Tatrzańskiej byłoby lepsze planowanie dużych przedsięwzięć (poza źródłami finansowania), co przełożyłoby się na wsparcie konkurencyjności Tatr jako jednego międzynarodowego kierunku turystycznego.
- **W celu przyjęcia Strategii Karpackiej konieczne będzie zintensyfikowanie i zintegrowanie wysiłków na poziomie międzynarodowym, krajowym, a także regionalnym.**

Również pod wpływem tych inicjatyw **Preszowski Region Samorządowy** (zwany dalej PSK), jako lider w regionie, zaczął przygotowywać pierwsze działania mające na celu wprowadzenie w przyszłości zintegrowanego transportu w Tatrach Wysokich. W ciągu ostatnich 12 miesięcy przygotował projekt Planu Zrównoważonej Mobilności dla regionu Tatr Wysokich, który zawiera kilkadziesiąt działań. Jednym z pierwszych działań będzie przeprowadzenie kilku studiów wykonalności w celu znalezienia rozwiązań kluczowych problemów transportowych w Tatrach. **Działania te mają rozwiązać nie tylko transport w słowackiej części Tatr, ale także transgraniczne połączenie Tatr transportem publicznym we współpracy z Województwem Małopolskim.**

PSK wraz z polskim partnerem Powiatem Tatrzańskim z siedzibą w Zakopanem przygotowała i złożyła wspólny projekt transgraniczny w dniu 29.09.2023 r. w ramach aktualnego naboru Programu Współpracy Transgranicznej Interreg PL-SK 2021-2027.

Głównym celem projektu "Dwa kraje – jedno TATRY" - zintegrowany transport w Tatrach jest rozwiązanie problemu dostępności usług turystycznych poprzez zintegrowany, zrównoważony transport we wspólnym transgranicznym regionie TATRY, z naciskiem na przyjazny dla środowiska transgraniczny transport publiczny i potrzebę rozwiązania krytycznie wysokiego wzrostu indywidualnego transportu samochodowego.

Głównym rezultatem projektu będzie opracowanie kompleksowego Studium Wykonalności, którego celem jest ocena optymalnych wariantów rozwiązań transportowych w Tatrach.

Przygotowanie dużego studium wykonalności, które powinno zaproponować realne rozwiązania dla transportu w Tatrach, zostało zlecone przez Ministerstwo Środowiska Naturalnego, Ministerstwo Transportu, organy ochrony przyrody, a także Koleje Słowackie i inne podmioty w ramach przygotowania Planu Zrównoważonej Mobilności regionu Tatr Wysokich.

Całkowity szacowany koszt projektu to 483 100 euro, z czego wkład UE i państwa powinien wynieść 92%, a obowiązkowe 8% współfinansowania z budżetów obu partnerów.

PSK realizuje już pierwsze projekty komunikacyjne w Tatrach – zakończyła się przebudowa drogi Poprad – Stary Smokowiec oraz trwa kompleksowa przebudowa Drogi Wolności (43 km). Ponadto z nowych funduszy strukturalnych PSK planuje przeznaczyć kilkadziesiąt milionów euro na inne konkretne projekty mające na celu budowę wspomnianego zintegrowanego transportu w Tatrach.

Osobą odpowiedzialną w PSK i gwarantem projektu PUM Tatry Wysokie jest Štefan Bielač, wiceprezes PSK.

Kolejnym ważnym kamieniem milowym w naszym regionie tatrzańskim w lipcu br. było **zatwierdzenie przez Zgromadzenie EUWT TATRY z siedzibą w Nowym Targu** (Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej TATRY) **na posiedzeniu opracowania wspólnej strategii transgranicznej dla terytorium należącego do EUWT** (w naszych okęgach terytorialnych od Starej Lubowni do Orawy) na okres do 2030 r., również w ramach obecnego konkursu Interreg PL-SK na lata 2021-2027.

W dniach 16-17 maja 2023r. na zaproszenie Sądeckiej Izby Gospodarczej i Wyższej Szkoły Biznesu - NLU odbyło się w Nowym Sączu **posiedzenie Polsko-Słowackiej Grupy Roboczej ds. Współpracy Gospodarczej w ramach PL-SK Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Transgranicznej** jako platformy gospodarczej współpracy transgranicznej izb/stowarzyszeń i regionów przygranicznych. Podczas spotkania wybrzmiały mocno słowa poparcia polskich i słowackich członków Grupy Roboczej dla starań o powołanie 5 Strategii Makroregionalnej EU - Strategii Karpackiej i konieczności dalszej aktywnej promocji oraz lobbowania za tą ideą w Komisji Europejskiej.

Nadal infrastruktura drogowa i jej regulacje pomiędzy sąsiadami są na poziomie niedostatecznym, który sprawia, że wymiana handlowa pomiędzy Polską i Słowacją nie rozwija się tak dynamicznie jakby mogła. Najlepszym przykładem tego jest most wybudowany, co podkreślamy ze środków Unii Europejskiej w Mniszku. Miał on się przyczynić do wzrostu wymiany towarowej i współpracy gospodarczej. Jego ograniczenia tonażowe powodują, że **przedsiębiorcy z Polski Słowacji z tonażem 40 dmc odległości 50 km pomiędzy Nowym Sączem, a Starą Lubownią, muszą odbywać z uwagi na niedostosowane przejście graniczne trasą pięciokrotnie dłuższą przez przejścia towarowe Chyżne lub Barwinek**. Co w znacznym stopniu podważa zasadność ekonomiczną wymiany handlowej.

tunel pod górą Luboń Mały na trasie S7 Lubień – Rabka-Zdrój oraz że wraz z ostatnimi odcinkami kończy się budowa drogi ekspresowej S7 z Krakowa w Tatry do przejścia granicznego ze Słowacją w Chyżné i przebudowa "Zakopianki". Zakończenie gruntownej przebudowy dworca kolejowego w Zakopanem zakończy również budowę i eksploatację nowoczesnej linii kolejowej z międzynarodowego portu lotniczego o znaczeniu europejskim w Krakowie w Tatry – Zakopane.

Strategia Karpacka byłaby ogromną szansą dla Polski i Słowacji na bardziej efektywne wykorzystanie gospodarcze budowanego w Małopolsce połączenia kolejowego „Podłęże – Piekietko”, które usprawni, zwiększy przepustowość i zapewni lepszą komunikację kolejową na międzynarodowej trasie biegnącej przez Kraje Konwencji Karpackiej - Polskę, Słowację, Węgry, Serbię, Rumunię, aż po Morze Czarne.

Wydaje się, że na wspólnych słowacko-polskich Tatrach na poziomie regionalnym wyłaniają się rozwiązania systemowe, a co na to nasze nowo powstające rządy narodowe, słowacki i polski, czy również wyznaczają jako priorytety Strategię Karpacką, czy restart Konwencji Karpackiej w swoich deklaracjach programowych? Zwłaszcza nasz, bo Słowacja jest jedynym krajem łuku Karpat, gdzie każda góra ma swoją drugą nazwę KARPATY, a strategia czy konwencja dotyczy całego państwa. Będziemy uważnie monitorować, inicjować i wspierać...!

Na koniec jeden prawdziwy przykład rozwiązania systemowego:

Na samym początku – 5 izb handlowych (Innsbruck, Monachium i 3 regionalne włoskie izby handlowe) założyło spółkę akcyjną, której przyświecał jeden cel – lobbowanie na rzecz budowy tunelu Brenner.

Obecnie budowany dwufunkcyjny, dwutorowy tunel kolejowy Brenner będzie największym obiektem kopalnianym na świecie. Ma zostać oddany do użytku w 2028 r. (1. tunel 55 km, 2. tunel 9 km, łącznie 64 km, z szybami wentylacyjnymi i odwadniającymi oraz drogami ewakuacyjnymi o łącznej długości 230 km). Tunel jest wspólnym dziełem UE, Austrii i Włoch. Finansowanie: 40 proc. UE i po 30 proc. Austrii i Włoch.

- *Każdy dzień może być dniem nowych początków... pod warunkiem, że spotkają się właściwi ludzie.*
- *Wszystko, co ludzki umysł może sobie wyobrazić, można osiągnąć.*
- *Nic nie jest tak potężne jak myśli, na które dojrzał już czas.*

Opracowanie:

8 izb gospodarczych działających na granicy słowacko-polskiej – listopad 2023 r.

Piotr CEBULSKI v.r., prezes, Polsko-Słowacka Izba Przemysłowo-Handlowa w Krakowie

Sebastian CHWEDECZKO v.r., prezydent, Izba Przemysłowo-Handlowa w Krakowie

Paweł KUKLA v.r., prezes, Sądecka Izba Gospodarcza

Elżbieta Agata WOJTOWICZ v.r., prezes, Tatrzańska Izba Gospodarcza

Marek TEPPER v.r., prezes, Nowotarska Izba Gospodarcza

Stanislav KUČÍREK v.r., preda, Slovensko-Poľská obchodná komora v Žiline

Branislav Čulák v.r., riaditeľ, Žilinská regionálna komora SOPK

Jozef HROBÁK v.r., podpredsa predstavenstva, Prešovská regionálna komora SOPK

LEGENDA – TREŚĆ:

- **Strategie makroregionalne UE**
- **Konwencja Karpacka**
- **Działalność regionalnych OK granicznych**
- **Strategia tatrzańska**
- **Działalność Preszowa SK i EUWT TATRY**
- **Działalność na terytoriu Małopolski**
- **Przykład międzynarodowego rozwiązania systemowego**